

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**DEVLET SU İŞLERİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2018

İÇERİK

DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2017 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2017 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	79

**DEVLET SU İŞLERİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

2017 YILI

**SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM
RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	2
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	3
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	8
8.	EKLER.....	57

KISALTMALAR

AATUHK	:Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun
DSİ	:Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
KMYKK	:Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
TURKSAT	:Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş.

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1	: Geri Alınacak İçmesuyu Yatırım Bedelleri
Tablo 2	: Takibi Yapılamayan DSİ Alacakları
Tablo 3	: Mükerrer Olarak Ödenmiş Kamulaştırma Bedeli Alacaklarından Personel Yetersizliği Nedeniyle Dosyası Düşürülenler
Tablo 4	: Bedeli DSİ Tarafından Ödenen Kamulaştırma Dosyaları
Tablo 5	:Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında İzlenen Hizmet Alımları
Tablo 6	: Kamulaştırma Bedeli Tespitinde Objektif Değer Uygulanan İşler
Tablo 7	: Mahsup Edilmeyen Yatırım Avansları
Tablo 8	: 258 Hesapta İzlenen Boru Malzemesi Listesi
Tablo 9	: 630 Hesapta İzlenen Yatırım İşlerinin Listesi

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

2017 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne (DSİ) kullanılmak üzere, 12.906.062.000,00 TL. ödenek verilmiştir. Yıl içinde aktarılan ve tenkis edilen ödeneklerle birlikte toplam ödenek 13.606.382.217,00 TL'ye ulaşmış ve yılı içinde 13.581.152.237,00 TL. toplam harcama gerçekleştirilmiştir.

Yılbaşı itibariyle bütçenin %13,27'si Personel Giderlerine, %2,18'i Mal ve Hizmet Alımlarına, %72,61'i Yatırımlara, %10,04'ü Gayrimenkul Alımları ve Kamulaştırmalara, %1,70'i Sermaye Transferlerine ve %0,20'si de Cari Transferlerine ayrılmıştır.

Yılsonu itibariyle, Cari Bütçenin %99,87, Sermaye Giderlerinin %99,80, Sermaye Transferleri (DKH-Sosyal Kırsalalan) harcamalarının %100 ve Cari Transferlerin %99,85 düzeyinde olmak üzere toplamda %99,81 düzeyinde gerçekleşme sağlanmıştır.

Faaliyet sonuçları itibarıyla bütçe geliri toplamı 12.636.802.246,61 TL. olarak gerçekleşmiş ve gelirlerin %91,21'i (12.964.954.157,76 TL.) Alınan bağış ve yardımlardan (Merkezi yönetim bütçesinden alınan bağış, hazine yardımları vb), %5,77'si (821.156.714,59 TL.) Teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinden, %2,96'sı (420.944.806,65 TL.) Diğer gelirlerden, 0,036'sı (5.140.641,56 TL.) değer ve miktar değişimleri gelirlerinden ve %0,01' i (1.526.961,51 TL.) kamu idarelerinden bedelsiz olarak alınan mali olmayan varlıklardan elde edilen gelirlerden oluşmaktadır

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,

- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Belediyeler Adına Yapılan İçme Suyu Yatırım Bedellerinin Muhasebeleştirilerek İzlenmemesi ve Tahsil Edilmemesi

Kurum tarafından 1053 sayılı “Belediye Teşkilatı Olan Yerleşim Yerlerine İçme, Kullanma ve Endüstri Suyu Temini Hakkında Kanun” kapsamında protokol yapılarak içme suyu temin edilen belediyelerden, anılan Kanun ve protokol hükümleri uyarınca vadesi gelen yatırım bedellerinin tahsil edilemediği görülmüştür.

1053 sayılı Kanun gereğince; Belediyeler, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılan işler için harcanan tutarları ve yapılacak yardımları Kuruma borçlanmakta, borçlanma şartları, taksitlerin miktar ve süreleri ve işin yürütülmesi ve işletilmesi ile ilgili diğer hususlar Kurum ile ilgili belediyeler arasında yapılan protokollerle tespit edilmektedir.

Bu kapsamda Kurumla belediyeler arasında kesin hesabı çıkartılarak işletmeye açılan

ve su verilmeye başlanan 88 tesisin toplam yatırım bedeli 4.866.688.827,29 TL. olup 31.12.2017 tarihi itibarıyla vadesi gelmiş alacaklardan 233.935.274,30 TL ilgili idarelerden tahsil edilmiş-ancak 493.452.131,19 TL ise tahsil edilmemiştir.

Belediyeler Adına Yapılan İçme Suyu Yatırım Bedellerinin Geri Alınmaması” başlıklı Bulgu 1’in başlığının bulgu içeriği ile uyumlu olacak ve ilgili yatırım bedellerinin muhasebe kayıtlarında izlenmediği

Tablo 1: Geri Alınacak İçmesuyu Yatırım Bedelleri

S.No	İşin Adı	Borçlu İdare	İşletme Yılı	Protokol	Toplam Alacak	31.12.2017 ye Kadar Tahsil Edilmesi Gerekli Tahsil Edilmeyen ve 2018 Yılına Devreden
1	Nilüfer Barajı ENH ve PTT Rolekasyonu Kamulaştırma ve Nilüfer Barajı Sağ Sahil Enjeksiyonu	BUSKİ Gen. Md.	2011	26.04.2012	181.194.027,09	0,00
2	Çınarcık Barajının Yatırım Geri Ödemesi	BUSKİ Gen. Md.	2009	11.03.2014	482.776,00	29.816,08
3	Yalova İli Acil İçmesuyu Eylem Planı (Gökçe Barajı Kurtköy Deraivasyonu)	Yalova Bld.	2015	12.09.2014	7.684.433,41	768.443,34
4	Afşar Barajı'ndan temin edilen içmesuyu (Protokol yenileniyor.)	MASKİ Genel Müd.	1988	25.01.1988	52.156,14	20,33
5	İzmir İçmesuyu 2.Merhale İsale Hattı 1.Kısım İnş.	İZSU Genel Müd.	2010	16.11.2006	270.565.981,09	48.444.838,93
6	İzmir İçmesuyu Projesi Balçova ve Tahtalı Barajları	İZSU Genel Müd.	1986	18.09.1986	12.742.229,38	0,00
7	Manisa Kula İçmesuyu Sertlik Giderim Tes.	MASKİ Genel Müd.	2012	17.06.2010	3.449.436,52	1.189,07
8	Uşak İçmesuyu Arıtma Tes. İnş.	Uşak Bld.	2008	19.04.2001	27.599.326,91	2.098.331,83
9	Niğde-Nevşehir-Aksaray Arsenik Arıtma Tes.	Aksaray Belediye	2011	10.11.2008	5.598.012,75	0,00
10	Niğde-Nevşehir-Aksaray Arsenik Arıtma Tes.	Niğde Bld.	2011	10.11.2008	1.018.899,98	0,00
11	Konya İçm. Prj Pompa İst. Ana Besleme Hatları ve Depolar İnş.- Konya İçmesuyu Projesi İsale Hattı İnşaatı, Konya İçmesuyu Projesi Arıtma Tes. ve Depo İnş.	KOSKİ Gen. Md.	2002	13.04.1981	9.784.425,12	391.377,00
12	Yenihayat Barajı - Çorum İsale Hattı İnş.	Çorum Bld.	2000	08.08.200	5.253.540,00	350.236,00
13	Çorum İçmesuyu Arıtma Tes. 1.Kısım İnş.	Çorum Bld.	2007	06.10.2006	23.337.105,00	14.002.263,00
14	Hatap Barajı İsale hattı, Pompa İstasyonu ve ENH İnş.	Çorum Bld.	2009	06.10.2006	6.230.010,00	1.661.336,00
15	Şereflikoçhisar İçmesuyu İsale Hattı İnş. - Şereflikoçhisar İçmesuyu Arıtma Tes. İnş.	Şereflikoçhisar Bld.	2013	03.08.2014	42.732.116,60	5.697.615,56
16	Kayaş Bayındır (1965), Çubuk2 (1964), Kurtboğazi Bj. (1967)	Ankara Byş.Bld.	1965 1999 1967		5.241,27	5.241,27
17	Çamlıdere Barajı ve Hattı	Ankara Byş.Bld.	1985		168.155,73	168.155,73
18	Eğrekkaya Barajı ve Hattı	Ankara Byş.Bld.	1993		1.041.949,23	791.881,43
19	Akyar Barajı ve Pursaklar Üniteleri	Ankara Byş.Bld.	2000		13.418.325,28	8.050.995,17
20	Kavşakaya Barajı ve Hattı	Ankara Byş.Bld.	2007		2.066.418,38	757.686,74
21	Bolu Gököy Barajı	Bolu Bld.	1970	23.11.2005	2.482.620,00	2.482.620,00
22	Kapulukaya Barajı	Kırıkkale Bld.	1989	16.01.1989	6.006,99	6.006,99
23	Çorum Barajı	Çorum Bld.	1977	21.08.1974	10.848,68	10.848,68
24	Mersin ve Tarsus Kentlerinin İçme Kullanma ve Endüstri Suyu İhtiyacını Karşılama Üzere İnşa Edilen III.Kademe Arıtma Tes.	Mersin Byş. Bld. (MESKİ)	1998	28.05.1993	13.285.503,01	379.942,17

T.C. Sayıştay Başkanlığı

25	Mersin ve Tarsus Kentlerinin İçme Kullanma ve Endüstri Suyu İhtiyacını Karşılama Üzere İnşa Edilen III.Kademe Arıtma Tes.	Tarsus Bld. (TASKİ)	1998	28.05.1993	1.853.306,00	0,00
26	Adana Kentine İçme,Kullanma ve Endüstri Suyu Temini Projesi (Çatalan Barajı)	Adana Byş. Bld. (ASKİ)	2003	31.05.1996	65.399.106,08	17.583.568,25
27	Yayladağı Barajından İçme-Kullanma Suyu Verilmesi	Hatay Byş. Bld. (HAT-SU Gen. Md.)	2010	15.07.2008	2.194.252,95	1.072.762,27
28	Samsun İçmesuyu (Çakmak Barajı)	Samsun Byş. Bld.	1968	03.07.1968	4.676.191,44	2.897,27
29	Hacidede Barajı	Havza Bld. Samsun Byş. Bld.	2008	08.10.2008	5.280.694,17	451.526,49
30	Duruçay Barajı	Samsun Byş. Bld.	2011	24.08.2011	4.225.406,26	133.916,74
31	Hasköy ve Kökçüoğlu Depoları İnş.	Samsun Byş. Bld.	2006	15.03.1998	33.076.738,91	14.349.304,17
32	Erzurum İçme Suyu Projesi (1- Erzurum İçmesuyu İsale Tüneli İnş. 2- Palandöken Barajı İnş.)	Erzurum Byş. Belediyesi	2006	14.07.1998	166.128.782,56	46.495.952,74
33	Ağrı İçme Suyu Projesi (1- Ağrı Yazıcı Barajı İçmesuyu İsale Hattı İnş. 2- Ağrı Yazıcı Barajı İçmesuyu Arıtma Tes. İnş.	Ağrı Bld.	2011	04.09.2009	50.170.786,70	10.594.717,34
34	Bingöl İçmesuyu İsale Hattı Rehebitasyonu Geri Ödeme	Bingöl Bld. B (1)	2015	09.01.2014	5.931.327,31	0,00
35	Bingöl İçmesuyu İsale Hattı Geri Ödeme	Bingöl Belediye (2)	2015	09.01.2014	5.791.408,58	0,00
36	Mardin-Kızıltepe İçmesuyu Tesisleri ve İsale Hattı 1. Kısım İnş. Yapım İşi	Mardin Byş. Bld.	2009	08.02.2009	89.663.651,21	20.538.901,18
37	Şırnak İçmesuyu. Ve Arıtma Tes. İsale Hattı 4. Kısım	Şiirt Bld.	2012	01.03.2011	72.050.982,42	12.008.497,07
38		Kurtalan Bld.	2012	02.03.2011	33.036.540,37	4.993.806,68
39		Kayabağlar Bld.	2012	04.03.2011	6.776.142,11	985.189,16
40		Gökçebağ Bld.	2012	06.03.2011	1.181.356,38	196.892,73
41		Aydınlar Bld.	2012	03.03.2011	3.375.597,67	490.781,06
42		Atababağı Bld.	2012	05.03.2011	3.477.219,86	691.650,20
43	Şırnak İçmesuyu Tes. ve İsale Hattı 1. Kademe	Şırnak Bld.	2009	24.01.2011	37.705.169,31	13.328.876,67
44		İdil Bld.	2011	25.01.2013	3.989.403,21	930.860,74
45		Hilal Bld.	2009	24.01.2011	236.689,12	55.227,48
46		Şenoba Bld.	2009	24.01.2011	590.558,96	157.482,38
47		Balveren Bld.	2009	24.01.2011	742.796,69	198.079,10
48		Şırnak İl Özel İdaresi	2009	24.01.2011	1.364.184,25	482.242,74
49	Diyarbakır İçmesuyu Arıtma Tes. İsale Hattı ve Pompa İstasyonu	Diyarbakır Byş. Bld.	2002	01.04.1985	24.991.457,29	18.309.877,89
50	Diyarbakır Dicle Barajı İnş.	Diyarbakır Byş. Bld.	2010		23.960.083,50	20.538.901,18
51	Diyarbakır acil İçmesuyu İsale Hattı	Diyarbakır Byş. Bld.	1995	01.0.1985	16.329.656,72	13.997.998,12
52	Niğde-Nevşehir-Aksaray Arsenik Arıtma Tes.	Nevşehir Bld.	2011	14.10.2008	1.665.141,14	354.866,14
53	Alanya İçmesuyu ve Rölakasyonu	ASAT Gen. Md.	2003	01.01.2009	3.822.348,46	0,00
54	Antalya İçmesuyu Projesi 1.Aşama	ASAT Gen. Md.	1995	26.08.1986	23.064.000,00	0,00
55	1- Yeşilçay Regülatör 2- Yeşilçay Pompa istasyonu 3- Yeşilçay İsale Hattı 4- Arıtma Tes.	ISKİ Gen. Md.	2003	20.12.1990	215.932.818,00	0,00
56	1- Büyük İstanbul İçmesuyu Projesi 2. Merhale Melen Sistemi Melen Regülatörü ve Pompa İstasyonu (SP1) 2- Büyük İstanbul İçmesuyu Projesi 2. Merhale Melen Sistemi Melen Terfi Deposu - Kınıcılı sırtı arası isale hattı (SP2) 3- Büyük İstanbul İçmesuyu Projesi 2. Merhale Melen Sistemi Kınıcılı sırtı - Yeşilçay Bağlantısı arası isale hattı (SP3A) 4- Büyük İstanbul İçmesuyu Projesi 2. Merhale Melen Sistemi Boru temini (SP8) 5-Büyük İstanbul İçmesuyu Projesi 2. Merhale Melen Sistemi, Enerji Temini (Melen Kısım) (SP11)	ISKİ Gen. Md.	2007	20.12.1990	1.979.476.390,00	0,00
57	Şanlıurfa İçmesuyu Tesisleri 1. Kademe Arıtma Tes.	Şanlıurfa Byş. Bld.	2003	25.08.1988	106.340.330,30	44.320.978,52
58	Şanlıurfa İçmesuyu Tesisleri 2. Kademe Arıtma Tes. ve İsale Hattı	Şanlıurfa Byş. Bld.	2014	25.01.2013	50.893.593,88	5.089.359,39
59	Muş İçmesuyu Depo ve Bağlantıları	Muş Bld.	2012	20.08.2010	1.100.973,20	36.699,10
60	Van Acil İçmesuyu İsale Hattı	Van Byş. Bld.	2013		100.594.834,93	10.059.483,49

T.C. Sayıştay Başkanlığı

61	Bitlis İçmesuyu İsale Hattı	Bitlis Bld.	2015	22.10.2015	14.706.854,58	1.960.913,96
	18.BÖLGE MD. ISPARTA					
62	Darıdere Göleti ve İsale Hattı	Isparta Bld.	2010	08.08.2008	36.369.857,70	9.698.628,72
63	Afyonkarahisar Şuhut Karacaören İçmesuyu İsale Hattı	Afyonkarahisar İl Özel İdaresi	2011	31.03.2010	475.064,29	0,00
64	Afyonkarahisar Evciler İçmesuyu İsale Hattı	Evciler Bld.	2011	29.01.2013	452.851,72	0,00
65	1- İsale İnş. 2- Arıtma Tes. 1.Kısım İnş. 3- Sivas İçmesuyu Terfi Merkezi ve Terfi Hattı İnş.	Sivas Bld.	2004 2007 2014	21.02.1986, 30.12.1986	142.995.487,41	0,00
66	Gaziantep Acil İçmesuyu Projesi 3.Kısım İsale Hattı	GASKİ Gen. MD.	2005	16.03.2005	167.686.103,50	16.779.073,57
67	1 -Pompa İstasyonu ve isale Hattı 1. Kısım İnş. 2-Arıtma Tes. ve Derivasyon Tesisleri İnş.	Kilis Bld.	2005 2007		13.841.839,69	5.998.130,53
68	Kilis İçmesuyu Tesisleri ve Depo İnş. Yapımı	Kilis Bld.	2013		16.134.716,96	2.689.119,49
69	Kahramanmaraş (Ayvalı) içmesuyu Arıtma Tes. İnş.	KASKİ Gen. MD.	2010	15.11.2007	18.590.307,95	7.436.123,18
70	Adıyaman İçmesuyu İki Depo Arası Bağlantı Hattı İnş.	Adıyaman Bld.	2011	18.02.2014	1.770.634,45	413.148,04
71	Adıyaman İçmesuyu İsale Hattı 1.Kademe İnş.	Adıyaman Bld.	2011	18.02.2004	26.861.004,97	6.267.567,83
72	Adıyaman-Havşari Kaynağı Bağlantı Hattı	Adıyaman Bld.	2012	18.02.2004	513.330,17	102.666,03
73	Adıyaman Çelikhan İsale Hattı	Adıyaman Bld.	2013	18.02.2004	2.094.638,00	349.106,33
74	Bodrum Yarımadası İçmesuyu	MUSKİ Gen. MD.	2011	07.12.2001		
75	İkizdere Barajı - Aydın İçmesuyu Ana İsale Hattı ve Pompa İstasyonu - Aydın İçmesuyu Regülatör İnş. ve İsale Hattı Rehabilitasyonu - Aydın İçmesuyu Arıtma Tes. İnş. - İkizdere Barajı	Aydın Byş. Bld.	2014	18.05.1998		
76	Trabzon İçmesuyu Arıtma Tes. Rehabilitasyonu	TİSKİ Gen. MD.	2014	18.12.1995	5.258.068,59	0,00
77	Koruluk Barajından Şiran Bld.ne İçme-Kullanma Suyu Verilmesi	Şiran Bld.	2015	18.07.2014	2.797.844,21	18,00
78	Bayburt İçmesuyu Tesisleri Rehabilitasyonu	Bayburt Bld.	2011	02.10.2009	8.571.727,76	0,00
79	Karabük İçmesuyu Ana İsale ve Ana Besleme Hatları İle Depolar ve Pompa İstasyonları İnş.	Karabük Bld.	2005	29.12.2005	16.047.763,11	4.980.262,02
80	Karabük İçmesuyu Sertlik Giderme Tes. İnş.	Karabük Bld.	2012	29.12.2005	9.547.756,33	0,00
81	Karabük İçmesuyu Ana İsale ve Ana Besleme Hatları İle Depolar ve Pompa İstasyonları İnş.	Safranbolu Bld.	2005	29.12.2005	8.565.370,49	3.608.337,92
82	Karabük İçmesuyu Sertlik Giderme Tes. İnş.	Safranbolu Bld.	2012	19.12.2005	5.096.041,73	712.445,85
83	Karabük İçmesuyu Sertlik Giderme Tes.	Safranbolu Bld.	2016		666.522,00	666.522,00
84	Zonguldak İçmesuyu Tüneli ve Kanalı İnş.	Zonguldak Bld.	2010	26.04.2004	11.020.915,47	681.488,09
85	1-Acil İçmesuyu İshale Hattı 2-Pompa Rehabilitasyonu	Kars Bld.	2003 2004	24.05.2000	8.866.038,99	4.477.349,66
86	1-Kars (Bayburt Barajı) İçmesuyu Tesisleri 2-Kars İçmesuyu İshale Hattı 3-Kars İçmesuyu Arıtma Tesisleri	Kars Bld.	2012	07.02.2007	76.972.327,56	16.183.806,85
87	Çanakkale Ayvacık İsale hattı 2. kısım İnş.	Ayvacic Bld.	2010	24.09.2010	3.677.004,09	0,00
88	İkizcetepeler Barajı içme suyu	BASKİ Gen. MD.	2003	09.06.1986	119.857.726,35	0,00
Toplam					4.866.688.827,29	493.452.131,19

Kamu idaresi cevabında; “Aynı bulgunuza 2014, 2015, 2016 yılları denetim raporlarımızda yer verilmiş olup, vadesi gelip tahsil edemediğimiz alacakların tahsili yönünde yasal işlemlerin başlatılması için 22.08.2014 tarih ve 524875 sayılı yazı ile tüm birimlerimiz uyarılmış ve gereken yasal işlemlerin başlatılması istenmiştir. Diğer taraftan Kuruluşumuzca tüm DSİ alacaklarının takip ve tahsilatının elektronik ortamda yapılması için 2014 yılından

beri yapılan çalışmalar sonuçlandırılarak iş 2017 yılında TÜRKSAT'a ihale edilerek sözleşme imzalanıp işe başlanılmıştır. Bir taraftan bu çalışmamız devam ederken aynı zamanda tahsilatımızın hızlandırılması için 19/4/2018 tarih ve 7139 sayılı Kanunun 22 inci maddesi ile 3/7/1968 tarih ve 1053 sayılı Belediye Teşkilâtı Olan Yerleşim Yerlerine İçme, Kullanma Ve Endüstri Suyu Temini Hakkında Kanunun 4 üncü maddesine "Bu Kanun kapsamında Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılan işler dolayısıyla Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ile belediyeler arasında imzalanan protokol uyarınca belediyeler tarafından borçlanılan tutarlara karşılık, bu belediyeler adına her ay genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamı üzerinden ayrılan paylardan 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen kesintilerden sonra kalan kısımdan, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün talebi üzerine, ilgisine göre Maliye Bakanlığı veya İller Bankası Anonim Şirketi tarafından kesinti yapılarak Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü hesabına takip eden ayın sonuna kadar aktarılır. Aktarılacak bu tutar, kesintiler düşüldükten sonra ilgili belediyeye gönderilecek tutarın %10'unu aşamaz." ifadesi eklenmiştir. Yukarıda açıklanan bilgiler doğrultusunda içmesuyu alacaklarımızın tahsilatı hızlandırılacaktır."denilmektedir.

Sonuç olarak, Kamu İdaresi cevabında, DSİ alacaklarının takip ve tahsilatının elektronik ortamda yapılması ve bu işlemlerin hızlandırılmasına ilişkin ihalenin Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. (TÜRKSAT)'a verildiği, yine ilgili Kanunda değişiklik yapılarak DSİ'nin belediyelerden olan alacaklarının söz konusu belediyelerin İller Bankası'ndan almış oldukları paylar üzerinden tahsil edilmesine imkân sağlandığı ifade edilmiştir.

DSİ gelirlerinin takip ve tahsilini hızlandırmak için alınmış olan önlemler olumlu olmakla birlikte, Kurum tarafından protokol dâhilinde içme suyu temin edilen belediyelerden ilgili kanun ve protokol hükümleri uyarınca alınması gereken yatırım bedellerinin henüz geri alınmamış olması, hizmet sağlanan yerel yönetimler arasında eşitsizliğe ve yatırım bedellerinin kamu hizmetlerinden yararlananlardan geri alınmasında eşitliğe aykırı ve ayrımcı uygulamalara sebep olabilir.

Geri ödenmesi gereken yatırım bedellerinin kurum bütçesine gelir kaydedilmesi öngörüldüğünden, bulguda gösterilen tahsil edilmesi gereken toplam 4.866.688.827,29 TL'nin "220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı"na, 2017 yılı içinde tahsil edilmesi gereken 493.452.131,19 TL TL'nin ise "120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı"na kaydedilmiş olması gerekirdi.

Bu itibarla kurum muhasebe kayıtları ve mali tabloları Gelirlerden Alacaklar açısından tam ve doğru olmayıp gerçeği yansıtmamaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kesin Hesap Teminat Kesintilerinin Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi

Hakediş ödemeleri üzerinden kesilen % 5 oranındaki kesin hesap teminat kesintileri 330 veya 430- Alınan Depozito ve Teminatlar Hesaplarında izlenmediği görülmüştür.

Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşmenin 30’uncu maddesinin 1’inci ve 2’nci fıkralarında; Yapım işlerine ait birim fiyatlı sözleşmelerde yüklenicinin, kesin hesapların zamanında tamamlanmasını teminen işin devamı süresince gerekli elemanı işbaşında bulunduracağı ve her kalem imalatın tamamlanmasını takiben yapı denetim görevlisiyle birlikte hesaplarını hazırlatarak peyderpey tetkik için idareye vereceği, düzenlenen hakedişlerde tamamlanmış, ancak kesin hesabı İdareye verilmemiş imatlara ait tutarların % 5’inin teminat olarak (nakit veya teminat mektubu şeklinde) tutulacağı ve kesin hesaplar idare tarafından onaylanmadıkça bu tutarların hak sahibine ödenmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Uygulamada yükleniciye ödenecek hak edişler üzerinden %5 oranında kesinti yapılmaktadır. Bu kesinti genel olarak 330 veya 430-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmektedir. Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre; alınan depozito ve teminatlar hesabı, mevzuatları gereği nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatlardan bir yıl veya daha uzun süre içinde iade edilecek olanların izlenmesi için kullanılmaktadır.

Depozito ve teminat olarak tahsil edilen ve bir yıl (faaliyet dönemi) veya daha uzun süre içinde iade edilecek tutarlar bu hesaplara alacak, 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç kaydedilmelidir. İlgililere nakden veya mahsuben ödeme yapılması durumunda vadesi bir yıl veya faaliyet dönemi ile sınırlı olan teminatlar için 330-

Alınan Depozito ve Teminatlar hesabına borç, 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilmelidir. Vadesi 1 yılın üzerinde olan teminatlardan izleyen faaliyet dönemi içinde iade edilecek depozito ve teminatlar dönem sonunda 430- Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına borç, 330-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına alacak kaydedilerek kapatılmalıdır.

Yapılan incelemede; DSİ Erzurum 8'inci Bölge Müdürlüğü'nde toplam tutarı 1.346.180,00 TL olan (24.08.2017 tarih ve 20170004980/81 no.lu yevmiyeler) kesin hesap teminatlarının 333- Emanetler Hesabının 2.99.99.0 kodlu "Diğer Çeşitli Emanetler" kaleminde izlendiği anlaşılmıştır. Söz konusu kesintiler teminat niteliğinde olduğundan ve vadesine veya faaliyet dönemine göre kaydedilmesi gereken hesaplar da değiştiğinden, 330 veya 430-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmesi gerekmektedir

Kamu idaresi cevabında; "Hakedişlerden nakit olarak kesilen %5 Kesin Hesap Teminat Kesintileri hak sahiplerine tekrar iade edileceğinden dolayı 333.99.99 Diğer Çeşitli Emanetler hesap koduna alınmasının takipte kolaylık olması amacı ile bu kodda muhasebeleştirilmiştir. Bulgu doğrultusunda, %5 Kesin Hesap Teminat Kesintileri vadesi bir yıl veya faaliyet dönemi ile sınırlı olan teminatlar için 330. 15 Hesap koduna, yıllara sari olan işlerde ise 430.15 Hesap Koduna kaydedileceği konusunda Kurumumuzun Bölge Müdürlükleri ile Merkez Muhasebe Şube Müdürlüğü uyarılmıştır. Daha önceki dönemlerde yapılan muhasebe kayıtlarının da bu doğrultuda düzeltilmesi sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak, Kamu İdaresi cevabından, bulgu doğrultusunda daha önceki dönemlerde yapılan hatalı muhasebe kayıtlarının düzeltilmesi için gerekli girişimlerde bulunulduğu; ancak henüz bu hataların düzeltilmediği anlaşılmaktadır.

Bu gerekçelerle konu 2018 yılında yapılacak denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Genel Müdürlük ve Bazı Bölge Müdürlüklerinde Verilen Depozito ve Teminatlar Hesaplarının Kullanılmaması

Elektrik ve doğalgaz dağıtım Şirketlerine verilen güvence bedelleri ile belediyelere ödenen su abonelik bedellerinin takip edildiği 126 ve 226 Hesaplar genel müdürlük ve bazı bazı bölgelerde kullanılmamıştır.

226-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının işleyişi Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 142'nci ve 143'üncü maddelerinde düzenlenmiş olup söz konusu maddelerde bu hesabın:

- Kamu idarelerince, bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılacağı,

- Bir yıldan daha uzun bir süre için bütçedeki ödeneğine dayanılarak verilen depozito ve teminatların bir taraftan bu hesaba borç, 100-Kasa Hesabı, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya 325-Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabına ya da ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak,

- Bir yıldan daha uzun bir süre için verilen diğer depozito ve teminatların bu hesaba borç, 100-Kasa Hesabı, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya 325-Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabına ya da ilgili diğer hesaplara alacak,

- Bütçeye gider kaydı suretiyle verilen depozito ve teminatlardan geri alınanlar veya mahsup edilenlerin bir taraftan bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan geri alınan tutarların 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç,

- Verilen depozito ve teminatlar hesabında kayıtlı diğer tutarlardan geri alınanların veya mahsup edilenler bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç,

- Verilen depozito ve teminatlar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inen tutarların bu hesaba alacak, 126-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına borç kaydedileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede; Genel Müdürlük başta olmak üzere Artvin, Edirne, Elazığ, Isparta, İstanbul, Kayseri, Kahramanmaraş, Mardin, Sivas, Trabzon ve Van Bölge Müdürlüklerinde 126 ve 226-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesaplarının hiç kullanılmadığı, bu durumun kurum bilançosunda söz konusu hesaplar ile ilgili olarak hatalı bilgi sunulmasına yol açtığı anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgu doğrultusunda işlem tesis edilmesi için Genel Müdürlük Merkez Muhasebe Müdürlüğü başta olmak üzere Artvin, Edirne, Elazığ, Isparta, İstanbul, Kayseri, Kahramanmaraş, Mardin, Sivas, Trabzon ve Van Bölge Müdürlükleri 02.05.2018 tarih ve 305333 sayılı yazı ile uyarılmıştır. Dolayısıyla bulgunuz doğrultusunda işlem tesis edilmeye başlanarak güvence bedeli ödemelerinde 126 - 226 "Verilen Depozito ve

Teminatlar" hesapları kullanılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak, Kamu İdaresince bulgu doğrultusunda daha önceki dönemlerde güvence bedeli ödemelerine ilişkin olarak açılmamış olan 126 ve 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesaplarının bundan sonra kullanılması için gerekli girişimlerde bulunulduğu ifade edilmiş; ancak muhasebe kayıtlarında geçmişe yönelik henüz bir düzeltme yapılmamıştır.

Bu gerekçelerle konu takibeden yıllarda yapılacak denetimlerde izlenecektir

BULGU 3: Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesaplarının Kullanılmaması

Gelecek aylara veya yıllara ait olup peşin olarak tahsil edilen kira bedellerinin muhasebeleştirilmesinde 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler ve 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesapları kullanılmamıştır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne göre, tahsil edilen ve cari yıla ilişkin kira gelirleri 600-Gelirler Hesabına alınması gerekirken, peşin tahsil edilen gelirlerden içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenler, ilgili oldukları yılda tahakkuk ettirmek üzere 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına kaydedilerek izlenmelidir. Böylece genel kabul görmüş muhasebe ilkelerinden dönemsellik ilkesi gereği gelirler ait olduğu faaliyet dönemi içinde yer alacak ve dönem faaliyet sonucunun sağlıklı şekilde belirlenmesi sağlanacaktır. Dönem sonunda ise, 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabında yer alıp tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalan peşin tahsil edilmiş gelirler, düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına aktarılmalı, 380 no.lu hesapta bulunan tutarlar ise ilgili olduğu ayda 600- Gelirler hesabına kaydedilmelidir.

İdare, bazı kiracılarla yaptığı sözleşmeler gereği kira süresi 1 yıl veya üzerinde olan kiralama işlerinde kira bedelini peşin olarak tahsil etmiştir. Burada, özellikle yıl içinde ve yılsonunda peşin tahsil edilen gelirin bir kısmı ertesi yıla ait bir gelirdir. Fakat yapılan muhasebe kaydına göre, bütün gelir cari yıl geliri olarak hesaplarda gösterilmiştir. Bu duruma örnek olarak;

- Kastamonu DSİ 23. Bölge Müdürlüğünün 2018-2019-2020-2021 dönemlerine ait 12.223 TL'lik sulama birliği alacağı (31.10.2017 tarih ve 20170006951 no.lu yevmiye)

-İzmir DSİ 2. Bölge Müdürlüğünün 2012-2013-2014-2015-2016-2017 dönemlerine ait 11.552 TL'lik alacağı (11.04.2017 tarih ve 20170003182 no.lu yevmiye)

-Samsun DSİ 7.Bölge Müdürlüğünün 07.09.2017-06.09.2018 dönemlerine ait 20.551 TL'lik ATM kira bedeli (07.09.2017 tarih ve 201700010846 no.lu yevmiye)

-Artvin DSİ 26. Bölge Müdürlüğüne ait 1 yıllık kira bedeli 55.100 TL olan arazi kira bedeli (10.02.2017 tarih ve 20170000308 no.lu yevmiye)

-Şanlıurfa DSİ 15. Bölge Müdürlüğünün 2016 Eylül-Aralık ve 2017 Ocak-Mayıs dönemlerine ait 8.440 TL'lik ATM kira bedeli (24.03.2017 tarih ve 20170000960 no.lu yevmiye)

-Ankara DSİ 5. Bölge Müdürlüğünün 2017 Kasım-2018 Ocak Dönemine ait 7.610 TL'lik manav kira alacağı (03.11.2017 tarih ve 20170012453 no.lu yevmiye)

-Eskişehir DSİ 3. Bölge Müdürlüğünün 2015 4.Dönem ve 2016 1-2-3-4 döneme ait 6.250 TL'lik çay ocağı kira bedeli (25.01.2017 tarih ve 20170000671 no.lu yevmiye)

-Adana DSİ 6. Bölge Müdürlüğünün 22.07.2016 tarihine ait 6.000 TL'lik baraj büfe bedeli (08.02.2017 tarih ve 20170001369 no.lu yevmiye)

-Samsun DSİ 7.Bölge Müdürlüğünün 2016 yılına ait 4.760 TL'lik işyeri kira bedeli (17.08.2017 tarih ve 20170009984 no.lu yevmiye)

-Elazığ DSİ 9. Bölge Müdürlüğüne ait 3 yıllık kira bedeli 1.500 TL olan araştırma kuyusu alacağı (31.05.2017 tarih ve 20170004937 no.lu yevmiye) gösterilebilir.

Oysa peşin tahsil edilen kira gelirlerinin cari yıla isabet eden kısmı 600-Gelirler Hesabına, gelecek yıllara ait olanlar ise 480-Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabına alınmalı, tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalan peşin tahsil edilmiş gelirler ise düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabında muhasebeleştirilmelidir.

Yapılan incelemede; idarenin mülkiyeti kendisine ait bazı arazi, işyeri, büfe, ATM, çay ocaklarını kiraya verdiği, söz konusu kira dönemlerinin gelecek ayları veya yılları da ilgilendirdiği; ancak 380 ve 480 no.lu hesapların hiç kullanılmadığı anlaşılmıştır.

Bu durum muhasebenin dönemsellik ilkesine aykırı olduğu gibi, idarenin Gelir Tablosu ve Faaliyet Sonuçları Tablosunda 600-Gelirler Hesabı hakkında hatalı bilgi vermesine sebep olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda tespit edilen husus ile ilgili olarak DSİ 2.Bölge (İzmir) Müdürlüğü, DSİ 3.Bölge (Eskişehir) Müdürlüğü, DSİ 5.Bölge (Ankara) Müdürlüğü, DSİ 6.Bölge (Adana) Müdürlüğü, DSİ 7.Bölge (Samsun) Müdürlüğü, DSİ 9.Bölge (Elazığ) Müdürlüğü, DSİ 15.Bölge (Şanlıurfa) Müdürlüğü, DSİ 23.Bölge (Kastamonu) Müdürlüğü ve DSİ 26.Bölge (Artvin) Müdürlüğü için düzeltici işlem başlatılmış olup Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre tahsil edilen cari yıl ve takip eden Faaliyet Dönemlerinde tahakkuk ettirilmesi gerekenler 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ve 480 Gelecek Yıllara

Ait Gelirler Hesabı çalıştırılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak, Kamu İdaresince, bulgu doğrultusunda bundan sonra gelecek ay veya yıllarda tahakkuk ettirilmesi gereken kira gelirleri için 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ve 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının çalıştırılacağı ifade edilmiş; ancak muhasebe kayıtlarında geçmişe yönelik henüz bir düzeltme yapılmamıştır.

Bu gerekçelerle konu takibeden yıllarda yapılacak denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Kapsamındaki Alacaklara Haciz İşlemi Uygulanmaması

DSİ'nin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun (AATUHK) kapsamında olan alacakları için ödeme emri belgesi düzenlendiği, ancak bölgelerde icra personeli kadrosunun hiç olmaması ve avukat sayısının yetersiz olması gibi nedenlerle icra takipleri yapılamadığı görülmektedir.

6183 sayılı Kanun'un 55'inci maddesine göre ödeme emrinde, kesinleşmiş kamu alacağının aslı ve ferilerinin mahiyeti, miktarları, nereye ödeneceği, zamanında ödenmediği ya da mal bildiriminde bulunulmadığı takdirde borcun cebren tahsil edileceği, borçlunun mal bildiriminde bulunduğu tarihe kadar üç ayı geçmemek üzere hapis ile tazyik olunacağı, gerçeğe aykırı mal beyanında bulunulduğu takdirde hapis ile cezalandırılacağı bilgilerine yer verilmesi zorunlu olan unsurlardır.

Öte yandan cebren tahsilin en etkin yöntemi hacizdir. Haciz, 6183 Sayılı AATUHK'nun 62'nci maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, kamu alacaklarının *“Borçlunun, mal bildiriminde gösterilen veya tahsil dairesince tespit edilen borçlu veya üçüncü şahıslar elindeki menkul malları ile gayrimenkullerden, alacak ve haklarından amme alacağına yetecek miktarı tahsil dairesince haczolunur”* denilerek kamu alacağı bu sayede güvence altına alınmaktadır.

Bu bağlamda süresi içinde ödenmeyen alacakların korunmasında, takip ve tahsilinde yapılacak işlemlere ilişkin DSİ'ce 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna Göre Kullanılacak Yetkilere İlişkin Yönetmelik ve 6183 sayılı Kanuna Tabi DSİ Alacaklarının Tahsiline İlişkin Yönerge çıkarılmıştır.

Söz konusu Yönetmeliğin DSİ Alacaklarının Cebren Tahsiline İlişkin Yetkiler başlıklı 12'nci, 13'üncü ve 14'üncü maddelerinde; alacakların takibinde haczolunacak malların tespiti amacıyla yapılacak mal varlığı araştırmasının şekli, alanı ve kapsamı ile araştırma yapılacak alacağın türü ve tutarının DSİ tarafından belirleneceği, takip işlemlerinin, merkezde daire

başkanlığı, taşrada bölge müdürlükleri tahsil ünitelerince yapılacağı, borçlu veya mallarının başka mahallerde bulunduğu takdirde, takip işlemlerinin DSİ'nin o mahaldeki ilgili tahsil ünitesince vekâleten yapılacağı, haciz işlemlerinin, tahsil ünitesince düzenlenen ve merkez teşkilatında daire başkanı, taşra teşkilatında bölge müdürü tarafından imzalanan haciz kâğıtlarına dayanarak yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan 6183 sayılı Kanuna Tabi DSİ Alacaklarının Tahsiline İlişkin Yönergede; icra memurlarının, DSİ nam ve hesabına haciz işlemlerini yapmakla yetkilendirilmiş DSİ personelleri olduğu, strateji geliştirme şube müdürlüklerinin alacak takip şefliklerinde yeteri kadar icra memuru ve diğer personel istihdam edileceği, bölge müdürlüklerince belirlenen alacakları inceleme komisyonu kararında kanuni takibata başlanması kararı verilen alacaklar için strateji geliştirme şube müdürlüklerinin gerekli takibatları başlatacağı, borçlunun, mal bildiriminde gösterilen veya DSİ'ce tespit edilen borçlu veya üçüncü şahıslar elindeki menkul malları ile gayrimenkullerinden, alacak ve haklarından borcuna yetecek miktarının DSİ'ce haczedilebileceği ifade edilmiştir.

Mezkûr Kanun, Yönetmelik ve Yönerge hükümlerine göre; kuruma ait bir borcun ödenmemesi durumunda o borcun sahibi için cebri icra yoluna başvurulması zorunluluk haline gelmektedir. AATUHK'nun haciz işlemleri için bu süreçleri uygulayarak kurum, kamu alacağını zamanında ve eksiksiz tahsil etmeye çalışmalıdır.

Yapılan incelemede; Genel olarak kurumun 6183 sayılı AATUHK kapsamında olan alacakları için ödeme emri düzenlendiği, ancak icra personelinin hiç olmaması ve avukat sayısının bazı bölgelerde az olması nedeniyle söz konusu alacaklar hakkında icra takibi başlatamadığı anlaşılmaktadır. Örneğin Kars DSİ Bölge Müdürlüğü'ne ait toplam 116.554.944,74 TL alacağın büyük bir kısmı icra memurunun hiç olmaması veya avukat sayısının yetersiz olması gerekçesiyle icra yoluyla takip edilememiş, kalan kısmı ise takip edilmediğinden icra dosyaları düşürülmüştür

Kurumun merkez ve taşra teşkilatlarında yeterli sayıda icra memuru ve avukat istihdam edilmesi durumunda, gelirlerinin takip ve tahsil işlemleri daha hızlı ve etkin bir şekilde yapılacaktır.

Sonuç itibariyle; kuruma ait bir borcun ödenmemesi durumunda o borcun sahibi için cebri icra yoluna başvurulması zorunluluk haline gelmektedir. Kurumun, AATUHK'nun haciz işlemleri için bu süreçleri uygulamaması, kamu alacağını zamanında ve eksiksiz tahsil edilmesini engellediğinden Gelirler Hesabında eksikliğe sebep olunmaktadır

Tablo 2: Takibi Yapılmayan DSİ Alacakları

Batı Iğdır Sulaması Onarımı Ve Iğdır Ovası Sulaması Ortak Tesisleri (Yeşil Iğdır)				
Alacağın Cinsi Türü	Ait Olduğu Yıl / Vadesi	Tutarı (TL)	Gecikme Zammı (TL)	Kurumca Yapılan İşlem
Yatırım Ücreti	2011 / 30.04.2012	92.472,75	9.247,28	12/02/2016 tarih 97681 sayılı yazımızla tebliğ edilmiş, Hukuk İşleri Şb. Müdürlüğüne Yazılmıştır.
Yatırım Ücreti	2012/30.04.2013	92.472,75	9.247,28	12/02/2016 tarih 97681 sayılı yazımızla tebliğ edilmiş, .Hukuk İşleri Şb. Müdürlüğüne Yazılmıştır.
Yatırım Ücreti	2013/30.04.2014	92.472,75	9.247,28	12/02/2016 tarih 97681 sayılı yazımızla tebliğ edilmiş, Hukuk İşleri Şb. Müdürlüğüne Yazılmıştır.
Yatırım Ücreti	2014/30.04.2015	92.472,75	9.247,28	26/08/2015 tarih 563369 sayılı yazı ile tebliğ edilmiş, Hukuk İşleri Şb. Müdürlüğüne Yazılmıştır.
Yatırım Ücreti	2015/30.04.2016	92.472,75	0,00	12/02/2016 tarih 97681 sayılı yazımızla tebliğ edilmiş ve Hukuk İşleri Şb. Müdürlüğüne Yazılmıştır.
Yatırım Ücreti	2016/30.04.2017	92.472,75	0,00	29/03/2017 tarih 207604 sayılı yazıyla tebliğ edilmiştir.
Bakım Onarım Ücreti	2009/30.04.2010	88.367,97	8.836,80	02/09/2015 tarih ve 579576 sayılı yazımız ile icra takibi başlatılmıştır.
		96.801,57	9.680,16	02/09/2015 tarih ve 579576 sayılı yazımız ile icra takibi başlatılmıştır.
Bakım Onarım Ücreti	2010/30.04.2011	227.768,12	22.776,81	02/09/2015 tarih ve 579576 sayılı yazımız ile icra takibi başlatılmıştır. Personel eksikliği nedeniyle icra takibi düşmüştür.
		351.786,36	35.178,64	02/09/2015 tarih ve 579576 sayılı yazımız ile icra takibi başlatılmıştır. Personel eksikliği nedeniyle icra takibi düşmüştür.
		14.407,80	11440,78	02/09/2015 tarih ve 579576 sayılı yazımız ile icra takibi başlatılmıştır. Personel eksikliği nedeniyle icra takibi düşmüştür.
Bakım Onarım Ücreti	2011/30.04.2012	107.182,74	10.718,27	02/09/2015 tarih ve 579576 sayılı yazımız ile icra takibi başlatılmıştır. Personel eksikliği nedeniyle icra takibi düşmüştür.
		580.111,13	58.011,11	02/09/2015 tarih ve 579576 sayılı yazımız ile icra takibi başlatılmıştır. Personel eksikliği nedeniyle icra takibi düşmüştür.

		12.390,00	1.239,00	02/09/2015 tarih ve 579576 sayılı yazımız ile icra takibi başlatılmıştır. Personel eksikliği nedeniyle icra takibi düşmüştür.
Bakım Onarım Ücreti	2012/30.04.2013	1.035.971,43	103.597,14	02/09/2015 tarih ve 579576 sayılı yazımız ile icra takibi başlatılmıştır. Personel eksikliği nedeniyle icra takibi düşmüştür.
		10.089,00	1.008,90	02/09/2015 tarih ve 579576 sayılı yazımız ile icra takibi başlatılmıştır
Bakım Onarım Ücreti	2013/30.04.2014	1.568.475,20	156.847,52	02/09/2015 tarih ve 579576 sayılı yazımız ile icra takibi başlatılmıştır
		69.536,35	6.953,63	02/09/2015 tarih ve 579576 sayılı yazımız ile icra takibi başlatılmıştır. Personel eksikliği nedeniyle icra takibi düşmüştür.
Bakım Onarım Ücreti	2015/30.04.2016	1.739.549,34	0,00	19/04/2016 tarih 261862 sayılı yazı ile tebliğ edilmiştir.
		86.655,76	0,00	27/04/2016 tarih 281938 sayılı yazı ile tebliğ edilmiştir.
Toplam (1):		6.543.929,27	463.277,88	
Akyaka İlçesi Ve Köyleri Sulama Birliği Kooperatifi				
Alacağın Cinsi Türü	Ait Olduğu Yıl / Vadesi	Tutarı (TL)	Gecikme Zammı (TL)	İdarece Yapılan İşlem
Bakım Onarım Ücreti	2011/30.04.2012	317.299,57	31.729,96	27/02/2015 tarih 123880 sayılı yazı ile tebliğ edilmiştir.
Bakım Onarım Ücreti	2012/30.04.2013	249.925,43	24.992,54	27/02/2015 tarih 123880 sayılı yazı ile tebliğ edilmiştir.
Bakım Onarım Ücreti	2015/30.04.2016	563.933,80	56.393,38	21/04/2016 tarih 268676 sayılı yazı ile tebliğ edilmiştir.
Toplam (2):		1.131.158,80	113.115,88	
Aralık İlçesi Ve Köyleri Sulama Birliği Başkanlığı				
Yatırım Ücreti	2002/30.04.2003	41.714,35	4.171,44	2015/53 no.lu icra dosyası . Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
Yatırım Ücreti	2003/30.04.2004	83.162,00	8.316,20	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
Yatırım Ücreti	2004/30.04.2005	85.382,40	8.538,24	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.

Yatırım Ücreti	2005/30.04.2006	85.410,00	8.541,00	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
Yatırım Ücreti	2006/30.04.2007	85.410,00	8.541,00	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
Yatırım Ücreti	2007/30.04.2008	85.410,00	8.541,00	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
Yatırım Ücreti	2008/30.04.2009	85.411,00	8.541,00	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
Yatırım Ücreti	2009/30.04.2010	85.410,00	8.541,00	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
Yatırım Ücreti	2011/30.04.2012	85.410,00	8.541,00	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
Yatırım Ücreti	2012/30.04.2013	85.410,00	8.541,00	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
Yatırım Ücreti	2013/30.04.2014	85.410,00	8.541,00	205/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
Yatırım Ücreti	2014/30.04.2015	85.410,00	8.541,00	12/02/2016 tarih 97656 sayılı yazı ile tebliğ edilmiştir.
Yatırım Ücreti	2015/30.04.2016	85.410,00	0,00	12/02/2016 tarih 97656 sayılı yazı ile tebliğ edilmiştir.
Yatırım Ücreti	2016/30.04.2017	85.410,00	0,00	29/03/2017 tarih 208942 sayılı yazı ile tebliğ edilmiştir.
Bakım Onarım Ücreti	2009/30.04.2010	165.238,66	16.523,87	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
		193.603,15	19.360,32	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
Bakım Onarım Ücreti	2010/30.04.2011	637.602,14	63.760,21	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
		361.313,11	36.131,31	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
		10.513,80	1.051,38	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
Bakım Onarım Ücreti	2011/30.04.2012	366.615,25	36.661,53	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
		64.664,15	6.466,42	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
		6.195,00	619,5	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.

				nedeniyle icra düşmüştür.
Bakım Onarım Ücreti	2012/30.04.2013	150.490,83	15.049,08	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
		1.087.810,93	108.781,09	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
		5.605,00	560,5	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
Bakım Onarım Ücreti	2013/30.04.2014	486.542,20	48.654,22	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
		1.431.650,39	143.165,04	2015/53 no.lu icra dosyası. Personel yetersizliği nedeniyle icra düşmüştür.
		139.072,70	13.907,27	2015/53 no.lu icra dosyası
Bakım Onarım Ücreti	2015/30.04.2016	60.693,30	0,00	27/04/2016 tarih 281922 sayılı yazı ile tebliğ edilmiştir.
		175.958,01	0,00	27/04/2016 tarih 281977 sayılı yazı ile tebliğ edilmiştir.
		2.311.434,10	0,00	19/04/2016 tarih 261868 sayılı yazı ile tebliğ edilmiştir.
	TOPLAM (3)	8.804.772,47	608.586,62	
Arpaçay İçesi Ve Köyleri Sulama Birliği				
Bakım Onarım Ücreti	2012/30.04.2013	99.989,12	9.998,91	02/03/2015 tarih 128213 sayılı yazı ile tebliğ edilmiştir.
Bakım Onarım Ücreti	2015/30.04.2016	209.409,10	0,00	21/04/2016 tarih 268615 sayılı yazı ile tebliğ edilmiştir.
	TOPLAM (4):	309.398,22	9.998,91	
Kars Belediyesi				
Borçlu Kurum	İşin Adı	Borç Tutarı	Bugüne Kadar Tahsi Edilmesi Gerekip Tahsil Edilemeyen	
Kars Belediyesi	Kars Belediyesi (Kars Acil İçmesuyu İsale Hattı İnş. & Kars Pompa İstasyon Rehabilitasyon	8.866.038,99	4.034.047,71	11/11/2015 tarih ve 736799 sayılı yazı ile tebliğ edilmiştir. 12/07/2017 tarih ve 475586 sayılı yazı ile Hukuk İşleri Şb. Müdürlüğüne bildirilmiştir.

Kars Belediyesi	Kars Bayburt Barajı İçmesuyu Proje/Arıtma Yapımı& Kars İçmesuyu Proje İsale Hattı İnş.& Tesisleri İnş.& Selim (Bayburt) Barajı İnş.	76.972.327,56	8.091.844,22	27/05/2016 tarih 2525 sayılı yazı ile tebliğ edilmiştir. 30/06/2017 tarih ve 447081 sayılı yazı ile Genel Müdürlük tarafından hazırlanan protokol gönderilmiştir.
TOPLAM (5):		85.838.366,55	12.125.891,93	
Ares&Metek Alacakları				
Ares Tem. Alacakları	Diğer Alacaklar	10.903,32	0,00	Tebliğ Edildi adreste bulunamadı. 22/06/2016 tarih 429390 sayılı yazı ile Hukuk İşleri Şube Md. Yazılmıştır.
Metek San.	Diğer Alacaklar	69.536,00	6.953,64	15/06/2016 tarih ve 412088 sayılı yazı Hukuk İşleri Şb. Md. Yazılmıştır.
TOPLAM (6):		80.439,32	6.953,64	
TOPLAM(1+2+..6):		102.708.064,63	13.327.824,86	116.035.889,49

Tablo 3: Mükerrer Olarak Ödenmiş Kamulaştırma Bedeli Alacaklarından Personel Yetersizliği Nedeniyle Dosyası Düşürülenler

Mahkemesi	Esas No	Ana Para Miktarı	Faiz Miktarı	Açıklamalar
İğdir İcra Müdürlüğü	2015/1779	15.177,14	340,55	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına göre yeniden takibe başlanacaktır.
İğdir İcra Müdürlüğü	2015/1776	9.310,08	484,38	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına göre yeniden takibe başlanacaktır.
İğdir İcra Müdürlüğü	2015/1765	8.827,52	988,20	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına göre yeniden takibe başlanacaktır.
İğdir İcra Müdürlüğü	2015/1784	2.462,72	128,13	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına göre yeniden takibe başlanacaktır.
İğdir 1. Asliye Hukuk (İcra Hukuk) Mahkemesi	2015/47	20.725,12	2.248,53	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına göre yeniden takibe başlanacaktır.
İğdir 1. Asliye Hukuk (İcra Hukuk) Mahkemesi	2015/48	11.839,36	1.234,86	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına göre yeniden takibe başlanacaktır.

Iğdır 1. Asliye Hukuk (İcra Hukuk) Mahkemesi	2015/51	32.822,40	3.285,84	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına göre yeniden takibe başlanacaktır.
Iğdır 1. Asliye Hukuk (İcra Hukuk) Mahkemesi	2015/52	53.555,84	3.090,10	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına göre yeniden takibe başlanacaktır.
Iğdır 1. Asliye Hukuk (İcra Hukuk) Mahkemesi	2015/33	28530,92	1.442,18	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına göre yeniden takibe başlanacaktır.
Iğdır 1. Asliye Hukuk (İcra Hukuk) Mahkemesi	2015/1776	8.569,60	390,91	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına göre yeniden takibe başlanacaktır.
Digor İcra Müdürlüğü	2015/2985	15.699,04	2.086,47	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına göre yeniden takibe başlanacaktır.
Sarıkamış İcra Müdürlüğü	2015/561	44.969,96	5.976,69	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına göre yeniden takibe başlanacaktır.
Kars 1. İcra Müdürlüğü	2015/6510	27.246,11	2.579,80	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına göre yeniden takibe başlanacaktır.
Kars 1. İcra Müdürlüğü	2014/1504	6.485,42	2.839,00	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına göre yeniden takibe başlanacaktır.
Iğdır 2. Asliye Hukuk (İcra Hukuk) Mahkemesi	2015/50	16.807,56	708,16	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına göre yeniden takibe başlanacaktır.
Iğdır 1. Asliye Hukuk (İcra Hukuk) Mahkemesi	2015/49	11.936,14	267,83	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına göre yeniden takibe başlanacaktır.
Iğdır 2. Asliye Hukuk (İcra Hukuk) Mahkemesi	2015/49	11.739,52	1.160,77	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına göre yeniden takibe başlanacaktır.
Iğdır 2. Asliye Hukuk (İcra Hukuk) Mahkemesi	2015/52	75.795,20	7.494,38	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına göre yeniden takibe başlanacaktır.
Iğdır 2. Asliye Hukuk (İcra Hukuk) Mahkemesi	2015/51	42.845,50	961,39	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına göre yeniden takibe başlanacaktır.
Iğdır 1. Asliye Hukuk (İcra Hukuk) Mahkemesi	2015/50	13.347,18	1.773,90	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına

				göre yeniden takibe başlanacaktır.
İğdır 2. Asliye Hukuk (İcra Hukuk) Mahkemesi	2015/47	7.820,80	408,82	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına göre yeniden takibe başlanacaktır.
İğdır 2. Asliye Hukuk (İcra Hukuk) Mahkemesi	2015/48	12.991,78	288,31	Personel yetersizliğinden dosya düşmüştür. Personel alımına göre yeniden takibe başlanacaktır.
	TOPLAM	479.504,91	39.550,34	519.055,25
Genel Toplam (Tablo 1 Ve 2):		103.187.59,54	13.367.375,20	116.554.944,74

***Kamu idaresi cevabında;** “Bulguda tespit edilen 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun Kapsamında olan alacaklar için ödeme emri belgesi düzenlenmiş ancak personel yetersizliği nedeniyle icra takipleri yapılamamaktadır. Konuya ilişkin Kurumumuza tahsisli kadrolardan 2017 yılı iptal-ihdas işlemlerinde Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığı’ndan icra memuru kadrosu talep edilmiş ise de talebimiz olumsuz karşılanmış olup 2018 yılı iptal ihdasında Sayıştay raporu gerekçe gösterilerek yeniden talepte bulunulacaktır. Merkez ve taşra teşkilatımızın Avukat ihtiyacının karşılanması için 2018 yılı KPSS/1 ve KPSS/2 yerleştirmesi ile Devlet Personel Başkanlığı aracılığıyla Makamın tensip etmesi halinde ÖSYM’den talepte bulunulacaktır. Personel taleplerimizin karşılanması halinde Bölge Müdürlüklerimize gerekli atamalar ivedilikle yapılacaktır.”* denilmektedir.

***Sonuç olarak,** Kamu İdaresince bulgu doğrultusunda avukat ve icra memuru alımı için gerekli girişimlerde bulunulacağı ifade edilmiş; ancak bahse konu kurum alacaklarının takip ve tahsil edilmesine ilişkin bunun dışında başka da bir işlem yapılmamıştır.*

Bu gerekçelerle konu takibeden yıllarda yapılacak denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Büyükşehir Belediyeleri Tarafından Kamulaştırma İşlemleri Tamamlanmayan Akarsu ve Dere Yatağı İslah İşlerinin Yapılması

Büyükşehir belediyesi sınırları içinde bulunan bazı akarsu ve dere yataklarındaki arazilerin kamulaştırma işlemlerinin ilgili büyükşehir belediyeleri tarafından tamamlanmadan akarsu ve dere yatağı ıslah işlerinin yapılması sebebiyle kamulaştırma bedelleri ödenmek zorunda kaldığı görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun Büyükşehir ve İlçe Belediyelerinin

Görev ve Sorumlulukları başlıklı 7'nci maddesinin (i) ve (r) bentlerinde; sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak çevrenin, tarım alanlarının ve su havzalarının korunmasını sağlama ve derelerin ıslahını yapmanın büyükşehir belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları arasında olduğu belirtilmiştir.

Yine 6200 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 2'nci maddesinin (a) ve (b) fıkralarında; taşkın sular ve sellere karşı koruyucu tesisler meydana getirmek ve akarsularda ıslahat yapmak ve icap edenleri seyrüsefere(seyahate) elverişli hale getirmek konusunda DSİ'nin de görevli ve yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

5216 sayılı Kanun ile büyükşehir belediyesi sınırları içindeki derelerin ıslahı konusunda büyükşehir belediyelerinin görevli ve yetkili oldukları belirtilmiş, ancak DSİ'ye verilen görev ve yetkiler yürürlükten kaldırılmamıştır. Bu durumda büyükşehir belediyesi içinde kalan akarsu ve derelerin taşkına neden olmasını engelleyecek tedbirlerin alınması hem DSİ'nin hem de büyükşehir belediyelerinin görev, yetki ve sorumlulukları arasındadır.

Öte yandan akarsu ve dere ıslahları konusunda çalışacak kurum ve kuruluşlar için görev, yetki ve sorumluluğun paylaşımının ne şekilde olacağı 2010/5 sayılı Akarsu ve Dere Yataklarının Islahına İlişkin Başbakanlık Genelgesinde açıklığa kavuşturulmuştur. Buna göre;

DSİ tarafından yapılacak akarsu ve dere yatağı ıslah işlerinin projesine göre yapılabilmesi için, belediye ve mücavir sınırları içinde bulunan alanlar, ilgili belediyelerce DSİ'ye ihtilafsız olarak teslim edilecek, bu alanların dışında kalan yerlerin DSİ'ye tesliminin sağlanmasına ilişkin çalışmalar ise valilerin koordinasyonunda yürütülecektir.

Bu hükümlerden de anlaşılacağı üzere; büyükşehir belediyesi sınırları içinde bulunan akarsu ve dere yataklarında yer alan ve şahıslara ait arazilerin kamulaştırma bedellerinin büyükşehir belediyeleri tarafından karşılanması, bu yerlerin ihtilafsız olarak DSİ'ye teslim edilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde; DSİ Ankara ve Trabzon Bölge Müdürlüklerinde büyükşehir belediyelerinin görev, yetki ve sorumluluğundaki bazı akarsu ve dere yataklarının kamulaştırma işlemlerinin büyükşehir belediyeleri tarafından yapılmadığı, söz konusu yerlerin ihtilafli bir şekilde DSİ'ye teslim edildiği, bu durumun DSİ bütçesine aşağıdaki Tablo 1'de görüleceği üzere 37.092.287,82 TL ek yük getirdiği, ayrıca kurumun yatırım bütçesini de olumsuz yönde etkilediği tespit edilmiştir.

Öte yandan akarsu ve dere yataklarında yer alan ve özel mülkiyete konu olan ruhsatlı veya ruhsatsız yapıların kamulaştırma işlemlerinin büyükşehir belediyelerince yapılması, taşkın yol açacağı sel ve felaketlere hızlı ve etkili bir şekilde müdahale edilmesi, oluşabilecek

zararların en aza indirgenmesi ve bütçe ilkeleri (bütçenin doğruluğu ve samimiliği ilkeleri) açısından da büyük önem arz etmektedir.

Ancak uygulamada bazı bölgelerde Büyükşehir belediyesi sınırları içinde bulunan akarsu ve dere yataklarındaki arazilerin kamulaştırma işlemlerinin ilgili büyükşehir belediyeleri tarafından tamamlanmadan akarsu ve dere yatağı ıslah işlerinin yapılması sebebiyle 37.092.287,82 TL kamulaştırma bedelleri ödenmek zorunda kalındığı, bunun yanında bir taşkın felaketinde ise, yerel yönetimler ve DSİ'nin birbirlerine sorumluluk devretmeye çalıştıkları ve hiçbir kurumun problemin muhatabı olduğunu kabul etmediği, sonuç itibarıyla akarsu ve dere yataklarının kamulaştırma işlemlerinin Başbakanlık Genelgesi doğrultusunda yapılmadığı görülmektedir.

Tablo 4: Bedeli DSİ Tarafından Ödenen Kamulaştırma Dosyaları

Sıra No	Ödeme Yapılan Bölge (İlgili İcra Müd.) Veya Ödeme Konusu İşin Adı	Ödeme Yılı	Ödeme Tutarı
1	Trabzon Bölge Müdürlüğü (Çayeli, Giresun, Rize, Kelkit, Gümüşhane, Pazar, Trabzon 4'üncü, İstanbul 5'inci, Samsun 9'uncu İcra Müdürlükleri)	2016	24.655.282,82
2	Ankara Bölge Müdürlüğü (Çorum-Obruk Barajı Düzenlemesi ve	2016-2017	12.255.002,00
3	Ankara Bölge Müdürlüğü (Kırıkkale Merkez İlçesi Yukarı Mahmutlar Köyü Mezar arkası Deresi Çevirme Seddesi ve Derivasyon Kanalı Projesi	2016-2017	44.786,00
4	Ankara Bölge Müdürlüğü (Düzce Küçük Melen Çayı Islahı	2013	137.217,00
		TOPLAM:	37.092.287,82

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtilen tablo 6, Sıra No:1 deki husus ile ilgili olarak, Kurumumuz tarafından 2942 sayılı kamulaştırma kanunu kapsamında yapılan herhangi bir kamulaştırma işlemi bulunmamaktadır. Bu işlemlerle ilgili yapılan ödemeler, zorunlu olarak yapılan dere ıslah çalışmaları ve doğal olarak derelerin yatak değiştirmeleri sonucunda meydana gelen mağduriyetlerle ilgili vatandaşlar tarafından açılan “Kamulaştırmasız El Atma” davalarına bağlı olarak Mahkemelerce verilen kararlar neticesinde yapılan ödemelerdir.

Aynı tablonun Sıra No:2 deki Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nce (DSİ) tamamlanıp 2009 yılında işletmeye alınan ve EÜAŞ'a devredilen Obruk Barajı ve HES Projesi 4 üniteye ve her biri 50,7 MW olmak üzere toplam 202,8 MW kurulu güce, 473 Gwh/yıl üretim kapasitesine ve yaklaşık olarak 48 milyon TL/yıl parasal getiriye sahiptir. Obruk Barajı ve HES'in 4 ünitesi ile tam kapasite çalıştırılması halinde Kızılırmak Nehir yatağına 375 m³/sn su bırakılmaktadır. Obruk Barajı ve HES'in mansabında Kızılırmak'ın emniyetli yatak kapasitesi ise 187,5 m³/sn'dir. HES'in 2 ünitesi ile çalıştırılması halinde bile Kızılırmak Nehir yatağında su seviyesinin yükseldiği ve bazı yerlerde taşkına sebebiyet verdiği görülmüş, 4 ünitesi ile tam kapasite çalıştırılması halinde ise barajdan itibaren Çorum ili Osmancık İlçe Merkezi geçişine kadar sağ ve sol sahilde bulunan alanlarda ve meskun mahallerde ciddi derecede taşkın problemlerinin yaşanabileceği yapılan hidrolik hesaplamalardan ve gözlemlenen taşkınlardan anlaşılmaktadır. Bu sebeple 375 m³/sn debinin geçişi için yeterli olmayan Kızılırmak Nehir yatağında yaklaşık 40 km uzunluğunda (35 km'si Belediye Mücavir Alan dışında, 3,5 km Osmancık Belediyesi'ne ait Mücavir Alan içerisinde ve 1,5 km'si imar sahasında olmak üzere) yatak kapasitesi artırımına yönelik olarak Çorum Obruk Barajı Mansabı Kızılırmak Yatak Tanzimi Projesi planlanmıştır. Obruk Barajı Mansabı Kızılırmak Yatak Tanzimi Projesi'nin gerçekleştirilmemesi durumunda; Osmancık ilçesi ile Obruk Barajı Osmancık İlçesi arasında Kızılırmak Nehrinin sağ ve sol sahilinde yer alan ve Genel Müdürlüğümüzce inşaatı yürütülmekte olan Obruk Dutludere Sulama Projesi sürekli taşkın tehdidi altında olacağından mevcut halde her biri 50,7 MW kurulu gücünde 4 üniteye sahip olan Obruk Barajı ve HES'in aynı anda birden fazla ünitesinin devreye alınması sahada taşkınlara sebebiyet verecektir. 4 ünite ile tam kapasite çalıştırılması durumunda bırakılan suyu Kızılırmak Nehrinin taşınamaması nedeniyle, mansap şartlarının iyileştirilmesine yönelik nehir yatağında bir düzenleme zorunluluğu olduğundan “ Çorum Obruk Barajı Mansap Düzenlemesi ve Kızılırmak Osmancık Geçişi 1. Kısım” işine ait kamulaştırmaların İdaremiz tarafından yapılması hususunda Bakanlık Makamından 06.11.2014 tarihli Olur alınmış olup, kamulaştırmaların İdaremiz tarafından yapılabilmesi için 02.04.2015 tarihli Bakanımız imzalı Kamu Yararı Kararı alınarak bu kapsamda kamulaştırma işlemleri yapılmıştır.

Tablonun Sıra No:3 ve 4 deki Bahse konu işler, “2016 yılı Personel, Mal ve Hizmet Alımı, Cari Transfer, Sermaye (Yatırım + Kamulaştırma) Giderleri Programı Uygulama Planı” 255. Sayfa 6. Sırada 5 04 7 4 2 06 5 7 90 3 001 120 61 05 (Bİ) Program Kod Numarası ile yer alan “05. Bölge Doğal Afet ve Taşkın Hasarları Onarımı” işi kapsamında olup proje kapsamında kalan taşınmazların kamulaştırılması ile ilgili 26.06.2016 tarihli Bakanımız imzalı

Kamu Yararı Kararı alınmıştır. Söz konusu "Kırıkkale Merkez Yukarımahmutlar Köyü Mezararkası Deresi Çevirme Seddesi ve Derivasyon Kanalı" projesi mücavir alan sınırları dışında olması sebebiyle Kırıkkale Valiliğine ve İl Özel İdaresine, 2010/5 sayılı Akarsu ve Dere Yataklarının Islahı konulu Başbakanlık Genelgesinin; "DSİ tarafından yapılacak akarsu ve dere yatağı islahlarının projesine göre yapılabilmesi için; bu alanlardan belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunanlar, ilgili belediyelerce DSİ'ye ihtilafsız olarak teslim edilecek, bu alanların dışında kalan yerlerin ise DSİ'ye tesliminin sağlanması hususunda gerekli çalışmalar Valilerin koordinasyonunda yürütülecektir." maddesi gereğince projenin özel mülkiyete isabet ettiği taşınmazların kamulaştırmasının yapılması istenilmiştir.

Kırıkkale İl Özel İdaresi cevabi yazısıyla; Valilik tarafından kamulaştırma çalışmalarının yürütülebilmesi için yatırım programında yer alması, kamulaştırma için gerekli bütçenin ayrılması ve İl Genel Meclisinden karar alınması gibi çalışmaların yapılması hususlarının gerçekleştirilmesi gerekeceğinden söz konusu çalışmaların Valiliğin koordinasyonunda İdaremizce yapılması gerektiğini ve İl Özel İdaresi tarafından proje için herhangi bir kamulaştırma çalışması yapılamayacağı bildirilmiştir.

Buna göre, sorunun çözümüne yönelik olarak kamulaştırmamız el atmanın önlenmesi ve Belediye Mücavir alan dışındaki islah güzergâhındaki ihtiyaç duyulan taşınmazların Valilikler tarafından ihtilafsız teslim edilememesinden dolayı kamulaştırma faaliyetlerinin İdaremiz tarafından yapılması uygun görülmüş ve bunun için kamu yararı kararı alınarak kamulaştırma işlemleri yapılmıştır.

Söz konusu "Düzce Büyükmelen Çayı Islahı " projesi mücavir alan sınırları dışında olması sebebiyle Düzce Valiliğine ve İl Özel İdaresine, 2010/5 sayılı Akarsu ve Dere Yataklarının Islahı konulu Başbakanlık Genelgesinin; "DSİ tarafından yapılacak akarsu ve dere yatağı islahlarının projesine göre yapılabilmesi için; bu alanlardan belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunanlar, ilgili belediyelerce DSİ'ye ihtilafsız olarak teslim edilecek, bu alanların dışında kalan yerlerin ise DSİ'ye tesliminin sağlanması hususunda gerekli çalışmalar Valilerin koordinasyonunda yürütülecektir." maddesi gereğince projenin özel mülkiyete isabet ettiği taşınmazların kamulaştırmasının yapılması istenilmiştir.

Düzce Valiliği İl Özel İdaresi cevabi yazısıyla; Valilik tarafından kamulaştırma çalışmalarının yürütülebilmesi için yatırım programında yer alması, kamulaştırma için gerekli bütçenin ayrılması ve İl Genel Meclisinden karar alınması gibi çalışmaların yapılması hususlarının gerçekleştirilmesi gerekeceğinden söz konusu çalışmaların Valiliğin

koordinasyonunda İdaremizce yapılması gerektiğini ve İl Özel İdaresi tarafından proje için herhangi bir kamulaştırma çalışması yapılamayacağı bildirilmiştir. Buna göre, sorunun çözümüne yönelik olarak kamulaştırmamız el atmanın önlenmesi ve Belediye Mücavir alan dışındaki ıslah güzergâhındaki ihtiyaç duyulan taşınmazların Valilikler tarafından ihtilafsız teslim edilememesinden dolayı kamulaştırma faaliyetlerinin İdaremiz tarafından yapılması uygun görülmüş ve bunun için kamu yararı kararı alınmıştır. Bu kapsamda Büyükmelen Çayı Islah Güzegahında yeralan Ömerfendi Köyü 893 (2001) parsel kamulaştırılmış ve 39.175,45 TL ödenmiştir.

Yine Islah Güzegahında yeralan Gölyaka İlçesi Açma 197 ve 200 parseller ile Gölyaka İlçesi Hacıyakup Köyü 60 parselin Mera parselinin vasıf değişikliğinin sağlanması için Tarım Bakanlığı na 20 yıllık ot bedeli olarak 98.042,00 TL ödenmiştir.

Kurumumuz yatırım programında olan birçok taşkın koruma projesinde kamulaştırma problemleri yaşanmakta ve 2010/5 sayılı Başbakanlık Genelgesi gereği olarak ıslah güzergâhları DSİ'ye sorunsuz olarak teslim edilememektedir. Özellikle Büyükşehir Belediyelerinin sayısının artması ve sınırlarının genişlemesi ile mevzuatın farklı yorumlanması ve uygulamada çıkan problemlerin artması, ıslah ve taşkın koruma işlerinin zamanında ve tekniğine uygun şekilde yapılmasını zorlaştırmakta, hatta bazı durumlarda imkânsız hale getirmektedir. Bu konuda yaşanan sıkıntılar Kurumumuz ve ilgili diğer İdareler arasında birçok defa yazışmalar ile ortaya konulmuş ve çözüm arayışlarında bulunulmuştur. Konu ile ilgili olarak 28/4/2018 tarihli ve 30405 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7139 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 32 nci maddesi ile 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasına "Düzenlemeye tabi tutulan alan içerisinde bulunan taşkın kontrol tesisi alanlarının, bu fıkroda belirtilen kullanımlar için düzenleme ortaklık payı düşülmesini müteakip kalan hazine mülkiyetindeki alanlardan karşılanması esastır. Ancak taşkın kontrol tesisi için yeterli alanın ayrılamaması durumunda, düzenleme ortaklık payının ikinci fıkroda belirtilen oranı aşmaması şartıyla, düzenlemeye tabi diğer arazi ve arsaların yüzölçümlerinden bu fıkradaki kullanımlar için öncelikle düzenleme ortaklık payı ayrıldıktan sonra ikinci fıkroda belirtilen orana kadar taşkın kontrol tesisi için de ayrıca pay ayrılır. hükmü eklenerek süreç içerisindeki sorunların çözülmesi için adım atılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak, Kamu İdaresinin göndermiş olduğu cevabın ilk kısmında Trabzon Bölge Müdürlüğüne Çayeli, Giresun, Rize, Kelkit, Gümüşhane, Pazar, Trabzon 4'üncü, İstanbul 5'inci, Samsun 9'uncu İcra Müdürlüklerine yapılan ödemelerin dere ıslahı çalışmaları kapsamında kamulaştırmaz el atma davarından kaynaklanan ödemeler olduğu, konuyla ilgisinin olmadığı ifade edilmiştir. Ancak yerinde yapılan incelemede; 2010/5 sayılı Akarsu ve Dere Yataklarının Islahına İlişkin Başbakanlık Genelgesine aykırı olarak söz konusu kamulaştırmaz el atma işlemlerinin esasen belediye veya il özel idarelerinin görev ve yetki alanında olduğu, ancak söz konusu kurumların akarsu ve derelerin ıslahına ilişkin çalışmaları zamanında yapmaması nedeniyle bu işlerin DSİ tarafından yapıldığı ve giderlerinin de DSİ bütçesinden karşılandığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla kamulaştırmaz el atma davalarına konu olan dere ıslah işleri DSİ'nin değil, belediye ve il özel idarelerinin görev ve yetki alanına girmektedir.

Aynı durum taşkın koruma kapsamında kamulaştırması yapılan diğer işler için de geçerlidir. Çorum Obruk Barajı Mansap Düzenlemesi, Kızılırmak Osmancık Geçişi 1. Kısım Projesi, Kırıkkale Merkez Yukarımahmutlar Köyü Mezararkası Deresi Çevirme Seddesi ve Derivasyon Kanalı Projesi ve Düzce Büyük Melen Çayı kamulaştırma işleri de taşkın koruma kapsamında ve Başbakanlığın 2010/5 sayılı Genelgesine göre DSİ'nin görev ve yetki alanına girmemesine rağmen kamu yararı gözetilmek ve Bakan oluru alınmak suretiyle DSİ tarafından yapılmıştır. Bu durum, halen yürürlükte olan 2010/5 sayılı Başbakanlık Genelgesinin uygulanabilirliğini tartışmalı hale getirmektedir.

Kamu İdaresi cevabından da anlaşılacağı üzere 2010/5 sayılı Başbakanlık Genelgesinin uygulanamamasının temel nedenin ilgili belediye veya il özel idarelerinin taşkın koruma kapsamında yapmaları gereken kamulaştırma işlemlerini DSİ ile koordinasyon halinde yapmamaları, diğer bir deyişle bu işleri yatırım programlarına almamaları ve bu konuda bütçelerinde gerekli ödenekleri koymamalarıdır.

Sonuç itibariyle, DSİ tarafından yapılacak akarsu ve dere yatağı ıslah işlerinin projesine göre zamanında ve etkin olarak yapılabilmesi için, belediye veya il özel idareleri mücavir sınırları içinde bulunan alanların, ilgili belediyelerce veya il özel idarelerince DSİ'ye ihtilafsız olarak teslim edilmesi, bu konuda belediyeler, il özel idareleri, DSİ, ilgili bakanlıklar ve Başbakanlık arasında gerekli koordinasyonun sağlanması ve 2010/5 sayılı Başbakanlık Genelgesinin aykırı işlemlerin ortadan kaldırılması gerekmektedir.

Bu gerekçelerle konu takibeden yıllarda yapılacak denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Danışmanlık ve Kontrollük Hizmet Alımlarının Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Muhasebeleştirilmesi

Danışmanlık ve kontrollük hizmet alımlarının bir kısmı “630-Giderler Hesabı” yerine, “258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı” nda muhasebeleştirilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin “630-Giderler Hesabı” nın işleyişini açıklayan 263'üncü maddesine göre; “630-Giderler Hesabı”, bütçe ile ilgili olarak tahakkuk ettirilen ancak, bilanço hesabını ilgilendirmeyen giderlerin izlenmesinde kullanılmaktadır. Duran varlıklar hesap grubu içerisinde yer alan “258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı” ise bilanço hesabını ilgilendiren ve yapımı süren maddi duran varlıklara ilişkin giderlerin izlenmesi için kullanılmaktadır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin “Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı” başlıklı 138'inci maddesi gereğince; Bu hesap, işin bitiminin geçici ve kesin kabul usulüne tabi olduğu hâllerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı, diğer hâllerde ise fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihe kadar kamu idarelerine ait yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde, malzeme ile işçilik ve genel giderlerin kaydedilmesi için kullanılmaktadır.

Yapılan incelemede; Söz konusu Yönetmelik hükümlerine aykırı olarak hizmet alımlarının (bilim komitesi, yer altı suları etüt raporu hazırlanması, laborantlık, müşavirlik, danışmanlık, plan ve proje hizmet alımları) 630-Giderler Hesabı yerine 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı kullanılarak muhasebeleştirildiği görülmektedir. Bu şekilde yapılan ödemelerin toplam tutarı 6.984.729,00 TL'dir (Tablo: 11).

Hizmet alımlarının “630 Giderler Hesabı” yerine “258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı” na kaydedilmesi bu hesapların ve maddi duran varlıkların yer aldıkları ilgili mali tabloların (Bilanço, Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu ile Faaliyet Sonuçları Tablosunda) hatalı bilgi sunmasına sebep olmaktadır.

Tablo 5:Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında İzlenen Hizmet Alımları

No	Yevmiye No	Yev.Tar.	Tutar	İlgili Birim
1	20170004772	14.7.2017	44.620,00	DSİ 13.Bölge (Antalya)
2	20170012896	29.6.2017	411.657,00	DSİ Genel Müdürlüğü
3	20170020978	25.10.2017	411.657,00	DSİ Genel Müdürlüğü
4	20170004831	16.3.2017	340.084,00	DSİ Genel Müdürlüğü

5	20170000887	15.2.2017	178.987,00	DSİ 12.Bölge (Kayseri)
6	20170002132	7.4.2017	110.504,00	DSİ 12.Bölge (Kayseri)
7	20170001489	15.3.2017	107.248,00	DSİ 12.Bölge (Kayseri)
8	20170003777	23.6.2017	107.098,00	DSİ 23.Bölge (Kastamonu)
9	20170002965	25.8.2017	65.631,00	DSİ 17.Bölge (Van)
10	20170011370	22.9.2017	51.310,00	DSİ 7.Bölge (Samsun)
11	20170005392	25.8.2017	43.129,00	DSİ 19.Bölge (Sivas)
12	20170010658	22.9.2017	42.480,00	DSİ 5.Bölge (Ankara)
13	20170001770	12.4.2017	38.586,00	DSİ 23.Bölge (Kastamonu)
14	20170008419	5.5.2017	2.585.449,00	DSİ Genel Müdürlüğü
15	20170006416	13.10.2017	962.593,00	DSİ 19.Bölge (Sivas)
16	20170005648	8.8.2017	395.091,00	DSİ 12.Bölge (Kayseri)
17	20170004016	9.5.2017	352.157,00	DSİ 21.Bölge (Aydın)
18	20170014628	26.7.2017	323.910,00	DSİ Genel Müdürlüğü
19	20170005608	14.6.2017	148.205,00	DSİ 21.Bölge (Aydın)
20	20170002216	2.5.2017	106.765,00	DSİ 23.Bölge (Kastamonu)
21	20170011370	22.9.2017	51.310,00	DSİ 7.Bölge (Samsun)
22	20170004976	9.5.2017	51.153,00	DSİ 4.Bölge (Konya)
23	20170005392	25.8.2017	43.129,00	DSİ 19.Bölge (Sivas)
24	20170006208	7.8.2017	11.976,00	DSİ 11.Bölge (Edirne)
		Toplam:	6.984.729,00	

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda Yapılan incelemede; Söz konusu Yönetmelik hükümlerine aykırı olarak hizmet alımlarının (bilim komitesi, yer altı suları etüt raporu hazırlanması, laborantlık, müşavirlik, danışmanlık, plan ve proje hizmet alımları) 630-Giderler Hesabı yerine 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı kullanılarak muhasebeleştirildiği görülmektedir...” tespiti yapılmıştır.

İdaremiz faaliyetlerden bilim komitesi, yer altı suları etüt raporu hazırlanması ve laborantlık hizmet alımları sehven 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında muhasebeleştirilmiştir. Bundan sonraki ödemelerde 630-Giderler Hesabında muhasebeleştirilecektir. Teşkilatımızın tüm birimleri uyarılarak uygulamanın bu yönde yapılması sağlanacaktır.

Ancak müşavirlik, danışmanlık, plan ve proje hizmet alımları faaliyetleri Kalkınma Bakanlığına sunulan projelerin alt ünitelerinden olup toplam proje yatırım maliyetleri içerisinde değerlendirilmektedir. Geri ödemeye esas maliyetin hesabında bu ünite giderleri de toplam maliyete dahil edilmektedir. Dolayısıyla bu giderlerin 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında muhasebeleştirilmesinin uygun olacağı kanaatindeyiz.” denilmektedir.

Sonuç olarak, Kamu idaresi cevabında; bilim komitesi, yer altı suları etüt raporu

hazırlanması ve laborantlık hizmet alımlarına ilişkin ödemelerin sehven 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında muhasebeleştirildiği, bundan sonraki dönemlerde söz konusu hatanın düzeltileceği ifade edilmiş; ancak muhasebe kayıtlarında geçmişe yönelik henüz bir düzeltme yapılmamıştır.

Öte yandan kamu idaresin müşavirlik, danışmanlık, plan ve proje hizmet alımlarının kayıtlarına ilişkin göndermiş olduğu açıklama yerinde görülmüştür.

Bu gerekçelerle konu takibeden yıllarda yapılacak denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Deney ve Kuyu Açma Bedellerinin Muhasebeye İntikalinde Emanetler Hesabının Kullanılması

Deney ve kuyu açma bedellerinin muhasebeye intikalinde aracı hesap olarak 333-Emanetler hesabı kullanılmıştır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 180'inci maddesinde; muhasebe birimlerince emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların izlenmesi için 333-Emanetler Hesabı'nın kullanılacağı hükme bağlanmıştır. Emanetler Hesabı pasif karakterli bir hesap olup emanet niteliğindeki kaynakların izlenmesi için kullanılmaktadır. DSİ laboratuvarlarında yapılan deneylerin ve DSİ tarafından açılan kuyuların bedellerinin 333- Emanetler Hesabına kaydedilmeden doğrudan gelir hesaplarına aktararak kayıt altına alınması mümkündür.

Yapılan incelemede; Genel olarak kurumun söz konusu gelirlerinin ilgililer tarafından bankaya yatırıldığı anda 600-Gelirler Hesabına ve 800-Bütçe Gelirleri Hesabına kaydedilerek bütçeye mal edildiği; ancak DSİ 2. Bölge Müdürlüğü'nde (İzmir) toplam tutarı 362.806 TL olan deney ve kuyu açma bedellerinin 333-Emanetler Hesabına kaydedilerek izlendiği, söz konusu tutarların sonradan gelirler ve bütçe gelirleri hesabına aktarıldığı anlaşılmıştır.

Emanetler Hesabının bu şekilde kullanılması, kurumun Bilançosunda söz konusu hesap ile ilgili hatalı bilgi sunulmasına sebep olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Paydaşlarımız tarafından yaptırılan deney bedelleri ile kuyu açma bedelleri doğrudan banka hesabımıza açıklama olmaksızın yatırımları 333-Emanetler Hesabına gelir kaydedilmektedir. Ancak gelir Deney ve Kuyu Açma Bedeli olduğu açıklaması muhasebe birimlerine iletilmediğinden 600-Gelirler Hesabına ve 800-Bütçe Hesabına aktarması yapılarak bütçeye gelir olarak kaydedilmemektedir. Yapılan düzeltici işlem ile açıklaması yapılarak yatırılan Deney ve Kuyu Açma bedelleri 600-Gelirler Hesabına ve 800-

Bütçe Gelirleri Hesabına kaydedilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak, Kamu İdaresi cevabında bulgu doğrultusunda yapılan düzeltici işlem ile açıklaması yapılarak yatırılan deney ve kuyu açma bedellerinin bundan sonraki dönemde 600-Gelirler Hesabına ve 800-Bütçe Gelirleri Hesabına kaydedilerek muhasebeleştirileceği ifade edilmiş; ancak muhasebe kayıtlarında geçmişe yönelik henüz bir düzeltme yapılmamıştır.

Bu gerekçelerle konu takibeden yıllarda yapılacak denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Kamulaştırma İşlemleri Kapsamında Yapılan Bedel Tespitlerinin Objektif Kıstaslara Uygun Olmaması

DSİ hizmetleri için kamulaştırılan baraj, gölet gibi alanların kamulaştırma bedellerinin bilirkişilerce tespiti aşamasında objektif kıstaslara uyulmadığı görülmektedir.

Anayasa'nın 46/1.maddesinde, “Devlet ve kamu tüzelkişileri; kamu yararının gerektirdiği hallerde, gerçek karşılıklarını peşin ödemek şartıyla, özel mülkiyette bulunan taşınmaz malların tamamını veya bir kısmını, kanunla gösterilen esas ve usullere göre, kamulaştırmaya ve bunlar üzerinde idarî irtifaklar kurmaya yetkilidir.” düzenlemesine yer verilmiş olup Anayasa'nın 46'ncı maddesi uyarınca kamulaştırma işleminin koşullarından biri de hak sahibine taşınmazının gerçek karşılığın ödenmesidir.

Öte yandan 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun Kamulaştırma Bedelinin Tespiti Esasları başlıklı 11'inci maddesinde:

“15'inci madde uyarınca oluşturulacak bilirkişi kurulu, kamulaştırılacak taşınmaz mal veya kaynağın bulunduğu yere mahkeme heyeti ile birlikte giderek, hazır bulunan ilgilileri de dinledikten sonra taşınmaz mal veya kaynağın;

- a) Cins ve nev'ini,
- b) Yüzölçümünü.
- c) Kıymetini etkileyebilecek bütün nitelik ve unsurlarını ve her unsurun ayrı ayrı değerini,
- d) Varsa vergi beyanını,
- e) Kamulaştırma tarihindeki resmi makamlarca yapılmış kıymet takdirlerini,

f) Arazilerde, taşınmaz mal veya kaynağın mevki ve şartlarına göre ve olduğu gibi kullanılması halinde getireceği net gelirini,

g) Arsalarda, kamulaştırılma gününden önceki özel amacı olmayan emsal satışlara göre satış değerini,

h) Yapılarda resmi birim fiyatları ve yapı maliyet hesaplarını ve yıpranma payını,

ı) Bedelin tespitinde etkili olacak diğer objektif ölçüleri,

Esas tutarak düzenleyecekleri raporda bütün bu unsurların cevaplarını ayrı ayrı belirtmek suretiyle ve ilgililerin beyanını da dikkate alarak Sermaye Piyasası Kurulu tarafından kabul edilen değerlendirme standartlarına uygun, gerekçeli bir değerlendirme raporuna dayalı olarak taşınmaz malın değerini tespit ederler.

Taşınmaz malın değerinin tespitinde, kamulaştırmayı gerektiren imar ve hizmet teşebbüsünün sebep olacağı değer artışları ile ilerisi için düşünülen kullanma şekillerine göre getireceği kâr dikkate alınmaz. Kamulaştırma yoluyla irtifak hakkı tesisinde, bu kamulaştırma sebebiyle taşınmaz mal veya kaynakta meydana gelecek kıymet düşüklüğü gerekçeleriyle belirtilir. Bu kıymet düşüklüğü kamulaştırma bedelidir.” hükmü yer almaktadır.

Şu duruma göre kanunda objektif ölçüler kavramının tanımı, unsurları, limiti açık bir şekilde tanımlanmamış bulunmaktadır. Ancak teori ve içtihatlarda objektif ölçüler, arazi veya arsanın yerleşim ve ana yola mesafesi, ürünü pazarlama kolaylıkları, altyapı hizmetlerinden yararlanma ve alım satım olanağı, barağa yakınlık, arazinin tüm sosyal ve kültürel etkinliklerden yararlanma, zemin mekaniğinin yapı inşasına uygun olması, alım satım şansının yüksek olması, nakliye maliyetlerinin düşük olması gibi tarımsal faaliyet ve gereklerine uygun unsurlardır. Uygulamada bilirkişiler ve mahkeme, yargıya intikal etmiş olan kamulaştırma davalarında objektif değer ölçülerine göre bir oran tespit etmekte ve net gelir esasına göre tespit edilen bu bedele söz konusu oran uygulanarak kamulaştırma bedeli hesaplanmaktadır.

Ancak; kamulaştırma bedelinin tespitinde etkili olacak objektif değer ölçülerine ilişkin kanuni çerçevenin bilimsel, somut ve ayrıntılı kriterlere dayalı olarak tespit edilmemiş olması, istisnai olarak uygulanması gereken bu uygulamanın sürekli hale getirilmesi ve gerekçesiz olarak uygulanması kurumun aleyhine sonuçlar doğurmaktadır. Şöyle ki; objektif değer artışının (objektif ölçüler) sınırsız şekilde uygulanması, bilirkişilerin idarenin kıymet takdir raporlarında belirlediği bedelleri geçmek için kullanılmakta olup bu durum mal sahipleriyle

anlaşmazlık oranını arttırmaktadır. Ayrıca meydana gelen ihtilafların yargı yoluyla çözülmesi gerektiğinden bu durum hem yargının hem de kurumun iş yükünü arttırmakta, hem de maliyetleri arttırmak suretiyle projelerde gecikmelere yol açmakta ve kurum bütçesine ciddi bir yük getirmektedir.

Yapılan denetimlerde; objektif değer ölçülerinin bilimsel ve objektif kriterlere göre tespit edilmemesinin kamulaştırma bedeline etki eden diğer unsurlarla birlikte idare, bilirkişi veya mahkeme kararları arasında ciddi farklılıklara ve sapmalara yol açtığı görülmektedir.

Örneğin DSİ 5. Bölge Müdürlüğü'nce (Ankara) Başayaş Göleti 141/34(166) ada/parsel numaralı arsa için 2,38 TL/m² fiyat tespit edilmişken bilirkişilerce 83,03 TL/m² fiyat öngörülmüştür. Yine Çorum Osmaniye Mansap Düzenlemeleri ve Kızılırmak Geçişi 1.Kısım Projesi 504/2 numaralı parselde idare m² başına 50 TL fiyat öngörmüşken bilirkişi heyeti 739,13 TL öngörmüştür.

Bu gerekçelerle; 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 11'inci maddesinin (1) fıkrasının "bedelin tespitinde etkili olacak diğer objektif ölçüleri" fıkrasının yeniden ele alınarak;

-Net gelir veya diğer yöntemlere göre hesaplanan bedele uygulanacak objektif değer ölçüsünün belli bir limit ile sınırlı tutulması,

-Her bir ölçütün etkisinin ayrıntılı bir şekilde bilimsel ve objektif kriterler doğrultusunda açıklanması suretiyle bedelin tespitinde subjektif uygulamalara son verilmesi,

-Taşınmazın değerine objektif ölçüler nedeni ile ilave yapılabilmesi için bu unsurların taşınmazın değerine doğrudan etkili olması ve birbirinin tekrarı niteliğinde olmaması gerekir.

Tablo 6: Kamulaştırma Bedeli Tespitinde Objektif Değer Uygulanan İşler

S.No	Proje Adı	Ada/Parsel	DSİ Kıymet Takdir Bedeli(TL/m ²)	Mahkeme/Bilirkişi Takdir Bedeli(TL/m ²)	İlgili Bölge
1	Başayaş Göleti	141/34(166)	2,28	83,03 (Bilirkişi)	DSİ 5.Bölge (Ankara)
2	Başayaş Göleti	141/7	2,28	21,94 (Bilirkişi)	DSİ 5.Bölge(Ankara)
3	Ayaş-Gökler Göleti	101/302	8,08	20,79 (Mahkeme)	DSİ 5.Bölge(Ankara)
4	Ayaş-Gökler Göleti	101/303	8,08	22,26 (Mahkeme)	DSİ 5.Bölge (Ankara)
5	Ayaş-Gökler Göleti	121/34(50)	18	30,11 (Mahkeme)	DSİ 5.Bölge(Ankara)
6	Ayaş-Gökler Göleti	121/37	18	30,11 (Mahkeme)	DSİ 5.Bölge (Ankara)

7	Ayaş-Gökler Göleti	126/2	8,08	20,63 (Mahkeme)	DSİ 5.Bölge(Ankara)
8	Ayaş-Gökler Göleti	127/33	8,08	20,30 (Mahkeme)	DSİ 5.Bölge(Ankara)
9	Ayaş Tekke Göleti	116/2(101/367)	8,63	19,36 (Mahkeme)	DSİ 5.Bölge(Ankara)
10	Çankırı Acıçay 1.Merhale Koyunbaba Barajı	1	8,02	9,08 (Mahkeme)	DSİ 5.Bölge(Ankara)
11	Çankırı Acıçay 1.Merhale Koyunbaba Barajı	145	5,41	9,08 (Mahkeme)	DSİ 5.Bölge(Ankara)
12	Çorum Osmancık Mansap Düzenimleri ve Kızılırmak Geçişi 1.Kısım Projesi	384/42	50,00	527,97 (Bilirkişi)	DSİ 5.Bölge(Ankara)
13	Çorum Osmancık Mansap Düzenimleri ve Kızılırmak Geçişi 1.Kısım Projesi	504/2	50,00	739,13 (Bilirkişi)	DSİ 5.Bölge(Ankara)
14	Çorum Osmancık Mansap Düzenimleri ve Kızılırmak Geçişi 1.Kısım Projesi	504/1	50,00	422,36 (Bilirkişi)	DSİ 5.Bölge(Ankara)
15	Çorum Osmancık Mansap Düzenimleri ve Kızılırmak Geçişi 1.Kısım Projesi	333/1	50,00	316,77 (Bilirkişi)	DSİ 5.Bölge(Ankara)
16	Çorum Osmancık Mansap Düzenimleri ve Kızılırmak Geçişi 1.Kısım Projesi	505/23	20,65	179,50 (Bilirkişi)	DSİ 5.Bölge(Ankara)
17	Gümüşhane Aktutan Göleti	227/11	6,20	16,29 (Mahkeme)	DSİ 22.Bölge (Trabzon)
18	Kelkit Söğütlü Göleti	1(161/1)	6,08	17,14 (Bilirkişi)	DSİ 22.Bölge (Trabzon)
19	Alucra Yeşilyurt Göleti	32 (227-1)	7,51	10,54 (Bilirkişi)	DSİ 22.Bölge (Trabzon)
20	Of Solaklı Vadisi	249/20	34,78	46,41 (Mahkeme)	DSİ 22.Bölge (Trabzon)
21	Erzin Dörtüol Cazibe Sulaması Projesi	824	1,70	76,50 (Mahkeme)	DSİ 6.Bölge (Adana)
22	Aslantaş 3.Merhale Erzin-Dörtüol Cazibe Sulaması	135/28	18,40	69,52 (Mahkeme)	DSİ 6.Bölge (Adana)
23	Erzin Dörtüol Cazibe Sulaması Projesi	1213	9,20	35,70 (Mahkeme)	DSİ 6.Bölge (Adana)
24	KKTC İçme Suyu Temini Alaköprü Barajı Projesi	255	20	32 (Mahkeme)	DSİ 6.Bölge (Adana)
25	KKTC İçme Suyu Temini Alaköprü Barajı Projesi	256	20	29,57 (Mahkeme)	DSİ 6.Bölge (Adana)
26	Amik Afrin Projesi(Reyhanlı Projesi)	91	4	12 (Mahkeme)	DSİ 6.Bölge (Adana)
27	Erzin Dörtüol Cazibe Sulaması	135/25	9,20	88,50 (Mahkeme)	DSİ 6.Bölge (Adana)
28	Erzin Dörtüol Cazibe Sulaması	1572	18,40	63,00 (Mahkeme)	DSİ 6.Bölge (Adana)
29	Erzin Dörtüol Cazibe Sulaması	203	9,30	50,40 (Mahkeme)	DSİ 6.Bölge (Adana)
30	Erzin Dörtüol Cazibe Sulaması	1435	18,40	170 (Mahkeme)	DSİ 6.Bölge (Adana)
31	Amik Afrin Projesi	20 (47)	7,50	12,36	DSİ 6.Bölge (Adana)
32	Bozkır Barajı Göl Sahası Kamulaştırması	288/2	9,99	40,30	DSİ 4.Bölge (Konya)

33	Bozkır Barajı Göl Sahası Kamulaştırması	245/26	9,74	20,88	DSİ 4.Bölge (Konya)
34	Bozkır Barajı Göl Sahası Kamulaştırması	245/32	3,63	13,35	DSİ 4.Bölge (Konya)

Kamu idaresi cevabında; “2017 Yılı DSİ Düzenlilik Denetim Raporunda tespit edilen husus hakkında Kurumumuzca ilgili Kurum ve kuruluşlar düzeyinde birçok kez resmi girişimlerde bulunulmuştur.

Bu bağlamda; 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 11. maddesinin (ı) bendinde yer alan ve bilhassa mahkeme bilirkişi kurullarınca suiniyetli bir şekilde kullanılıp kamu zararına sebep olan husus, bilindiği gibi Resmi Gazete'de 28.04.2018 tarihinde yayımlanan 7139 sayılı kanunun 27. maddesi ile "Bu fıkra da belirtilen unsurlara göre tespit edilen arazi bedelinin yarısını geçmemek ve her bir ölçünün etkisi açıklanmak kaydıyla bedelin tespitinde etkili olacak diğer objektif ölçüleri " şeklinde düzenlenmiştir.

İdaremiz Kıymet Takdir Komisyonları tarafından zaruri hallerde kullanılan ancak Mahkeme Bilirkişileri tarafından gerekçeleri yeterince açıklanmadan veyahut kişisel kanaatler doğrultusunda kullanılan objektif ölçü; anılan yasal düzenleme ile gerekçeleri açıklanmak suretiyle sınırlandırılmıştır. Kanunun düzenleme sonrasında bulguda belirtilen kamu yararına aykırılık teşkil eden bilirkişi raporları ve buna istinaden verilen mahkeme kararlarının sona ereceği düşünülmektedir.

Bulguda tespit edilen DSİ 4.Bölge (Konya) Müdürlüğümüz kamulaştırma işlemlerinde ortalama olarak %70-80 oranında uzlaşma sağlanmaktadır. Fakat uzlaşmazlık dosyası olarak mahkemeye intikal ettirilen tutanakalara dair bilirkişi raporlarında “objektif değer artışının” hiçbir şarta bağlanmaksızın gerekçe belirtilmeden sınırsız kullanılması mahkemeler aracılığıyla kamu zararı oluşması durumunu doğurmuştur. Mahkeme bilirkişi raporlarında; objektif değer artışı, kapitalizasyon oranı kriterleriyle karıştırılmaktadır. Konu Avukatlar ve Mahkeme bilirkişileri arasında tartışma konusu olmaktadır. Objektif ölçü olarak ifade edilen bu faktörlerin çoğu kapitalizasyon oranını etkileyen faktörlerdir. Kamulaştırma alanında arazilerin gelir değerlerinin saptanmasında, arazi değerini etkileyen bütün olumlu ve/veya olumsuz faktörler gelir ve kapitalizasyon oranının analizinde dikkate alındığından, objektif değer artışı gerekçe gösterilerek belirlenen taşınmaz değerlerinin tekrar belirli oranlarda artırılmasının bilimsel olmadığı düşünülmektedir. Taşınmazın değerine objektif ölçüler nedeni ile ilave yapılabilmesi için bu unsurların taşınmazın değerine doğrudan etkili olması ve

birbirinin tekrarı niteliğinde olmaması gerekmektedir. Objektif değer artışının sınırsız şekilde uygulanması, Bilirkişilerin İdarenin Kıymet Takdir raporlarında belirlediği bedelleri geçmek için kullanılmakta olup bu durum taşınmaz sahipleriyle uzlaşma oranlarını düşürmektedir.

DSİ 04. (Konya) Bölge Müdürlüğümüzce yapımı devam eden Konya Bozkır Barajı ve HES İnşaatı baraj göl sahasında Sayıştay Başkanlığınının 15 nolu bulgusunda Tablo 8'de bahse konu Konya İli Hadim İlçesi Dedemli Aşağı Mahalle 245 ada 26 ve 32 parseller ile 288 ada, 2 parseller İdaremizce 2942(D.4650) sayılı Kamulaştırma Kanununun 8. Maddesi gereğince Satın alma usulüne göre kamulaştırma işlemine başlanılmış ancak; uzlaşma sağlanamadığından aynı kanunun 10.maddesi gereğince “ tespit ve tescil davaları açılmıştır. Açılan bu davalarda: 288 ada 2 parsel kapama karışık meyve bahçesi olarak değerlendirilmesi ve raporun ilgili mahkeme tarafından kabul görmesi neticesinde Kurumumuz ile mahkeme bilirkişileri arasında tespit farklarına binaen kamulaştırma bedellerinde fiyat farkları meydana gelmektedir. 245 ada, 26 parselde, Kurumumuz tarafından yapılan tespiti ile mahkeme bilirkişilerinin net gelir hesabında ürün masraflarını düşük tutmalarından dolayı aleyhimize fiyat farkı oluşmaktadır. 245 ada, 32 parselde, Kurumumuz tarafından yapılan tespiti kuru tarla olarak değerlendirilen taşınmaz mahkeme bilirkişileri tarafından sulu tarla olarak değerlendirildiğinden dolayı aleyhimize fiyat farkı oluşmaktadır.

DSİ 5. Bölge (Ankara) Müdürlüğümüz Başayaş Göleti kamulaştırma işlemlerinde, idaremizce 2013 yılında 141 ada 34 (166) parsel 2,38 TL/m² fiyat tespit edilmişken 01.03.2016 tarihli bilirkişi ek raporunda bilimsel gerçeklerden uzak fahiş bedel tespit edilerek 83,03 TL/m² hesaplanmıştır. Söz konusu arazi % 15-20 eğimli 4. Sınıf kuru tarım arazisi olduğu halde Raporla sulu tarım arazisi olarak değerlendirilerek taşınmazda 450 kg/da buğday ve 5000 Kğ/da domates verimi alınması ve domates yetiştirilebilmesi mümkün olmaması nedeniyle düşündürücüdür. İdaremizce sahada ve yerel kurumlarda gerekli görüşmeler yapılmış, belediye ve tarım ilçe müdürlükleri görüşleri dikkate alınarak ve ekte sunulan ve mevcut parsele çok yakın konumdaki internet ortamındaki ilanlarda görüleceği üzere bu bölgede arazi fiyatları 3 – 10 TL/m² arasında olduğu tespit edilmiştir. İnternet ilanları dava sürecinde mahkeme heyetine sunulmuş ancak itibar görmemiştir.

Yine, Başayaş 129 ada 161 parselde 04.04.2016 tarihinde aynı özelliklerde olan parsele 9,86 TL/m² olarak gerçekçi rakamlara uygun fiyat belirlemişlerdir. Görüldüğü üzere Bilirkişilerce verilen fiyatlarda büyük oranda 9,89 TL/m² ile 83,03 TL/m² arasında fark gözükmektedir. Bu durum hiçbir bilimsel ve gerçekçi kurala uymamaktadır. Söz konusu bilirkişi

raporları ve resimler sunulmaktadır. Yine Çorum Osmancık Mansap Düzenlemesi ve Kızılırmak Geçiş 1. Kısım Projesi kapsamında İdaremizce yapılan kamulaştırma bedel tespit çalışmalarında yine sahada ve yerel kurumlarda gerekli görüşmeler yapılmış, belediye ve tarım ilçe müdürlükleri görüşleri dikkate alınarak ayrıca yöreye yakın Kargı Barajı için daha önce yapılmış kamulaştırma bedelleri değerlendirilmiştir. Parselde yapı hesabına itirazımız bulunmamış ancak arsa değeri olarak Osmancık Belediyesinin arsa rayiç bedellerinin çok üzerinde örneğin, Gemici Mahallesi 385 ada 20 parsel 22,43 TL/m² iken, bilirkişi komisyonu 193,16 TL/m² olarak aşırı yüksek bir bedel hesaplamıştır. Seçilen arsa emsallerinden bedeli en yüksek olanı alınmış, bu değer de 1,54 katı alınarak kıyaslanmış ve fahiş bir bedel bulunmuştur. Bilirkişilerce bazı parsellerde en yüksek olan emsal rayiç bedel resen seçilmiş ve bu bedelinde 2- 3 katı fiyatlar tespit edilmiştir.” denilmektedir.

Sonuç olarak, Kamu İdaresi cevabında bulgu konusu yapılan objektif değer ölçülerinin bilirkişilerce bilimsel ve objektif kriterlere göre tespit edilmediği hususuna aynen iştirak edildiği, bu konuda yasal girişimde bulunulduğu ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 11'inci maddesinin (1) bendinde yer alan ve bilhassa bilirkişilerce suiistimal edilen bu hususun; *“Bu fıkra da belirtilen unsurlara göre tespit edilen arazi bedelinin yarısını geçmemek ve her bir ölçünün etkisi açıklanmak kaydıyla bedelin tespitinde etkili olacak diğer objektif ölçüleri”* şeklinde değiştirildiği ifade edilmiştir.

Bu şekilde bilirkişiler tarafından kişisel kanaatlerine ve gerekçesi açıklanmadan tespit edilen objektif değer ölçüleri; anılan yasal düzenleme ile gerekçeleri açıklanmak suretiyle sınırlandırılmıştır. Böylece kamulaştırma bedelinin tespitinde etkili olacak objektif değer ölçülerine ilişkin kanuni çerçeve bilimsel, somut ve ayrıntılı kriterlere dayandırılmıştır.

Öte yandan kamu idaresi cevabında ayrıca, kamulaştırma bedelinin tespitine etki eden diğer unsurlara ve bu unsurlarla alakalı sorunlara da değinilmiş olup (arazi vasfının belirlenmesi, kapitalizasyon oranı ile objektif değer ölçülerinin karıştırılması, net gelir hesabına ilişkin sorunlar gibi) söz konusu husular genel olarak yargı kararları ve içtihatlarıyla çözüme kavuşturulduğundan bulgumuzu doğrudan ilgilendirmemektedir.

Sonuç itibariyle, objektif değer ölçülerinin tespitine ilişkin bulgu doğrultusunda yasal değişiklik yapıldığından istenen amaç hâsıl olmuştur; ancak yapılan değişikliğin bulguda belirtilen kamu yararına aykırılık teşkil eden bilirkişi raporları ve buna istinaden verilen mahkeme kararlarını nasıl ve ne yönde etkileyeceğinin görülmesi ve buna göre yeni bir

değerlendirme yapılması gerekmektedir.

Bu gerekçelerle konu takibeden yıllarda yapılacak denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: Seyyar Görev Tazminatları Konusunda Toplu Sözleşme Hükümleri ile 6245 sayılı Kanun Hükümlerinin Çelişmesi

Seyyar görev tazminatlarının ödenmesi konusunda 3.Dönem Toplu Sözleşme Hükümleri ile 6245 sayılı Kanun hükümlerinin çelişmekte olduğu görülmüştür.

Harcirah Kanunu'nun 49'uncu maddesinde; asli görevleri gereği memuriyet mahalli dışında ve belirli bir görev bölgesi (merkez veya il kuruluşuna dâhil birimlerde il sınırı, bölge şeklinde çalışan birimlerde bölge sınırı) içinde fiilen gezici olarak görev yapan memur ve hizmetlilere gündelik ve yol masrafı ödenmeyeceği; ancak bunlardan Maliye ve Gümrük Bakanlığınca görev Unvanları ile iş ve çalışma özellikleri uygun görülenlere; bu Bakanlıkça vize edilen cetvellere dayanılarak fiilen gezici görev yaptıkları günler için almakta oldukları aylık/ kadro derecelerine göre müstahak oldukları yurt içi gündeliklerinin üçte biri günlük tazminat olarak verileceği belirtilmiştir.

Harcirah Kanunu 14'üncü maddesinde ise; *“Birinci maddede yazılı kurumlara ait bir vazifenin ifası maksadıyla muvakkaten yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere muvakkat vazife harcırahu ödeneceği”* hükmü bulunmaktadır. Harcırah Kanunu 14'üncü maddesine göre geçici görev yolluğuna hak kazanabilmek için memur veya hizmetlinin başka yere yani memuriyet mahalli dışına görevlendirilmiş olması gerekir.

Memuriyet mahalli kavramı Harcırah Kanunu 3'üncü maddesinde; *“memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü veya kuramlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelenebilen yerleri, başka yer kavramının ise; memuriyet mahalli dışında ki yerleri”* ifade etliği belirtilmiştir.

Bu gerekçeyle memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgâhının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller, esas itibariyle memuriyet mahalli kabul edilemezler.

Ancak, şehir ve kasabaların belediye sınırları dışında kalan söz konusu mahaller;

a) Yerleşim özellikleri bakımından şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup, belediye hizmetlerinin götürüldüğü yerlerden ise,

b) Veya bu yerlere kuramlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidip gelme olanağı varsa, bu iki özellikten herhangi birini taşıyan yerler, memuriyet mahalli olarak nitelendirilebilecektir.

Kanunda görevin memuriyet mahalli dışında olmasının yanı sıra belirli bir görev bölgesi içinde yürütülmesi gerektiği düzenlenmiştir. Belli bir görev bölgesiyle amaçlanan merkez veya il kuruluşuna dâhil birimlerde il sınırı, bölge şeklinde çalışan birimlerde bölge sınırıdır. DSİ Genel Müdürlüğü bölge müdürlükleri şeklinde idari birimlere ayrılmak suretiyle teşkilatlanarak hizmet vermektedir. Bölge sınırı, bir ili kapsayabileceği gibi birden fazla ili ve ilçeyi içine alabilir. Bu nedenle memuriyet mahalli dışında ancak belirli bir görev bölgesi içinde geçici görevli olarak çalışanlara Harcırah Kanunu 49'uncu maddesi gereğince yurt içi gündeliklerinin 1/3 i oranında seyyar görev tazminatı ödenmesi gerekir.

Öte yandan Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2016 ve 2017 Yıllarını Kapsayan 3.Dönem Toplu Sözleşmenin Genel Hükümleri başlıklı Birinci Kısımının Seyyar Görev Tazminatı başlıklı 14'üncü maddesinde;

6245 sayılı Harcırah Kanununun 49'uncu maddesi hükümlerine göre bölge sınırı esas alınarak yapılan seyyar görev tazminatı ödemelerinde de il sınırının esas alınacağı belirtilmiştir.

Bu durumda il sınırı dışında olup DSİ bölge sınırları içinde olan mahallerde 1/3 seyyar görev tazminatı değil, geçici görev yolluğu olarak yol masrafı ve gündelik verilecektir.

Türk Borçlar Kanunu'nun "Kesin Hükümsüzlük" başlıklı 27'nci maddesinin 1'inci fıkrasında; kanunun emredici hükümlerine aykırı sözleşme hükümlerinin, kesin olarak hükümsüz olduğu belirtilmiştir. Toplu sözleşmeler de bir sözleşmedir. Bu nedenle Toplu sözleşmelerinin kanunun emredici hükümlerine aykırı olmaması gerekir.

Yapılan incelemede; DSİ Bölge müdürlükleri sınırı içinde olup, il sınırı dışında olan mahallere personelin görevlendirilmesi durumunda söz konusu personele yol masrafı ve gündeliğin ödendiği, bu uygulamanın 3.Dönem Toplu Sözleşme hükümlerine dayanılarak yapıldığı, memurlar lehine olan bu uygulamanın 6245 sayılı Kanun hükümlerine aykırı olduğu anlaşılmıştır. Bu gerekçelerle il sınırı dışında ancak bölge sınırı içinde olan mahallere yapılan görevlendirmelerde personel yol masrafı ve yevmiye verilmek isteniyorsa, Kanununun ilgili hükümlerinin değiştirilerek konunun yasal dayanağa kavuşturulması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “6245 sayılı Harcırah Kanununun “Seyyar olarak vazife gören memur ve hizmetliler” başlıklı 49 uncu maddesinde asli görevleri gereği memuriyet mahalli dışında ve belirli bir görev bölgesi (Merkez veya il kuruluşuna dahil birimlerde il sınırı, bölge şeklinde çalışan birimlerde bölge sınırı) içinde fiilen gezici olarak görev yapan memur ve hizmetlilere gündelik ve yol masrafı ödenmeyeceği, bunlara almakta oldukları aylık/kadro derecelerine göre müstehak oldukları yurtiçi gündeliklerinin üçte biri günlük tazminat olarak verileceği belirtilmiştir.

Ancak 4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu hükümleri uyarınca kamu görevlilerinin 3. Dönem Toplu Sözleşmesinde olduğu gibi 2018 ve 2019 yıllarını kapsayan 4. Dönem Toplu Sözleşmesinin 14. maddesinde de 6245 sayılı Harcırah Kanununun 49 uncu maddesi hükümlerine göre bölge sınırı esas alınarak yapılan seyyar görev Tazminatı ödemelerinde de il sınırının esas alınacağı hükme bağlanmıştır.

Bu kapsamda 6245 sayılı Harcırah Kanununun “Seyyar olarak vazife gören memur ve hizmetliler” başlıklı 49 uncu maddesi bütün Kamu Çalışanlarını kapsamaktadır. Ancak 3. Dönem Toplu sözleşme hükmüne tabi çalışanlara yönelik seyyar görev Tazminatı ödemelerinde de il sınırının esas alınacağı hükmü toplu sözleşme ile çalışanlara mali bir hak olarak verilmiştir.

Sonuç olarak; Sayıştay bulgusunda bahsi geçen durumun Genel Müdürlüğümüzü ilgilendirdiği kadar diğer Bölge teşkilatı olan tüm Kamu Kurumlarını da ilgilendirdiği, Toplu Sözleşme Hükümlerinin kanunlara aykırı olarak düzenlenemeyeceği hususunda söz konusu 6245 sayılı kanunun 49. Maddesinde yeni bir düzenleme yapılıp yapılamayacağına dair karar kanun koyucuların takdirinde olduğu, bahsi geçen kanuna ve yürürlükteki ilgili kanunlar doğrultusunda imzalanan 3. Dönem Toplu Sözleşme’ nin 3. Maddesinde “Bu toplu sözleşmenin uygulanmasına ilişkin ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye ve uygulamayı yönlendirmeye ilgisine göre Maliye Bakanlığı ile Devlet Personel Başkanlığı yetkili ve görevlidir.” denildiğinden, Toplu Sözleşmenin hükümlerinden kaynaklı tereddütlerin giderilmesi hususu Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı’ nın yetkisi ve görevleri kapsamında olduğu değerlendirilmektedir.” denilmektedir.

Sonuç olarak, Kamu İdaresi cevabında, 3. Dönem Toplu sözleşme hükmüne tabi çalışanlara yönelik seyyar görev tazminatı ödemelerinde Harcırah Kanununda yer alan bölge sınırının il sınırı olarak kabul edilerek toplu sözleşme hükmü ile çalışanlara mali bir hak tanındığı, bu açıdan 3.Dönem Toplu Sözleşme Hükümleri ile 6245 sayılı Kanun hükümleri

arasında çelişki olduğu, bu durumun DSİ dışındaki kurumlar için de geçerli olduğu ve genellikle arz ettiği; ancak söz konusu çelişkiyi giderme yetkisinin Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığında olduğu ifade edilmiştir.

Öte yandan Türk Borçlar Kanunu hükümlerine göre kanunun emredici hükümlerine aykırı sözleşme hükümlerinin kesin olarak hükümsüz olduğu belirtildiğinden, il sınırı dışında ancak bölge sınırı içinde olan mahallere yapılan görevlendirmelerde personele yol masrafı ve yevmiye verilmek isteniyorsa, kanunun ilgili hükümlerinin değiştirilerek konunun yasal dayanağa kavuşturulması veya kanun ile toplu iş sözleşmesi arasındaki bu çelişkinin kanuna uygun olarak toplu iş sözleşmesi hükümlerinde değişiklik yapılmak suretiyle Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığınca giderilmesi gerekmektedir.

Bu gerekçelerle konu takibeden yıllarda yapılacak denetimlerde izlenecektir.

BULGU 10: Yatırım Avanslarının Mahsup İşlemlerinin Yapılmamış Olması

Yüklenicilere işin sözleşmesi gereği verilen yatırım (müteahhit) avanslarının, sözleşme süreleri sona ermesine rağmen mahsup edilmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 259-Yatırım Avansları Hesabı başlıklı 189'uncu ve 190'ıncı maddelerinde;

“Yatırım avansları hesabı, yurtiçinden veya yurtdışından sözleşmeye dayanılarak edinilen maddi duran varlıklarla ilgili olarak verilen yatırım avanslarının izlenmesi için kullanılır.

Kamu idarelerince yapılacak yatırım avansı şeklindeki ön ödemelerin şekilleri, devir ve mahsup işlemleri, yapılacak ön ödemelerin idareler ve gider türleri itibarıyla tutar ve oranlarının tespiti ve diğer işlemler hakkında, Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Avanslar sözleşmelerindeki hükümlere göre mahsup edilir. Avans konusu sözleşme iptal edildiği takdirde, yükleniciye verilen avans tutarı kişilerden alacaklar hesabına alınarak yatırım avansları hesabı kapatılır. Avans teminatı paraya çevrilerek, yüklenicinin kişilerden alacaklar hesabına alınan borcu kapatıldıktan sonra artan bir tutar varsa, iade edilmek üzere emanetler hesabına kaydedilir. Paraya çevrilmiş olan avans teminatı olarak alınan değerler ise hesaplardan çıkarılır.”

Denilmekte olup avansların sözleşmelerindeki hükümlere göre mahsup edileceği, avans konusu sözleşmenin sona ermesi durumunda yükleniciye verilen avans tutarının 140-Kişilerden Alacaklar Hesabına alınacağı ve Yatırım Avansları Hesabının kapatılacağı, avans teminatı alınmışsa söz konusu teminatın nakde çevrilerek bu avans tutarının Kişilerden Alacaklar Hesabından çıkarılacağı belirtilmiştir.

Öte yandan Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in;

“Bütçe Dışı Ön Ödemeler” başlıklı 7'nci maddesinde; Sözleşmelerinde belirtmek ve karşılığında aynı tutarda teminat alınmak koşuluyla yüklenicilere mal ve hizmet alımlarında yüklenme tutarının yüzde 10'una, yapım işlerinde ise yüzde 15'ine kadar bütçe dışı avans verilebileceği, üst yöneticinin kararı ve T.C Merkez Bankasının kısa vadeli avanslara uyguladığı faiz oranının uygulanması suretiyle bu oranın % 30'a kadar yükseltilebileceği belirtilmiştir.

“Bütçe Dışı Avansların Mahsubu” başlıklı 12'nci maddesinde; Yılı içinde sonuçlanacak işler ile ertesi yıla geçen veya gelecek yıllara yaygın yüklenmeler nedeniyle yüklenicilere sözleşmelerine dayanılarak verilen bütçe dışı avansların mahsubunda şartname ve sözleşmelerinde belirtilen esaslara uygun olarak yapılacağı belirtilmiştir.

“Ön Ödemelerde Mahsup Süresi ve Sorumluluk” başlıklı 11'inci maddesinde ise; Her mutemedin ön ödemelerden harcadığı tutara ilişkin kanıtlayıcı belgeleri, ilgili kanunlarında ayrıca belirtilmemiş olması halinde avanslarda bir ay, kredilerde ise üç ay içinde muhasebe yetkilisine vermek ve artan tutarı iade ederek hesabını kapatmakla yükümlü olduğu, Maliye Bakanlığının zorunlu hallerde mahsup süresini ayrıca belirlemeye yetkili olduğu, bu şekilde mahsup işlemi yapılmadıkça aynı iş için ön ödeme yapılamayacağı ancak, bakanlıkların yurtdışı teşkilatının ihtiyaçları için verilen avans ve açılan kredilerin mahsubu ve artıklarının iadesinde nakit iadesi yapılmayacağı, verilecek yeni avans veya açılacak krediden söz konusu tutarın mahsup edileceği ifade edilmiştir. Dolayısıyla işin sözleşme veya şartnamesinde mahsuba ilişkin hüküm olmaması durumunda avanslarda 1 ay, kredilerde ise 3 aylık süreler dikkate alınmak suretiyle mahsup işlemleri yapılacaktır.

Yapılan incelemede; Sözleşme süreleri bitmiş olan veya sözleşmesinde mahsup sürelerine ilişkin hüküm bulunmayan bazı işler için verilmiş olan yatırım (müteahhit) avanslarının mevzuatta öngörülen süreler içinde mahsup edilmediği, aşağıdaki tablodan da görüleceği üzere toplam 4.222.229,00 TL yatırım (müteahhit) avansının sorumluları adına 140-

Kişilerden Alacaklar Hesabına alınarak takibinin yapılmadığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla Yatırım Avansları Hesabında kayıtlı miktarların sağlıklı bir biçimde takip edilebilmesi için bunlardan süresi içerisinde mahsup edilmediği tespit edilenlerin 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına kaydedilerek takip edilmesi gerekmekte ve böyle yapılmamakla kurumun Bilançosunda 259-Yatırım Avansları ve 140 Kişilerden Alacaklar Hesaplarının hatalı gösterilmesine sebep olmaktadır.

Tablo 7: Mahsup Edilmeyen Yatırım Avansları

Yevmiye	Tarih	Hesap Kodu	Hesap Adı	Tutar (TL)	İlgi No	Muhasebe Birimi
19930019002	17.12.1993	259	Yatırım Avansları Hesabı	2.390,00	527601	DSİ Mrkz.Say.
19960229991	25.07.1996	259	Yatırım Avansları Hesabı	97.149,00	733962	DSİ Mrkz.Say.
19970022623	31.12.1997	259	Yatırım Avansları Hesabı	2.000,00	362322	DSİ Mrkz.Say.
19980008591	15.06.1998	259	Yatırım Avansları Hesabı	956	362322	DSİ Mrkz.Say.
19980009989	03.07.1998	259	Yatırım Avansları Hesabı	55.000,00	177995	DSİ Mrkz.Say.
19990005927	07.05.1999	259	Yatırım Avansları Hesabı	9.446,00	26161	DSİ Mrkz.Say.
19990005928	07.05.1999	259	Yatırım Avansları Hesabı	1.568,00	177995	DSİ Mrkz.Say.
20010003695	06.04.2001	259	Yatırım Avansları Hesabı	38.488,00	735631	DSİ Mrkz.Say.
20010003867	06.04.2001	259	Yatırım Avansları Hesabı	12.477,00	735977	DSİ Mrkz.Say.
2010004680	18.04.2001	259	Yatırım Avansları Hesabı	56.544,00	736000	DSİ Mrkz.Say.
20010004809	19.04.2001	259	Yatırım Avansları Hesabı	8.544,00	736040	DSİ Mrkz.Say.
20020006350	17.05.2002	259	Yatırım Avansları Hesabı	9.922,00	929449	DSİ Mrkz.Say.
20050025755	27.12.2005	259	Yatırım Avansları Hesabı	48.637,00	3130025631	DSİ Mrkz.Say.
20080021702	17.10.2008	259	Yatırım Avansları Hesabı	1.846.221,00	5240572264	DSİ Mrkz.Say.
20080026311	5.12.2008	259	Yatırım Avansları Hesabı	570.111,00	9240430156	DSİ Mrkz.Say.
20130003100	27.05.2013	259	Yatırım Avansları Hesabı	396.258,00	600345119	DSİ 21.Bölge
20130025085	19.12.2013	259	Yatırım Avansları Hesabı	866.263,00	6490374633	DSİ Mrkz.Say.
20130025086	19.12.2013	259	Yatırım Avansları Hesabı	200.255,00	3130025631	DSİ Mrkz.Say.
			Toplam:	4.222.229,00		
Konu 2016 yılı denetim raporunda da toplam 8.330.611,00 TL olarak yer almıştır.						

Kamu idaresi cevabında; “259 Yatırım avansları hesabı, yurtiçinden veya yurtdışından sözleşmeye dayanılarak edinilen maddi duran varlıklarla ilgili olarak verilen yatırım avanslarının izlenmesi için kullanılmaktadır.

“Hesaba ilişkin işlemler

(1) Kamu idarelerince yapılacak yatırım avansı şeklindeki ön ödemelerin şekilleri, devir ve mahsup işlemleri, yapılacak ön ödemelerin idareler ve gider türleri itibarıyla tutar ve oranlarının tespiti ve diğer işlemler hakkında, Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

(2) Avanslar sözleşmelerindeki hükümlere göre mahsup edilir. Avans konusu sözleşme iptal edildiği takdirde, yükleniciye verilen avans tutarı kişilerden alacaklar hesabına alınarak yatırım avansları hesabı kapatılır. Avans teminatı paraya çevrilerek, yüklenicinin kişilerden alacaklar hesabına alınan borcu kapatıldıktan sonra artan bir tutar varsa, iade edilmek üzere emanetler hesabına kaydedilir. Paraya çevrilmiş olan avans teminatı olarak alınan değerler ise hesaplardan çıkarılır.” denilmektedir.

Ancak, 259 Yatırım Avansları Hesabında kayıtlı miktarların kapatılması için ilgili Harcama Birimlerine bugüne kadar gerekli yazışma ve görüşmeler defaatle yapılmış olup, bu hesapta kayıtlı tutarlardan proje kapsamında işi devam etmekte olanları hariç tutulmak üzere, diğer tutarlar bir komisyon marifeti ile konu incelenerek, tahsil edilmesi gerekenler 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına alınarak yasal takibi yapılacaktır. Bu doğrultuda DSİ 21. (Aydın) Bölge Müdürlüğünün muhasebe kayıtlarının tetkikinde; sadece Büyük Menderes Havzası Master Plan Raporu İşi ile ilgili olarak yükleniciye işin sözleşmesi gereği verilen yatırım (müteahhit) avansı verilmiş olduğu görülmüş olup 04.05.2018 tarihi itibarı ile de mahsup edilmeyen avans tutarı bulunmadığı ve bu avansın mahsuplaşma işlemine ilişkin muhasebe işlem fişleri düzenlenerek ekte sunulmaktadır (DSİ 21.Bölge (Aydın) Müdürlüğü; MİF eklenecek)” denilmektedir.

Sonuç olarak, Kamu İdaresince, 259 Yatırım Avansları Hesabında kayıtlı miktarların kapatılması için ilgili Harcama Birimlerine bugüne kadar gerekli uyarıların yapıldığı, bu doğrultuda söz konusu avanslardan bazılarının kapatıldığı ifade edilmiştir.

Öte yandan kamu idaresince konunun bir komisyon oluşturularak takip edildiği, buna göre tahsil edilmesi gereken avansların tamamının 140 Kişilerden Alacaklar Hesabında izleneceği belirtilmiştir.

Kamu İdaresi cevabından da anlaşılacağı üzere, bahse konu yatırım avanslarının bir kısmı henüz kapatılmamış olup, söz konusu avansların neden kapatılmadığı anlaşılammıştır.

Bu gerekçelerle konu takibeden yıllarda yapılacak denetimlerde izlenecektir.

BULGU 11: Yabancı İsteklinin Geçersiz Teklif Vermesinin İhaleye Yabancı İsteklinin Katılımı Olarak Kabul Edilmesi Sonucunda Uluslararası İhale Niteliği Kazandırılan İhalelerde Döviz Kazandırıcı Faaliyet İstisnasından Faydalanılması

Kurum tarafından ihalesi yapılan bir sulama yenileme inşaatı işinde, ihaleye yabancı istekli olarak katılan Gürcistan uyruklu bir firmanın, ihaleye ait idari şartnamenin 7'nci maddesinde belirtilen yeterlik belgelerini ve teklif mektubunu sunmadığı halde, sadece teklif zarfı verdiği için hareketle ihalenin 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu ve 492 sayılı Harçlar Kanunu'nda belirtilen "uluslararası ihale" niteliğini kazandığı değerlendirilerek yapılarak, anılan Kanunlar uyarınca ihaleyi kazanan yerli istekliye "Vergi Resim ve Harç İstisnası Belgesi" verildiği görülmüştür.

Söz konusu ihale 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 19'uncu maddesine göre açık ihale usulü ile yapılmış ve ihaleye bir yabancı istekli dışında yerli istekliler teklif vermiş ve yerli isteklilerden biri üzerine ihale bırakılmıştır. İhaleyi kazanan firmaya, başvurusu üzerine Ekonomi Bakanlığınca Vergi Resim ve Harç İstisnası Belgesi verilmiştir.

488 sayılı Kanun'un Ek 2 ve 492 Sayılı Kanun'un Ek 1 inci maddelerinde, 09.08.2016 tarihli ve 29796 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 6728 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla yapılan değişiklik ile uluslararası ihale; kamu kurum ve kuruluşları tarafından yerli ve yabancı firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olarak çıkılan ve yabancı firmalarca da teklif verilen ihale, olarak tanımlanmıştır.

Yapılan bu değişiklik ile; bir ihalenin uluslararası ihale sayılabilmesi için ihalenin yerli ve yabancı firmaların iştirakine açık olması yanında ihaleye yabancı isteklilerin de teklif vermesi şartı getirilmiştir. Belgeye konu iş 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na tabi olup anılan Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde;

"Teklif : Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde isteklinin idareye sunduğu fiyat teklifi ile değerlendirmeye esas belge ve/veya bilgileri,"

Tanımı bulunmaktadır. Bu tanım uyarınca; içinde fiyat teklifini belirten teklif mektubu bulunmayan bir teklif zarfının ihalede sunulmasının teklif vermek olarak kabul edilemeyeceği değerlendirilmektedir. Bu şartlar altında; yapılan ihalenin 488 ve 492 sayılı Kanunlarda belirtilen uluslararası ihale niteliğini kazanamayacağı da görülmektedir.

Esasen müdebbir tacir sıfatını taşıyan bir isteklinin ihale dokümanında istenen yeterlik belgelerini ve teklif mektubunu sunmaması halinde ihale dışı bırakılacağını bilmesi gerektiğinden hareketle, ihaleye katılma amacının ihaleyi kazanmak olmadığı da söylenmelidir.

Bu nedenle konunun daha ayrıntılı olarak irdelenmesi gereklidir. İsteklinin teklif mektubu sunmasına rağmen yeterli belgelerini sunmaması, yeterli belgelerinden esaslı olanlarını sunmaması, belgelerini ihale dokümanında istendiği şekilde sunmaması gibi, isteklinin ihaleye katılım amacı konusunda tereddüt oluşturabilecek başka durumlarla da karşılaşılması muhtemeldir.

Sonuç olarak; bulguya konu ihalede yapılan değerlendirme ile ihaleyi kazanan isteklinin döviz kazandırıcı faaliyette bulunduğu bahisle kendisine vergi, resim ve harç istisnası tanınmasının 488 ve 492 sayılı Kanunlara aykırılık oluşturduğu, ancak anılan Kanunlardaki hükümlerin, kamu ihaleleri açısından başka durumlarda da kamu zararı doğurucu riskler taşıdığı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Bulguda İdaremizce ihalesi yapılan bir sulama yenileme inşaatı işinde, ihaleye yabancı istekli olarak katılan Gürcistan uyruklu bir firmanın, ihaleye ait idari şartnamenin 7 inci maddesinde belirtilen yeterli belgelerini ve teklif mektubunu sunmadığı halde sadece teklif zarfı verildiğinden hareketle ihalenin 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu ve 492 sayılı Harçlar Kanunu'nda belirtilen "uluslararası ihale" niteliği kazandığı değerlendirilerek, ihaleyi kazanan yerli istekliye "Vergi Resim ve Harç İstisnası Belgesi" verildiğinin tespit edildiği bildirilmiştir.

09/08/2016 tarihli ve 29796 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6728 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 27. maddesi ile 488 sayılı Kanunun Vergi, Resim ve Harç İstisnası düzenlemesine ilişkin olan ek 2. maddesi değiştirilmiştir. Buna göre, Ek 2. maddenin 4. fıkrasında, Uluslararası İhale, "Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yerli ve yabancı firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olarak çıkarılan ve yabancı firmalarca da teklif verilen ihale" olarak tanımlanmaktadır.

Eklene bu madde ile önceki uygulamada yabancı istekliye açık ihalelerde teklif veren tüm isteklilerin bu belgeyi alma hakkına sahipken, bu düzenleme sonrasında ihaleye yabancı bir isteklinin teklif vermiş olması şartı getirilmiştir.

Bununla birlikte, 488 Sayılı kanunda "uluslararası ihale" tanımındaki "teklif" ifadesinin kapsamı Kanun Koyucu tarafından net ve hiç bir tereddüte mahal vermeyecek şekilde tariflenmemiştir. Örneğin; yabancı menşeli isteklinin zarfta sunması gereken belgelerin ne olacağı, belgeleri tam olsa bile teklifinin komisyonun değerlendirmeleri sonucunda geçerli teklif kalmak zorunda olup olmayacağı, tüm belgeleri tam olsa bile bu teklifin aşırı düşük teklif olması durumunda, açıklama sunulması veya sunulmaması sonucunda değerlendirme dışı kalmış fakat sınır değer hesaplamasına göre hala geçerli

teklif olarak tabir edilen isteklinin teklifinin yabancı istekli olarak kabul edilip edilmeyeceği hususlarının halen söz konusu düzenlemeye göre belirsiz olduğu değerlendirilmektedir. Bu belirsizlikler sebebiyle, teşkilatımızın içerisinde oluşan bu tereddütlerin sonucunda farklı uygulamaların yapılmış olabileceği mütalaa edilmektedir.

Tüm bu tespitler ışığında 488 ve 4734 sayılı kanunlardaki hükümler birlikte değerlendirilerek “yabancı firmalarca teklif verilen ihale” kavramına açıklık getirilmesi ve ortak bir terminoloji kullanılması gerekli duruma gelmiş olup yapılacak uygulamalar idarelerin yorumuna bırakılmamalı aksi halde kamu zararı ya da idareler ile firmalar arasında ihtilaf oluşması engellenemeyecek duruma gelebilecektir. Bu tür tereddütlerin ortadan kaldırılması için; Kanun Koyucu tarafından 488 Sayılı Kanunda, uluslararası ihale tanımındaki "teklif" kelimesinden kastedilenin ne olduğunun ayrıntılı olarak açıklanması veya yüklenicilere "Vergi Resim ve Harç İstisnası Belgesi"ni veren Ekonomi Bakanlığı'na gönderilen bilgilere ilaveten, ihaleye iştirak eden tüm yabancı isteklilerin teklif zarfı içinde sunduğu tüm belgelerin onaylı suretinin de gönderilmesi sonrasında Ekonomi Bakanlığınca belgenin düzenleme kararının verilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, 488 Sayılı kanunda "uluslararası ihale" tanımındaki "teklif" ifadesinin kapsamı Kanun Koyucu tarafından net ve hiç bir tereddüte mahal vermeyecek şekilde tariflenmemiştir. Konunun uygulama birliği sağlayacak bir mevzuat düzenlemesi ile açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

BULGU 12: Proje Özel Hesabındaki Döviz Tutarlarının Ay Sonlarında Değerlemeye Tabi Tutulmaması

Kurumun, Proje Özel Hesabındaki döviz tutarları için ay sonunda düzenli olarak değerlendirilmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin “Proje Özel Hesabı” başlıklı 23'üncü maddesinde; Proje özel hesabının, dış finansman kaynağından kamu idareleri adına dış proje kredisi olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya uygun görülen diğer bankalar nezdinde açılan özel hesaplara aktarılan tutarlar, bu tutarlardan yapılan giderler, verilen avanslar, açtırılan akreditifler ile avans ve akreditiflerden nakden geri alınanların ve hesap bakiyesinin değerlendirilmesi sonucu ortaya çıkan kur farklarının Devlet Borçları Muhasebe Birimi veya genel bütçe kapsamı dışındaki kullanıcı kamu idareleri muhasebe birimlerinde izlenmesi için kullanıldığı belirtilmiştir.

Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu idarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmelik'in "Proje Karşılığı Hibelerin Muhasebeleştirilmesi" başlıklı 8'inci ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 25'inci maddelerinde;

"Ay sonlarında döviz mevcudunun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ay sonu döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda; kur artışından doğan farklar, 104-Proje Özel Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak; kur azalışından doğan farklar ise 630-Giderler Hesabına borç, 104-Proje Özel Hesabına alacak kaydedilir." denilmektedir.

Yapılan incelemede; İlısu Projesi ve HES İnşaatı ve Ankara İçmesuyu Projesi için alınan dış proje kredilerinin 104-Proje Hesabında izlendiği, söz konusu hesapta izlenen hibe kapsamında elde edilmiş ve 2017 yılı tutarı 322.437.845,00 TL olan döviz için ay sonlarında değerlendirme işleminin yapılmadığı anlaşılmıştır.

Sonuç olarak; değerlendirme işlemine göre ortaya çıkan olumlu/olumsuz farkının duruma göre 600-Gelirler Hesabı veya 630-Giderler Hesabına yansıtılmaması kurumun Faaliyet Sonuçları Tablosu, Gelir Tablosu ve Bilançosunun hatalı olarak gösterilmesine sebep olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; *"Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 23'ncü maddesinde; "Proje özel hesabı; dış finansman kaynağından, kamu idareleri adına dış proje kredisi olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya uygun görülen diğer bankalar nezdinde açılan özel hesaplara aktarılan tutarlar, bu tutarlardan yapılan giderler, verilen avanslar, açtırılan akreditifler ile avans ve akreditiflerden nakden geri alınanların ve hesap bakiyesinin değerlendirilmesi sonucu ortaya çıkan kur farklarının Devlet Borçları Muhasebe Birimi veya genel bütçe kapsamı dışındaki kullanıcı kamu idareleri muhasebe birimlerinde izlenmesi için kullanılmaktadır."* ifadesi yer almaktadır.

Ancak, DSİ Genel Müdürlüğü 2011 yılı sonuna kadar Genel Bütçe kapsamında iken 01.01.2012 tarihinden itibaren Genel Bütçe kapsamı dışındaki bir kuruluş olmasından dolayı say2000i siteminde yaşanan sorunlar nedeniyle, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünden konuya ilişkin görüş istenilmiş olup, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün 13.11.2012 tarih ve 11792 sayılı ekli görüş yazısından da anlaşılacağı üzere; dış proje kredili olarak yürütülmekte olan projelere yapılan ödemelerin muhasebeleştirilme işleminde, 51-Değer Hesap grubunda yer alan (512,513 ve 519 no'lu hesaplar) bir hesabın kullanılmasının mümkün bulunmadığı, 104-Proje Özel Hesabının kullanılması gerektiğinin uygun olacağı belirtilmiştir. Bu nedenlerle, Devlet Borçları Muhasebe Birimince yukarıda

belirtilen hesaplardaki tutarlar DSİ Genel Müdürlüğümüz hesaplarına devredilemediğinden ve 104 Proje Özel Hesabına borç kaydı yapılamadığından dolayı bugüne kadar DSİ Harcama Birimince düzenlenen Ödeme Emri Belgeleri ile 104 Proje Özel Hesabına alacak kaydı yapılmak suretiyle aktarılan miktarlar ay sonunda 600 Gelirler Hesabına gelir kaydı yapılarak bu hesap kapatıldığından kur değerlemesi yapılamamıştır. (Ek: 1, Ek: 2, Ek: 3, Ek: 4)” denilmektedir.

Sonuç olarak, Kamu idaresince gönderilen cevapta, Devlet Borçları Muhasebe Birimince 512, 513 ve 519 no.lu hesaplardaki tutarların DSİ Genel Müdürlüğü hesaplarına devredilemediği, bu gerekçeyle ay sonlarında kur değerlemesi yapılamadığı ifade edilmiştir.

Öte yandan bu konu 2016 yılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Düzenlilik Denetim Raporunda da yer almış olup, söz konusu raporda proje özel hesabındaki döviz tutarları için ay sonlarında kur farkı işlemlerinin yapılması için T.C Merkez Bankası nezdinde girişimde bulunulacağı, gerekli koordinasyonun sağlanmasına müteakip kur değerlendirme işlemlerinin gerçekleştirileceği belirtilmişti.

Ancak gelinen aşamada gerek Hazine Müsteşarlığı gerekse Merkez Bankası nezdinde gerekli girişmelerin yapılarak teknik sorunların çözülemediği ve söz konusu hatalı uygulamanın düzeltilmediği anlaşılmaktadır.

Bu gerekçelerle konu takibeden yıllarda yapılacak denetimlerde izlenecektir.

BULGU 13: Üretimde Kullanılmak Üzere Alınan Boru Malzemelerinin Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında İzlenmesi

Kurumun sulama ve baraj işlerinde kullanılmak üzere almış olduğu boru malzemeleri doğrudan 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlendiği görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinde muhasebeye esas teşkil eden temel ilkeler ve kavramlar tanımlanmıştır. Bu temel kavramlardan olan "belgelendirme"; *muhasebe kayıtları, gerçek durumu yansıtan ve usulüne uygun olarak düzenlenmiş belgelere dayandırılır.”* şeklinde, tam açıklama ise; *“mali tablolar, bu tablolardan yararlanacak olanların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır şekilde düzenlenir”* şeklinde tanımlanmıştır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabının niteliği ve işleyişini belirleyen 87'nci maddesinde bu hesabın, kamu idarelerince satılmak, üretimde veya diğer faaliyetlerde kullanılmak ya da tüketilmek üzere edinilen ilk madde ve

malzeme, yarı mamul, mamul, ticari mal, artık ve hurda gibi bir yıl veya faaliyet dönemi içinde tüketilecek veya paraya çevrilecek varlıkların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar başlıklı 187'nci maddesinde; bu hesabın kamu idarelerine ait yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin, geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılınca kadar izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Dolayısıyla idarece alınan boru malzemelerinin ilk aşamada 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabında izlenmesi, söz konusu malzemelerin üretime girmesi durumunda 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının kullanılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede; Toplam tutarı aşağıda tablo 8'de görüleceği üzere 86.743.984,00 TL olan söz konusu malzemelerin maliyet bedeliyle doğrudan 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlendiği, 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabına kaydedilmediği anlaşılmıştır.

Bu durum, kurumun Bilançosunda 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabı ile 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı hakkında hatalı bilgi verilmesine sebep olmaktadır.

Tablo 8: 258 Hesapta İzlenen Boru Malzemesi Listesi

No	Yevmiye No	Hes. Kod	Tutar	Bölge Adı
1	20170003171	258	1.200.002,00	DSİ 8.Bölg Erzurum
2	20170003506	258	451.456,00	DSİ 8.Bölg Erzurum
3	20170018640	258	6.039.529,00	DSİ Genel Müdürlüğü
4	20170003650	258	3.934.738,00	DSİ 19.Bölg Sivas
5	20170014369	258	2.810.420,00	DSİ 4.Bölg Konya
6	20170015459	258	2.725.075,00	DSİ Genel Müdürlüğü
7	20170007756	258	2.597.974,00	DSİ Genel Müdürlüğü
8	20170010959	258	2.483.616,00	DSİ 21.Bölg Aydın
9	20170010963	258	2.200.000,00	DSİ 21.Bölg Aydın
10	20170013376	258	1.600.565,00	DSİ Genel Müdürlüğü
11	20170005855	258	1.384.247,00	DSİ 19.Bölg Sivas
12	20170004660	258	436.914,00	DSİ 19.Bölg Sivas

13	20170007092	258	116.286,00	DSİ 19.Bölg Sivas
14	20170004212	258	13.271,00	DSİ Genel Müdürlüğü
15	20170007961	258	5.874.912,00	DSİ Genel Müdürlüğü
16	20170010645	258	2.839.217,00	DSİ Genel Müdürlüğü
17	20170012735	258	1.794.286,00	DSİ 4.Bölge Konya
18	20170011145	258	1.074.902,00	DSİ 22.Bölg Trabzon
19	20170012737	258	532.094,00	DSİ 4.Bölg Konya
20	20170007273	258	4.308.408,00	DSİ 22.Bölg Trabzon
21	20170004146	258	3.903.647,00	DSİ 19.Bölg Sivas
22	20170009940	258	3.336.808,00	DSİ 22.Bölg Trabzon
23	20170009107	258	2.965.842,00	DSİ 22.Bölg Trabzon
24	20170009754	258	1.976.922,00	DSİ Genel Müdürlüğü
25	20170005890	258	389.484,00	DSİ 19.Bölg Sivas
26	20170006429	258	204.781,00	DSİ 19.Bölg Sivas
27	20170008599	258	27.129,00	DSİ Genel Müdürlüğü
28	20170016943	258	4.540.433,00	DSİ Genel Müdürlüğü
29	20170019600	258	7.200.731,00	DSİ Genel Müdürlüğü
30	20170002635	258	2.919.381,00	DSİ 3.Bölge Eskişehir
31	20170000504	258	278.132,00	DSİ 3.Bölge Eskişehir
32	20170004201	258	4.757.741,00	DSİ 3.Bölg Eskişehir
33	20170009709	258	3.736.881,00	DSİ 21.Bölg Aydın
34	20170011198	258	3.069.145,00	DSİ 21.Bölg Aydın
35	20170013430	258	2.479.770,00	DSİ 4.Bölg Konya
36	20170015160	258	479.358,00	DSİ Genel Müdürlüğü
37	20170006472	258	59.887,00	DSİ 22.Bölg Trabzon
		TOPLAM:	86.743.984,00	

Kamu idaresi cevabında; “18/1/2007 tarih ve 26407 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan *Taşınır Mal Yönetmeliği*’nin 10 uncu maddesinde “.... İhtiyaç duyulduğunda kullanılmak üzere satın alınarak depolananlar ... hariç olmak üzere aşağıda sayılan hallerde *Taşınır İşlem Fişi* düzenlenmez.

1) *Satın alındığı andan itibaren tüketimi yapılan su, doğalgaz, kum, çakıl, bahçe toprağı, bahçe gübresi ve benzeri maddeler, ...” denilmektedir.*

Uygulamada imalatlarda kullanılacak olan sulama, içme ve atık su şebeke boruları DSİ tarafından mal alımı ihalesi ile üreticiden alınarak, Genel Müdürlüğümüz depolarına girişi yapılmadan inşaat sahasında yapım işi yüklenicisine teslim edilmektedir. Bu durum sözleşme ve eki belgelerde de hüküm altına alınmıştır. Bu borularda dahil tüm yapım işi olarak ihale edilmesi halinde 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında muhasebeleştirilecekti. Tamda bu noktada 10. maddenin 1. bendinde sahaya indirilen borular yapım müteahhidi tarafından sulama, içme ve atık su şebekesine dönüştürülmektedir. Anında yer altı düzenleri sabit tesisine dönüşmektedir. Bu durumda mal alımı işini muhasebeleştirme aşamasında 150’li kodlar kullanılmayacağından, bu işlemin 630.30.06.5’den veya 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekecektir. 630.30.06.5’den doğrudan gider kaydı yapılması halinde bu giderin 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına aktarılması mümkün değildir.

Yapılan mal alımının 258’li hesap kullanılarak muhasebeleştirilmesi halinde yapılan harcamaların 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına aktarılması mümkündür. Dolayısı ile bulguda yapılan tespite katılmayarak yukarıdaki savunmamızın dikkate alınması talep edilmektedir.

Bu talebimizin kabul görmemesi halinde ise sulama, içme ve atık su şebeke boruları 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabında muhasebeleştirilecektir. Bu işlemin yapılabilmesi için Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünce sulama, içme ve atık su şebeke boruları taşınır kotlarının tanımlanması gerekmektedir.” denilmektedir.

Sonuç olarak, Kamu idaresi cevabından DSİ Genel Müdürlüğünce alınmış olan boru malzemelerinin satın alındığı anda sanki üretime girmiş ve tıpkı doğalgaz, su gibi anında tüketilen maddeler kategorisinde değerlendirildiği, dolayısıyla ilk madde ve malzeme olarak işleme tabi tutulmadığı ifade edilmektedir. Söz konusu görüşe şu gerekçelerle katılmak mümkün değildir: İlk olarak kurumun boru malzemesi alımı, mal alımı usulü ile yapılmış olup yapım işinden ayrı olarak temin edilmiştir. İkincisi alınan boru malzemeleri hemen üretime girmemekte, ihtiyaca göre idare tarafından satın alınıp bir süre bekletildikten sonra yükleniciye teslim edilmektedir. Bu haliyle söz konusu uygulama Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 87’nci maddesi hükümlerine de aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabının son kısmından, esasen boru malzemesi alımlarının kurum tarafından yapılması uygulamasının yeni ortaya çıkmış olan bir durum olduğu, bundan dolayı muhasebe altyapısının henüz tamamlanmadığı, özellikle muhasebe kodlamalarına ilişkin henüz bir çalışma yapılmadığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle söz konusu çalışmaların Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü ile birlikte yapılarak sonuçlandırılması gerekmektedir. Aksi takdirde bu şekilde yapılan kayıtlar idarenin ilgili maddi duran varlığına ve stoklarına ilişkin yanlış ve yanıltıcı bilgi verecektir.

Sonuç itibarıyla ilk madde ve malzemelerin, öncelikle 150 İlk Madde ve Malzemeler Hesabında izlenmesi, kullanıldıkça veya üretime sevk edildikçe çıkış kayıtlarının yapılması ve ilgili Maddi Duran Varlık hesabına kayıt edilmesi gerekmektedir.

BULGU 14: Yapımı Devam Eden veya Biten Maddi Duran Varlıklara Ait Muhasebe Kayıtlarının Hatalı Yapılması

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve bazı Bölge Müdürlükleri tarafından yapımı devam eden veya biten maddi duran varlıklılarla ilgili giderlerin muhasebeleştirilmesinde “258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı” yerine “630 Giderler Hesabı” kullanılmıştır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin “630 Giderler Hesabı”nın işleyişini açıklayan 263'üncü maddesine göre; “630 Giderler Hesabı”, bütçe ile ilgili olarak tahakkuk ettirilen ancak, bilanço hesabını ilgilendirmeyen giderlerin izlenmesinde kullanılmaktadır. Duran varlıklar hesap grubu içerisinde yer alan “258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı” ise bilanço hesabını ilgilendirdiğinden yapımı süren maddi duran varlıklara ilişkin muhasebe kayıtlarında 630 Giderler hesabının kullanılması mümkün değildir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin “Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı” başlıklı 138'inci maddesi gereğince; bu hesap, işin bitiminin geçici ve kesin kabul usulüne tabi olduğu hâllerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı, diğer hâllerde ise fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihe kadar kamu idarelerine ait yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde, malzeme ile işçilik ve genel giderlerin kaydedilmesi için kullanılmaktadır.

Yapılan denetimlerde; Söz konusu Yönetmelik hükümlerine aykırı olarak yapımı devam eden veya biten yatırımların 630 Giderler Hesabında izlendiği anlaşılmıştır. Yatırım işlerinin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı yerine 630 Giderler hesabında izlenmesi yatırımların, maddi duran varlıkların, Aylık/ Yıllık Mizanın, Bilanço, Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

ile Faaliyet Sonuçları Tablosunun hatalı olarak gösterilmesine sebep olmaktadır.

Tablo 9: 630 Hesapta İzlenen Yatırım İşlerinin Listesi

No	Yevmiye No	Borc	İlgili Muhasebe Birimi
1	20170014203	1.616.500,00	DSİ 6.Bölg (Adn) Mhsb
2	20170011531	1.495.319,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
3	20170013106	1.450.810,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
4	20170009998	1.199.210,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
5	20170007795	1.089.935,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
6	20170010181	999.772,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
7	20170011886	995.224,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
8	20170008657	995.117,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
9	20170011316	787.883,00	DSİ 18.Bölg (İsprt) Mhs
10	20170004497	786.832,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
11	20170011272	551.620,00	DSİ 18.Bölg (İsprt) Mhs
12	20170006015	529.757,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
13	20170007070	499.411,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
14	20170011314	479.165,00	DSİ 18.Bölg (İsprt) Mhs
15	20170011344	458.734,00	DSİ 18.Bölg (İsprt) Mhs
16	20170010141	450.414,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
17	20170012967	389.245,00	DSİ 18.Bölg (İsprt) Mhs
18	20170010779	350.672,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
19	20170006037	299.967,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
20	20170009119	299.661,00	DSİ 18.Bölg (İsprt) Mhs
21	20170008614	299.611,00	DSİ 18.Bölg (İsprt) Mhs
22	20170012603	259.670,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
23	20170007617	236.000,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
24	20170003985	226.560,00	DSİ 9.Bölg (Elazığ) Mhs
25	20170012968	134.251,00	DSİ 18.Bölg (İsprt) Mhs
26	20170002199	90.758,00	DSİ 6.Bölg (Adn) Mhsb
27	20170002927	85.109,00	DSİ 14.Bölg (İstnbl) M
28	20170004259	80.554,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
29	20170009071	68.257,00	DSİ 6.Bölg (Adn) Mhsb
30	20170012094	66.788,00	DSİ 6.Bölg (Adn) Mhsb
31	20170010793	66.198,00	DSİ 6.Bölg (Adn) Mhsb
32	20170009875	66.080,00	DSİ 6.Bölg (Adn) Mhsb

33	20170003933	61.360,00	DSİ 17.Bölg (Van) Mhsb
34	20170006320	59.000,00	DSİ 10.Bölg (Dyrbkır)
35	20170012307	54.144,00	DSİ 6.Bölg (Adn) Mhsb
36	20170009349	49.937,00	DSİ 6.Bölg (Adn) Mhsb
37	20170022213	49.383,00	DSİ Gnl Müd.
38	20170007787	48.970,00	DSİ 10.Bölg (Dyrbkır)
39	20170014064	46.132,00	DSİ 6.Bölg (Adn) Mhsb
40	20170019707	43.757,00	DSİ Gnl Müd.
41	20170004127	41.764,00	DSİ Gnl Müd.
42	20170006359	41.732,00	DSİ Gnl Müd.
43	20170002588	41.441,00	DSİ Gnl Müd.
44	20170008833	41.441,00	DSİ Gnl Müd.
45	20170011255	40.959,00	DSİ Gnl Müd.
46	20170013369	40.519,00	DSİ Gnl Müd.
47	20170017476	40.184,00	DSİ Gnl Müd.
48	20170016498	40.040,00	DSİ Gnl Müd.
49	20160014765	1.500.201,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
50	20160007311	896.296,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
51	20160011794	802.713,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
52	20160003995	764.384,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
53	20160009781	613.370,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
54	20160016601	413.578,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
55	20160008423	407.450,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
56	20160005006	323.737,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
57	20160018233	303.662,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
58	20160008079	290.439,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
59	20160007863	266.188,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
60	20160016726	254.019,00	DSİ 4.Bölg (Kny) Mhsb
	Toplam (2017):	18.145.847,00	
	Toplam (2016):	6.83.037,00	

***Kamu idaresi cevabında;** “Yapımı devam eden veya biten yatırımlar sehven 630-Giderler Hesabında izlenmiştir. Bundan sonraki hakediş ödemelerinde yapımı devam eden veya biten yatırım ödemeleri 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında muhasebeleştirilecektir. Ayrıca teşkilatımızın tüm birimleri uyarılarak uygulamanın bu yönde yapılması sağlanacaktır.”* denilmektedir.

Sonuç olarak, Kamu İdaresi cevabından yapımı devam eden veya biten yatırımlar sehven 630-Giderler Hesabında izlendiği, bundan sonraki hakediş ödemelerinde yapımı devam eden veya biten yatırım ödemelerinin 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında muhasebeleştirileceği ifade edilmiş; ancak muhasebe kayıtlarında geçmişe yönelik henüz bir düzeltme yapılmamıştır.

Bu gerekçelerle konu takibeden yıllarda yapılacak denetimlerde izlenecektir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

TABLO 1.12 BİLANÇO

Kurum Kodu : 40.57		Adı : DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		Yılı : 2017	
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2017		PASİF HESAPLAR	
2 DURAN VARLIKLAR		67.300.599.860,86		N Yılı 2017	
22 FAALİYET ALACAKLARI		924.794.513,31			
220 GELİRDEN ALACAKLAR HESABI		923.920.655,11			
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		873.858,20			
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		66.358.726.440,78			
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI		9.990.954.206,19			
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI		17.924.574.022,57			
252 BİNALAR HESABI		1.324.583.684,76			
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI		633.488.277,27			
254 TAŞITLAR HESABI		123.760.204,02			
255 DEMİRBAŞLAR HESABI		157.114.000,67			
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-10.877.825.748,14			
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI		47.046.990.706,04			
259 YATIRIM AVANSLARI HESABI		35.087.087,40			
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		1.863.072,28			
260 HAKLAR HESABI		97.374.969,73			
267 DiĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR HESABI		4.865,00			
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-95.516.762,45			
29 DiĞER DURAN VARLIKLAR		15.215.834,49			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI		41.394.591,20			
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-26.178.756,71			
AKTİF TOPLAMI		68.607.782.445,93		PASİF TOPLAMI	
Bilanço Dipnotları :				68.607.782.445,93	
906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI		6.438,00			
907 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER HESABI		6.438,00			
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI		4.375.511.420,15			
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI		4.375.511.420,15			
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI		16.585.847.858,92			
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI		16.585.847.858,92			
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI		519.772.751,96			
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI		519.772.751,96			
958 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇILAN AKREDİTİFLER HESABI		14.999.458,65			
959 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇILAN AKRED.KARŞ. HESABI		14.999.458,65			
998 DiĞER NAZİM HESAPLAR HESABI		221.605,31			
999 DiĞER NAZİM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI		221.605,31			

TABLO 1.12 BİLANÇO

Kurum Kodu : 40.57		Adı : DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		Yıl : 2017			
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2017		PASİF HESAPLAR		N Yılı 2017	
1 DÖNEN VARLIKLAR		1.307.182.585,07		3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		654.848.243,56	
10 HAZIR DEĞERLER		577.752.357,51		32 FAALİYET BORÇLARI		29.200.403,08	
100 KASA HESABI		22.880,41		320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI		29.200.403,08	
102 BANKA HESABI		580.005.292,14		33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR		361.066.019,67	
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)		-3.326.137,58		330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		183.754.556,37	
104 PROJE ÖZEL HESABI		1.050.322,54		333 EMANETLER HESABI		177.311.463,30	
12 FAALİYET ALACAKLARI		486.881.743,85		36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER		80.681.732,63	
120 GELİRDEN ALACAKLAR HESABI		148.638.625,20		360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI		61.378.280,96	
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI		336.203.375,98		361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI		17.770.452,03	
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		2.039.742,67		362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT		1.532.999,64	
14 DİĞER ALACAKLAR		105.092.110,72				183.780.017,68	
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI		105.092.110,72		372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI		183.780.017,68	
15 STOKLAR		99.895.847,47		39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI		120.070,50	
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI		99.317.378,71		397 SAYIM FAZLALARI HESABI		120.070,50	
157 DİĞER STOKLAR HESABI		578.468,76		4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		688.884.857,33	
16 ÖN ÖDEMELER		37.560.525,52		43 DİĞER BORÇLAR		47.568.880,61	
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI		23.685.501,76		430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		47.568.880,61	
164 AKREDİTİFLER HESABI		2.268.988,86				641.315.976,72	
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI		6.438,00		472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI		641.315.976,72	
166 PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER HESABI		7.165.737,44		5 ÖZ KAYNAKLAR		67.264.049.345,04	
167 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİTİFLERİ		4.433.859,46		50 NET DEĞER		31.569.731.363,20	
				500 NET DEĞER HESABI		31.569.731.363,20	
				51 DEĞER HAREKETLERİ		17.123.580,15	
				519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI		17.123.580,15	
				57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI		32.663.885.216,49	
				570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI		32.663.885.216,49	
				58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI		-7.807.211.910,47	
				580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)		-7.807.211.910,47	
				59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI		10.820.521.095,67	
				590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI		10.820.521.095,67	

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.57		Adı : DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		Yılı : 2017								
Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)		Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)		
630				GİDERLER HESABI	3.393.202.186,40	600				GELİRLER HESABI	14.213.723.282,07	
630	01			Personel Giderleri	1.220.485.145,39	600	03			Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	821.156.714,59	
630	01	01		Memurlar	489.074.477,82	600	03	01		Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	58.110.112,47	
630	01	01	01	Temel Maaşlar	204.061.172,49	600	03	01	01	Mal Satış Gelirleri	1.664.064,40	
630	01	01	01	Temel Maaşlar	45.321.972,28	600	03	01	01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	643.545,50	
630	01	01	02	Taban Aylığı	158.739.200,21	600	03	01	02	Kitap,Yayın vb. Satış Gelirleri	597,38	
630	01	01	02	Zamlar ve Tazminatlar	266.987.382,29	600	03	01	01	Diğer Mal Satış Gelirleri	1.019.921,52	
630	01	01	02	Zamlar ve Tazminatlar	266.987.382,29	600	03	01	02	Hizmet Gelirleri	56.446.048,07	
630	01	01	03	Ödenekler	1.930.049,67	600	03	01	02	Muayene, denetim ve kontrol ücretleri	24.774.307,73	
630	01	01	03	Ödenekler	1.930.049,67	600	03	01	02	03	Avukatlık Vekalet Ücreti Gelirleri	192.122,64
630	01	01	04	Sosyal Haklar	13.655.994,06	600	03	01	02	06	Laboratuvar Deney ve Analiz Gelirleri	9.737.557,98
630	01	01	04	Sosyal Haklar	13.655.994,06	600	03	01	02	19	Etüt ve Proje Gelirleri	6.103.635,35
630	01	01	04	Sosyal Haklar	13.655.994,06	600	03	01	02	49	Su Yapıları Denetim Hizmet Gelirleri	5.177.797,01
630	01	01	05	Ek Çalışma Karşılıkları	2.404.322,68	600	03	01	02	99	Diğer hizmet gelirleri	10.460.627,36
630	01	01	05	Ek Çalışma Karşılıkları	2.404.322,68	600	03	06			Kira Gelirleri	23.314.422,72
630	01	01	05	Ek Çalışma Karşılıkları	1.220.561,81	600	03	06	01		Taşınmaz Kiraları	17.479.786,33
630	01	01	05	İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Görevlendirme Ücretleri	1.183.760,87	600	03	06	01	01	Lojman Kira Gelirleri	16.320.482,28
630	01	01	06	Ödül ve İkramiyeler	2.805,75	600	03	06	01	02	Ecrimisil Gelirleri	307.659,30
630	01	01	06	Ödül ve İkramiyeler	2.805,75	600	03	06	01	99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	851.644,75
630	01	01	09	Diğer Giderler	32.750,88	600	03	06	02		Taşınır Kiraları	63.818,42
630	01	01	09	Diğer Giderler	32.750,88	600	03	06	02	01	Taşınır Kira Gelirleri	63.818,42
630	01	02		Sözleşmeli Personel	1.811.737,32	600	03	06	03		On İzin, İrtifak Hakkı ve Kullanma İzni Gelirleri	5.770.817,97
630	01	02	01	Ücretler	1.704.263,62	600	03	06	03	02	İrtifak Hakkı Gelirleri	22.227,03
630	01	02	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Ücretleri	1.704.263,62	600	03	06	03	03	Kullanma İzni Gelirleri	5.748.590,94
630	01	02	01	Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personel Ücretleri	0,00	600	03	09			Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	739.732.179,40
630	01	02	02	Zamlar ve Tazminatlar	106.877,42	600	03	09	09		Diğer Gelirler	739.732.179,40
						600	03	09	09	02	İşletme Mükelleflerinden Tahsil Olunan	74.174.464,85

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.57				Adı : DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				Yılı : 2017															
Ekonomik Kodlar				GİDERİN TÜRÜ				Cari Yıl (N)				Ekonomik Kodlar				GELİRİN TÜRÜ				Cari Yıl (N)			
630	01	04	03	04	657 sayılı Kanunun 4/C M. K. Çalışanların Sosyal Hakları		1.498.509,41	600	05	01	09	99	Diğer Faizler		2.022.939,22								
630	01	04	04		Ek Ödemeler		532.198,23	600	05	02			Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar		210.394.281,25								
630	01	04	04	04	657 S. Kan. 4/c Mad. Kapsamında Çalışanların Ek Ödemeleri		532.198,23	600	05	02	01		Devlet Payları		210.394.281,25								
630	02				Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri		238.431.436,20	600	05	02	01	06	Hidroelektrik Kaynak Katkı Payı Gelirleri		210.394.281,25								
630	02	01			Memurlar		83.126.786,17	600	05	03			Para Cezaları		3.986.770,21								
630	02	01	06		Sosyal Güvenlik Kurumuna		83.126.786,17	600	05	03	02		İdari Para Cezaları		3.779.205,50								
630	02	01	06	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri		51.281.833,07	600	05	03	02	99	diğer idari para cezaları		3.779.205,50								
630	02	01	06	02	Sağlık Primi Ödemeleri		31.844.953,10	600	05	03	09		Diğer Para Cezaları		207.564,71								
630	02	02			Sözleşmeli Personel		384.085,06	600	05	03	09	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Para Cezaları		207.564,71								
630	02	02	04		İşsizlik Sigortası Fonuna		45,82	600	05	09			Diğer Çeşitli Gelirler		203.028.193,75								
630	02	02	04	01	İşsizlik Sigortası Fonuna		45,82	600	05	09	01		Diğer Çeşitli Gelirler		203.028.193,75								
630	02	02	06		Sosyal Güvenlik Kurumuna		384.039,24	600	05	09	01	01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar		28.177.155,98								
630	02	02	06	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri		243.745,30	600	05	09	01	03	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları		19.470.806,70								
630	02	02	06	02	Sağlık Primi Ödemeleri		140.293,94	600	05	09	01	06	Kişilerden Alacaklar		17.944.401,79								
630	02	03			İşçiler		151.481.152,63	600	05	09	01	26	Sulama Tesisleri İşletme Gelirleri		729.598,69								
630	02	03	04		İşsizlik Sigortası Fonuna		13.276.754,60	600	05	09	01	28	KKTC'ye Su Temini Projesi Kapsamında Elde Edilen Gelirler		47.580.638,65								
630	02	03	04	01	İşsizlik Sigortası Fonuna		13.276.754,60	600	05	09	01	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler		89.125.591,94								
630	02	03	06		Sosyal Güvenlik Kurumuna		138.204.398,03	600	11				Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri		5.140.641,56								
630	02	03	06	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri		87.813.038,16	600	11	99			Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri		5.140.641,56								
630	02	03	06	02	Sağlık Primi Ödemeleri		50.391.359,87	600	11	99	00		Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri		5.140.641,56								
630	02	04			Geçici Personel		3.439.412,34	600	11	99	00	00	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri		5.140.641,56								
630	02	04	06		Sosyal Güvenlik Kurumuna		3.439.412,34	600	25				Kamu İd Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olunmayan Varlıkların Gelirleri		1.526.961,51								
630	02	04	06	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri		2.210.522,52	600	25	01			Gen Büt Kap Kamu İd Bedelsiz Olunmayan Varlıkların Gelirleri		938.904,39								
630	02	04	06	02	Sağlık Primi Ödemeleri		1.228.889,82	600	25	01	01		Bedelsiz Olarak Alınan Stoklar		4.625,37								
630	03				Mal Ve Hizmet Alım Giderleri		503.135.575,83																

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)						
Kurum Kodu : 40.57		Adı : DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				Yılı : 2017							
630	03	01	Üretime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	19.680,63	600	25	01	01	00	Bedelsiz Olarak Alınan Stoklar	4.625,37		
630	03	01	08	Metal Ürünü alımları	9.685,44	600	25	01	05	Bedelsiz Olarak Alınan Tesis Makine Ve Cihazlar	467.754,26		
630	03	01	08	01	Metal Ürünü alımları	9.685,44	600	25	01	05	00	Bedelsiz Olarak Alınan Tesis Makine Ve Cihazlar	467.754,26
630	03	01	09	Diğer Mal ve Malzeme Alımları	9.995,19	600	25	01	06	Bedelsiz Olarak Alınan Taşıtlar	103.720,68		
630	03	01	09	01	Diğer Mal ve Malzeme Alımları	9.995,19	600	25	01	06	00	Bedelsiz Olarak Alınan Taşıtlar	103.720,68
630	03	02	Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	115.047.302,55	600	25	01	07	Bedelsiz Olarak Alınan Demirbaşlar	362.804,08			
630	03	02	01	Kırtasiye ve Büro Malzemesi Alımları	871.415,48	600	25	01	07	00	Bedelsiz Olarak Alınan Demirbaşlar	362.804,08	
630	03	02	01	01	Kırtasiye Alımları	179.193,79	600	25	02	05	Bedelsiz Olarak Alınan Tesis Makine Ve Cihazlar	5.746,07	
630	03	02	01	03	Periyodik Yayın Alımları	35.040,45	600	25	02	05	00	Bedelsiz Olarak Alınan Tesis Makine Ve Cihazlar	5.746,07
630	03	02	01	04	Diğer Yayın Alımları	35.933,96	600	25	02	05	00	Bedelsiz Olarak Alınan Tesis Makine Ve Cihazlar	5.746,07
630	03	02	01	05	Baskı ve Cilt Giderleri	621.247,28	600	25	02	06	Bedelsiz Olarak Alınan Taşıtlar	204.327,86	
630	03	02	02	Su ve Temizlik Malzemesi Alımları	5.375.182,33	600	25	02	06	00	Bedelsiz Olarak Alınan Taşıtlar	204.327,86	
630	03	02	02	01	Su Alımları	5.372.696,73	600	25	02	07	Bedelsiz Olarak Alınan Demirbaşlar	368.655,91	
630	03	02	02	02	Temizlik Malzemesi Alımları	2.485,60	600	25	02	07	00	Bedelsiz Olarak Alınan Demirbaşlar	368.655,91
630	03	02	03	Enerji Alımları	107.345.236,74	600	25	02	07	00	Bedelsiz Olarak Alınan Demirbaşlar	368.655,91	
630	03	02	03	01	Yakacak Alımları	17.582.765,65	600	25	05		Mahalli İd Bedelsiz Ol Al Mali Olmayan Var Eide Edilen Gel	9.327,28	
630	03	02	03	02	Akaryakıt ve Yağ Alımları	384.533,65	600	25	05	07	Bedelsiz Olarak Alınan Demirbaşlar	9.327,28	
630	03	02	03	03	Elektrik Alımları	89.321.981,45	600	25	05	07	00	Bedelsiz Olarak Alınan Demirbaşlar	9.327,28
630	03	02	03	90	Diğer Enerji Alımları	55.955,99	600	25	05	07	00	Bedelsiz Olarak Alınan Demirbaşlar	9.327,28
630	03	02	04	Yiyecek, İçecek ve Yem Alımları	557.156,96	NET TEALİP TOPLAMI :					14.213.723.282,07		
630	03	02	04	01	Yiyecek Alımları	506.498,56							
630	03	02	04	02	İçecek Alımları	49.658,40							
630	03	02	04	90	Diğer Yiyecek, İçecek ve Yem Alımları	1.000,00							
630	03	02	05	Giyim ve Kuşam Alımları	407.717,49								
630	03	02	05	01	Giyecek Alımları	407.717,49							
630	03	02	06	Özel Malzeme Alımları	195.658,69								
630	03	02	06	01	Laboratuvar Malzemesi ile Kimyevi ve Temrinlik Malzeme Alım.	180.691,19							

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.57 Adı : DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Yılı : 2017							
Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630	03	02	06	03	Zirai Malzeme ve İlaç Alımları		14.160,00
630	03	02	06	90	Diğer Özel Malzeme Alımları		807,50
630	03	02	07		Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Mal, Malzeme ve Hizmet		24.138,76
630	03	02	07	11	Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Makine-Teçhizat Alımları		8.811,40
630	03	02	07	90	Diğer Savunma Mal ve Malzeme Alımları ve Yapımları		15.327,36
630	03	02	09		Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları		270.796,10
630	03	02	09	01	Bahçe Malzemesi Alımları ile Yapım ve Bakım Giderleri		114.827,90
630	03	02	09	90	Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları		155.968,20
630	03	03			Yolluklar		30.769.858,19
630	03	03	01		Yurtiçi Geçici Görev Yollukları		12.959.395,03
630	03	03	01	01	Yurtiçi Geçici Görev Yollukları		12.959.395,03
630	03	03	02		Yurtiçi Sürekli Görev Yollukları		2.532.204,53
630	03	03	02	01	Yurtiçi Sürekli Görev Yollukları		2.532.204,53
630	03	03	03		Yurtdışı Geçici Görev Yollukları		623.668,70
630	03	03	03	01	Yurtdışı Geçici Görev Yollukları		623.668,70
630	03	03	05		Yolluk Tazminatları		14.654.589,93
630	03	03	05	01	Seyyar Görev Tazminatları		14.638.197,93
630	03	03	05	02	Arazi Tazminatları		16.392,00
630	03	04			Görev Giderleri		86.595.584,27
630	03	04	02		Yasal Giderler		86.311.507,92
630	03	04	02	03	Kusursuz Tazminatlar		6.548.140,41
630	03	04	02	04	Mahkeme Harç ve Giderleri		78.961.584,42
630	03	04	02	90	Diğer Yasal Giderler		801.783,09
630	03	04	03		Ödenecek Vergi, Resim, Harçlar ve Benzeri Giderler		284.076,35
630	03	04	03	02	İşletme Ruhsatı Ödemeleri ve Benzeri Giderler		278.707,86
630	03	04	03	90	Diğer Vergi, Resim ve Harçlar ve Benzeri		5.368,49

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.57 Adı : DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Yılı : 2017									
Ekonomik Kodlar			GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar			GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
				Giderler					
630	03	05		Hizmet Alımları	263.384.053,96				
630	03	05	01	Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	178.847.776,43				
630	03	05	01	01	Etüt-Proje Bilirkişi Ekspertiz Giderleri	74.846,46			
630	03	05	01	04	Müteahhithlik Hizmetleri	12.495.420,75			
630	03	05	01	05	Harita Yapım ve Alım Giderleri	680,20			
630	03	05	01	08	Temizlik Hizmeti Alım Giderleri	77.558.617,72			
630	03	05	01	09	Özel Güvenlik Hizmeti Alım Giderleri	77.143.134,12			
630	03	05	01	10	İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmeti Alım Giderleri	2.346.557,17			
630	03	05	01	11	Hizmet Alımı Suretiyle Çalıştırılan Personele Yapı Kaldırım Taz Od	2.059.083,84			
630	03	05	01	90	Diğer Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	7.169.436,17			
630	03	05	02	Haberleşme Giderleri	2.319.192,74				
630	03	05	02	01	Posta ve Telgraf Giderleri	941.683,89			
630	03	05	02	02	Telefon Abonelik ve Kullanım Ücretleri	1.222.351,82			
630	03	05	02	03	Bilgiye Abonelik ve İnternet Erişimi Giderleri	133.687,47			
630	03	05	02	04	Haberleşme Cihazları Ruhsat ve Kullanım Giderleri	2.898,88			
630	03	05	02	06	Hat Kira Giderleri	10.923,08			
630	03	05	02	90	Diğer Haberleşme Giderleri	7.647,60			
630	03	05	03	Taşıma Giderleri	159.522,27				
630	03	05	03	02	Yolcu Taşıma Giderleri	1.035,21			
630	03	05	03	03	Yük Taşıma Giderleri	6.151,94			
630	03	05	03	04	Geçiş Ücretleri	88.985,86			
630	03	05	03	90	Diğer Taşıma Giderleri	63.349,26			
630	03	05	04	Tarifeye Bağlı Ödemeler	7.885.513,74				
630	03	05	04	01	İlan Giderleri	6.353.919,93			
630	03	05	04	02	Sigorta Giderleri	1.531.593,81			
630	03	05	05	Kiralar	41.423.990,98				
630	03	05	05	02	Taahhüt Kiralaması Giderleri	38.390,12			
630	03	05	05	05	Hizmet Binası Kiralama Giderleri	323.705,26			
630	03	05	05	12	Personel Servisi Kiralama Giderleri	41.025.075,64			

28/02/2018 10:21

Sayfa 8 / 15

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.57 Adı : DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Yılı : 2017						
Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630	03 05 05 90	Diğer Kiralama Giderleri	36.819,96			
630	03 05 05 05	Diğer Hizmet Alımları	32.748.057,80			
630	03 05 09 02	Yurtdışı Staj ve Öğrenim Giderleri	7.834.967,96			
630	03 05 09 03	Kurslara Katılma ve Eğitim Giderleri	273.754,84			
630	03 05 09 90	Diğer Hizmet Alımları	24.639.335,00			
630	03 06	Temsil Ve Tanıtma Giderleri	1.685.071,78			
630	03 06 01	Temsil Giderleri	384.378,09			
630	03 06 01 01	Temsil, Ağırhama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri	384.378,09			
630	03 06 02	Tanıtma Giderleri	1.300.693,69			
630	03 06 02 01	Tanıtma, Ağırhama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri	1.300.693,69			
630	03 07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Giderleri	4.808.917,54			
630	03 07 01	Menkul Mal Alım Giderleri	78.063,34			
630	03 07 01 01	Büro ve İşyeri Mal ve Malzeme Alımları	3.783,54			
630	03 07 01 02	Büro ve İşyeri Makine ve Teçhizat Alımları	20.582,21			
630	03 07 01 04	Yangından Korunma Malzemeleri Alımları	14.701,86			
630	03 07 01 90	Diğer Dayanıklı Mal ve Malzeme Alımları	38.995,73			
630	03 07 02	Gayri Maddi Hak Alımları	27.128,55			
630	03 07 02 01	Bilgisayar Yazılım Alımları ve Yapımları	2.301,00			
630	03 07 02 02	Fikri Hak Alımları	24.827,55			
630	03 07 03	Bakım ve Onarım Giderleri	4.703.725,65			
630	03 07 03 01	Tefrişat Bakım ve Onarım Giderleri	9.964,84			
630	03 07 03 02	Makine Teçhizat Bakım ve Onarım Giderleri	1.741.530,69			
630	03 07 03 03	Taşıt Bakım ve Onarım Giderleri	1.091.293,13			
630	03 07 03 04	İş Makinası Onarım Giderleri	1.801.218,09			
630	03 07 03 90	Diğer Bakım ve Onarım Giderleri	59.718,90			
630	03 08	Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	825.106,91			

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.57 Adı : DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Yılı : 2017						
Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630	03 08 01	Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	744.816,11			
630	03 08 01 01	Büro Bakım ve Onarım Giderleri	331.662,65			
630	03 08 01 04	Atölye ve Tesis Binaları Bakım ve Onarım Giderleri	322.783,23			
630	03 08 01 90	Diğer Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	90.370,24			
630	03 08 09	Diğer Taşınmaz Yapım, Bakım ve Onarım Giderleri	80.290,80			
630	03 08 09 01	Diğer Taşınmaz Yapım, Bakım ve Onarım Giderleri	80.290,80			
630	05	Cari Transferler	38.109.220,25			
630	05 01	Görev Zararları	31.528.260,92			
630	05 01 02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına	31.528.260,92			
630	05 01 02 05	Sosyal Güvenlik Kurumu'na	31.528.260,92			
630	05 03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	3.918.100,92			
630	05 03 01	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara	3.918.100,92			
630	05 03 01 03	Kamu İşveren Sendikalarına	248.200,00			
630	05 03 01 05	Memurların Öğle Yemeğine Yardım	3.669.900,92			
630	05 04	Hane Halkına Yapılan Transferler	2.590.158,91			
630	05 04 01	Burslar ve Harçlıklar	2.588.986,81			
630	05 04 01 02	Yurtdışı Burslar	2.588.986,81			
630	05 04 09	Hane Halkına Yapılan Diğer Transferler	1.172,10			
630	05 04 09 10	5947 S.K. Gereği Yapılan Mali Sorumluluk Sigortası Giderleri	1.172,10			
630	05 06	Yurtdışına Yapılan Transferler	72.699,50			
630	05 06 02	Uluslararası Kuruluşlara Yapılan Ödemeler	72.699,50			
630	05 06 02 01	Uluslararası Kuruluşlara Üyelik Aidatı Ödemeleri	72.699,50			
630	07	Sermaye Transferleri	121.456.654,16			

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630	13 01 01	Yeraltı ve Yerüstü Düzenlerinin Amortisman Giderleri	184.467.530,91			
630	13 01 01 00	Yeraltı ve Yerüstü Düzenlerinin Amortisman Giderleri	184.467.530,91			
630	13 01 02	Binaların Amortisman Giderleri	24.029.673,33			
630	13 01 02 00	Binaların Amortisman Giderleri	24.029.673,33			
630	13 01 03	Tesis, Makine Ve Cihazların Amortisman Giderleri	61.562.959,12			
630	13 01 03 00	Tesis, Makine Ve Cihazların Amortisman Giderleri	61.562.959,12			
630	13 01 04	Taşıtların Amortisman Giderleri	6.292.559,05			
630	13 01 04 00	Taşıtların Amortisman Giderleri	6.292.559,05			
630	13 01 05	Demirbaşların Amortisman Giderleri	4.482.632,52			
630	13 01 05 00	Demirbaşların Amortisman Giderleri	4.482.632,52			
630	13 02	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	41.225.129,79			
630	13 02 01	Haklar Amortisman Giderleri	41.220.788,31			
630	13 02 01 00	Haklar Amortisman Giderleri	41.220.788,31			
630	13 02 07	Diğer Maddi Olmayan Duran Varlık Amortisman Giderleri	4.341,48			
630	13 02 07 00	Diğer Maddi Olmayan Duran Varlık Amortisman Giderleri	4.341,48			
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	399.316.933,93			
630	14 01	Kırtasiye Malzemeleri	7.401.767,06			
630	14 01 00	Kırtasiye Malzemeleri	7.401.767,06			
630	14 01 00 00	Kırtasiye Malzemeleri	7.401.767,06			
630	14 02	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim	3.523.016,43			
630	14 02 00	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim	3.523.016,43			
630	14 02 00 00	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim	3.523.016,43			
630	14 03	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	6.889.231,94			

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.57 Adı : DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Yılı : 2017						
Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630 14 03 00	Tıbbi ve Laboratuar Sarf Malzemeleri		6.889.231,94			
630 14 03 00 00	Tıbbi ve Laboratuar Sarf Malzemeleri		6.889.231,94			
630 14 04	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar		140.835.128,48			
630 14 04 00	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar		140.835.128,48			
630 14 04 00 00	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar		140.835.128,48			
630 14 05	Temizleme Ekipmanları		785.895,83			
630 14 05 00	Temizleme Ekipmanları		785.895,83			
630 14 05 00 00	Temizleme Ekipmanları		785.895,83			
630 14 06	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri		20.190.711,97			
630 14 06 00	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri		20.190.711,97			
630 14 06 00 00	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri		20.190.711,97			
630 14 07	Yiyecek		8.493,18			
630 14 07 00	Yiyecek		8.493,18			
630 14 07 00 00	Yiyecek		8.493,18			
630 14 08	İçecek		1.805,40			
630 14 08 00	İçecek		1.805,40			
630 14 08 00 00	İçecek		1.805,40			
630 14 09	Canlı Hayvanlar		49.919,91			
630 14 09 00	Canlı Hayvanlar		49.919,91			
630 14 09 00 00	Canlı Hayvanlar		49.919,91			
630 14 10	Zirai Maddeler		857.085,80			
630 14 10 00	Zirai Maddeler		857.085,80			

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.57 Adı : DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Yılı : 2017							
Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630	14 10 00 00	Zirai Maddeler	857.085,80				
630	14 11	Yem	323.494,14				
630	14 11 00	Yem	323.494,14				
630	14 11 00 00	Yem	323.494,14				
630	14 12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	102.098.452,12				
630	14 12 00	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	102.098.452,12				
630	14 12 00 00	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	102.098.452,12				
630	14 13	Yedek Parçalar	108.333.158,89				
630	14 13 00	Yedek Parçalar	108.333.158,89				
630	14 13 00 00	Yedek Parçalar	108.333.158,89				
630	14 14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	4.244.341,97				
630	14 14 00	Nakil Vasıtaları Lastikleri	4.244.341,97				
630	14 14 00 00	Nakil Vasıtaları Lastikleri	4.244.341,97				
630	14 15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	29.601,93				
630	14 15 00	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	29.601,93				
630	14 15 00 00	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	29.601,93				
630	14 16	Spor Malzemeleri Grubu	3.446,72				
630	14 16 00	Spor Malzemeleri Grubu	3.446,72				
630	14 16 00 00	Spor Malzemeleri Grubu	3.446,72				
630	14 17	Basınçlı Ekipmanlar	1.523.652,56				
630	14 17 00	Basınçlı Ekipmanlar	1.523.652,56				
630	14 17 00 00	Basınçlı Ekipmanlar	1.523.652,56				
630	14 99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	2.217.729,60				

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.57		Adı : DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		Yılı : 2017	
Ekonomik Kodlar	GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630 14 99 00	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	2.217.729,60			
630 14 99 00 00	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	2.217.729,60			
630 15	Karşılık Giderleri	12.828.015,70			
630 15 04	Kıdem Tazminatı Karşılıkları	12.828.015,70			
630 15 04 00	Kıdem Tazminatı Karşılıkları	12.828.015,70			
630 15 04 00 00	Kıdem Tazminatı Karşılıkları	12.828.015,70			
630 20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	11.970.721,38			
630 20 01	Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	166.062,23			
630 20 01 03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	166.062,23			
630 20 01 03 00	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	166.062,23			
630 20 02	Kişilerden Alacaklardan Silinenler	11.804.659,15			
630 20 02 09	Diğer Mevzuat Hükümleri Gereğince Silinenler	11.804.659,15			
630 20 02 09 90	Fazla veya Yersiz Olarak Kaydedilen Alacaklar ve Faizleri	6.797,94			
630 20 02 09 98	Mahkeme Kararı Uyarınca Silinen Alacaklar	6.498.070,90			
630 20 02 09 99	Diğer Mevzuat Gereğince Silinenler	5.299.790,29			
630 25	Kamu İd Bedelsiz Olarak Devr Mali Olmayan Var KayGid	536.094,44			
630 25 01	Gen Büt Kap Kamu İd Bedelsiz Olarak Devr Var Kaynaklanan Gid	9.471,57			
630 25 01 05	Bedelsiz Olarak Devredilen Tesis Makine Ve Cihazlar	3.596,40			
630 25 01 05 00	Bedelsiz Olarak Devredilen Tesis Makine Ve Cihazlar	3.596,40			
630 25 01 07	Bedelsiz Olarak Devredilen Demirbaşlar	5.875,17			
630 25 01 07 00	Bedelsiz Olarak Devredilen Demirbaşlar	5.875,17			
630 25 02	Öz Büt Kap Kamu İd Bedelsiz Ol Dev Var Kaynaklanan Giderler	526.493,05			
630 25 02 01	Bedelsiz Olarak Devredilen Stoklar	18.600,20			

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.57 Adı : DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Yılı : 2017						
Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630	25 02 01 00	Bedelsiz Olarak Devredilen Stoklar	18.600,20			
630	25 02 06	Bedelsiz Olarak Devredilen Taahhütler	196.216,00			
630	25 02 06 00	Bedelsiz Olarak Devredilen Taahhütler	196.216,00			
630	25 02 07	Bedelsiz Olarak Devredilen Demirbaşlar	311.676,85			
630	25 02 07 00	Bedelsiz Olarak Devredilen Demirbaşlar	311.676,85			
630	25 05	Mahalli İd Bedelsiz Ol Devr Var Kaynaklanan Giderler	129,82			
630	25 05 05	Bedelsiz Olarak Devredilen Tesis Makine Ve Cihazlar	129,82			
630	25 05 05 00	Bedelsiz Olarak Devredilen Tesis Makine Ve Cihazlar	129,82			
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	485.628.952,10			
630	30 06	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	485.628.952,10			
630	30 06 02	Menkul Sermaye Üretim Giderleri	7.412.478,13			
630	30 06 02 01	Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	7.412.478,13			
630	30 06 05	Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	433.311.157,63			
630	30 06 05 01	Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	252.652.239,48			
630	30 06 05 04	Enerji Giderleri	2.894.003,95			
630	30 06 05 05	Haberleşme Giderleri	5.118.399,53			
630	30 06 05 06	Kira Giderleri	115.669.765,79			
630	30 06 05 09	Diğer Giderler	56.976.748,88			
630	30 06 06	Menkul Malların Büyük Onarım Giderleri	3.744.368,33			
630	30 06 06 01	Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	2.064.997,48			
630	30 06 06 05	Haberleşme Giderleri	295.277,00			
630	30 06 06 07	Müteahhitlik Hizmetleri	1.187.865,66			
630	30 06 06 09	Diğer Giderler	196.228,19			
630	30 06 07	Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	25.468.400,90			
630	30 06 07 01	Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	14.068.852,45			
630	30 06 07 09	Diğer Giderler	11.399.548,45			
630	30 06 09	Diğer Sermaye Giderleri	15.692.547,11			

TABLO 1.13 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kurum Kodu : 40.57 Adı : DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ Yılı : 2017								
Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ		Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	
630	30	06	09	09		Diğer Sermaye Giderleri	15.692.547,11	
630	99					Diğer Giderler	1.548.140,67	
630	99	99				Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	1.548.140,67	
630	99	99	00			Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	1.548.140,67	
630	99	99	00	00		Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	1.548.140,67	
ΓΙΔΕΡΑΕΡ ΤΟΠΛΑΜΙ :							3.393.202.186,40	
GİDERLER TOPLAMI (A)		3.393.202.186,40						
GELİRLER TOPLAMI (B)		14.213.723.282,07						
İNDİRİM ;İADE;İSKONTO TOPLAMI (C)		0,00		NET GELİR (D= B- C)		14.213.723.282,07		
						FAALİYET SONUCU D - A		10.820.521.095,67

**DEVLET SU İŞLERİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

2017 YILI

**SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM
RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	77
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	80
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	80
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	80
5. GENEL DEĞERLENDİRME	81
6. DENETİM BULGULARI.....	83

1. ÖZET

Bu rapor, DSİ Genel Müdürlüğü'nün performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Sayıştay Kanununun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

DSİ Genel Müdürlüğü'nün hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2017-2021 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2017 yılı Performans Programı,
- 2017 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçlarının ölçümünde kullanılan veri ve kayıt sistemleri

Söz konusu denetim; Kurumun raporlama gerekliliklerine uyumunun değerlendirilmesi, bu belgelerde sunulan performans bilgisinin değerlendirilmesi ve performans bilgisinin üretilmesi için kullanılan veri kayıt sistemlerinin değerlendirilmesi yoluyla gerçekleştirilmiştir.

Mevcudiyet Kriteri: Denetlenen idarenin, yasal düzenlemelere göre Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporunu hazırlamış olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Kurum bu çerçevede 2017-2021 dönemi Stratejik Planını ve 2017 yılı Performans Programını hazırlamış ve yayınlamıştır. Bu dokümanlar Kurumun internet sayfasında erişilir durumdadır.

Kurum 2017 yılı İdare Faaliyet Raporunu ise zamanında yayınlamamıştır.

Zamanlılık Kriteri: Kurum'un performans bilgisi ve ilgili dokümanlarını yasal sürelerle uygun şekilde raporlamış ve açıklamış olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Kurum denetim dönemine ilişkin 2017-2021 dönemi Stratejik Planını ve 2017 yılı Performans Programını yasal sürelerle uygun olarak yayınlamıştır.

İdare Faaliyet Raporu ise zamanında yayınlanmamıştır.

Sunum Kriteri: Stratejik plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporunun şekil ve içerik itibarıyla düzenleyici esaslara uygun hazırlanıp hazırlanmadığının değerlendirilmesi

anlamına gelmektedir.

Stratejik plan ve Performans programı bulgular bölümünde değinilen hususlar dışında düzenleyici esaslara uygun şekil ve içeriğe sahiptir.

Faaliyet raporunun yayınlanmamış olması sebebiyle bu raporda Faaliyet Raporunun şekil ve içeriğinin düzenleyici esaslara uygunluğu yayımlanmamış olan taslak faaliyet raporu çerçevesinde değerlendirilebilmektedir ve bulgular bölümünde değinilen hususlar dışında taslak faaliyet raporu uygun şekil ve içeriğe sahiptir.

Mevcudiyet, zamanlılık ve sunum kriterlerine ilişkin yukarıda belirtilen hususlar Kurumun raporlama gerekliliklerine uyumunun yetersiz olduğunu göstermektedir.

İlgililik Kriteri: Stratejik plan ve performans programında yer alan amaç, hedef, gösterge ve faaliyetler arasında mantıksal bağlantıların bulunup bulunmadığı değerlendirilmiştir.

İlgili dokümanlarda yeralan amaç, hedef, faaliyet ve göstergelerin birbirleriyle ilgisiz olmadığı değerlendirilmiştir.

Ölçülebilirlik Kriteri: Stratejik plan ve performans programında yeralan hedeflerin ve göstergelerin ölçülebilir olup olmadığı değerlendirilmektedir.

Kurumun stratejik planında yeralan hedeflerde olduğu gibi performans programında da hedefler genel olarak ölçülebilir değildir. Hedefler bir çeşit alt amaç olarak kurgulanmakta ve uzun dönemli ölçülebilir hedef içermemektedir. Bu hedefler performans programında ancak performans göstergeleri ile ölçülebilir bir nitelik kazanmaktadır. Bu durum genel olarak stratejik planın belirsiz hedefler içerdiği ve bu hedeflerin yıl bazında somutlaştırıldığı şeklinde yorumlanabilir.

İyi Tanımlanma Kriteri: Stratejik plan ve performans programında yeralan stratejik hedefler ve performans hedefleriyle göstergelerin açık ve anlaşılır olup olmadıkları değerlendirilmektedir. İlgili belgelerde yeralan tanımlamaların uygun olmadığına ilişkin bir tespit bulunmamaktadır.

Tutarlılık Kriteri: Kurumun Stratejik plan ve performans programı gibi planlama belgelerinde ilgililik ve ölçülebilirlik kriterlerini sağlayacak şekilde yeralan hedef ve göstergelerin raporlama dokümanlarında da aynı yaklaşımla raporlanmış olması

değerlendirilmektedir. Ancak faaliyet raporlarının yayınlanmamış olması nedeniyle sunulan performans hedefleri ve göstergeler arasındaki tutarlılığın olup olmadığı hususu değerlendirilmemiştir.

Doğrulanabilirlik Kriteri: Faaliyet raporuyla yayımlanan performans bilgisinin kaynak belgelerine kadar izlenebiliyor olması ve sunulan bilgilerin veri kayıt sistemlerinden alınan son verilerle uyumlu olması değerlendirilmektedir.

Kurum, performans bilgisinin kaynağını ilgili dokümanlarında belirtmemiş olmakla birlikte önceki yıllara ait performans bilgilerinin, Kurumun kendi yazışma dosyaları ve bilişim ortamında tutulan kayıtlara dayandığı ve kaynak dosya ve kayıtların muhafaza edildiği ve performans bilgisinin doğrulanabildiği gözlemlenmektedir.

Performans bilgisinin üretilme süreci ve kaynakları açısından, yayınlanmamış olmakla birlikte 2017 İdari Faaliyet Raporunun da doğrulanabilir olacağı düşünülmektedir.

Geçerlilik ve İkna edicilik Kriteri: Planlanan ve raporlanan performans arasındaki her tür sapmanın denetlenen idare tarafından ele alınıyor ve sapmayı açıklayan nedenlerin inandırıcı ve ikna edici şekilde açıklanıp açıklanmadığı değerlendirilmiştir.

Faaliyet Raporunun yayınlanmamış olması sebebiyle planlanan ve raporlanan performans arasındaki sapmaların ne düzeyde geçerli ve ikna edici şekilde açıklandığı husus değerlendirilmemektedir.

Güvenilirlik Kriteri: Veri kayıt sistemlerinin gerçekleşmeleri tam ve doğru şekilde ölçebildiği ve dolayısıyla faaliyet raporunda güvenilir bilgi sunuluyor olması değerlendirilmektedir.

Faaliyet raporunun yayınlanmamış olması sebebiyle raporlanan performans bilgilerin alındığı kayıt sistemlerinden sağlanan verilerin güvenilir olup olmadığına ilişkin somut bir tespit bulunmamaktadır.

Bununla birlikte performans bilgisinin sağlanması için kullanılan veri ve kayıt sistemlerinin doğru, güvenilir ve zamanlı performans bilgisi üretme yeteneği düşüktür ve makul düzeyde güvence verecek özelliklerden yoksundur.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu (KMYKK), 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir. Bu çerçevede, DSİ Genel Müdürlüğünün yayımladığı 2017-20219 dönemine ait Stratejik Plan ve

2017 yılı Performans Programı incelenmiştir. 2017 yılı Faaliyet Raporu ise kurum tarafından yayınlanmadığı için incelenmemiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

DSİ Genel Müdürlüğü'nün 2017-2021 dönemine ait Stratejik Planı, 2017 yılı Performans Programı ve 2017 yılı İdare Faaliyet Raporunun incelenmesi ile faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığının değerlendirilmesi performans denetiminin konusudur.

5018 sayılı Kanunun 9'uncu maddesinde *“Kamu idareleri; kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar. Kamu idareleri, kamu hizmetlerinin istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmesi için bütçeleri ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini; stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayandırmak zorundadırlar.”* denilmiştir.

Bu itibarla Kurumun bir önceki Stratejik plan dönemi tamamlanmadan stratejik planını yenilediği ve mevzuat gerekliliklerine uygun olarak 2017-2021 yılı Stratejik Planının yayınladığı görülmüştür.

Kurumun 2017-2021 dönemi Stratejik Planında belirlenen misyon ve vizyonun kurumun kuruluş kanunundaki yetki ve sorumluluklarıyla uyumlu olduğu, Stratejik Plan, ilgili mevzuatında belirtilen başlık ve unsurları içerdiği görülmektedir. Stratejik Planda 6 amaç ve bunlara bağlı 13 hedef belirlenmiştir.

Kurum, 5018 sayılı Kanunun 9'uncu maddesi kapsamında 2017 Yılı Performans Programını hazırlamış ve yayınlamıştır. 2017 yılı Performans Programı Kurumun internet sitesinde ilgili bölümde erişilebilir durumda bulunmaktadır.

Performans programının şekil ve içerik olarak ilgili mevzuatına, düzenleyici esaslara üst politika belgelerine uygun hazırlandığı değerlendirilmiştir.

Performans programında yeralan amaç, hedef, gösterge ve faaliyetler arasında mantıksal bağlantıların bulunup bulunmadığı değerlendirildiğinde ilgili dokümanlarda yeralan amaç, hedef, faaliyet ve göstergelerin birbirleriyle ilgili oldukları görülmüştür.

Kurumun stratejik planında yeralan hedeflerde olduğu gibi performans programında da hedefler genel olarak ölçülebilir değildir. Hedefler bir çeşit alt amaç olarak kurgulanmakta ve

uzun dönemli ölçülebilir hedef içermemektedir. Bu hedefler performans programında ancak performans göstergeleri ile ölçülebilir bir nitelik kazanmaktadır. Bu durum genel olarak stratejik planın belirsiz hedefler içerdiği ve bu hedeflerin yıl bazında somutlaştırıldığı şeklinde yorumlanabilir

Hedeflerin bu anlamda ölçülebilir olmaması daha fazla gösterge belirlemeyi gerektirmektedir.. Bu da gösterge hedef ve amaç ilişkilerinin zayıflamasına ve bu göstergelere ilişkin bilgi üretiminin karmaşıklaşması ve bilgi toplama maliyetlerinin artmasına neden olmaktadır.

Performans programında 13 hedef ve 41 performans göstergesine yer verilmiştir. Hedeflere ilişkin Performans Hedefi tablolarında, hedefin stratejik amaç ve hedeflerle bağlantıları gösterilmiş ve bu performans hedefinin gerçekleştirilmesi, için yürütülecek yılı faaliyetlere değinilmiştir. Bu faaliyetler de 22 adettir.

Programda Faaliyet Maliyetleri tablolarına sırasıyla yer verilmiş ve bunlara ilişkin kaynak ihtiyacı İdare Performans Tablosunda biraraya getirilmiştir. Bu çerçevede, Kurumun 2017 yılı Performans Programında toplamda 11 067 036 200 TL si Stratejik Faaliyetler için ve 1 839 025 800 TL si Genel Yönetim Giderleri olmak üzere toplam 12 906 062 000 TL toplam kaynak ihtiyacı gösterdiği ve böylelikle kurum bütçesinin %85.75 inin stratejik amaç ve hedeflerle ilişkilendirilmiş olduğu görülmektedir. Diğer yandan faaliyet maliyetlendirilmesinde gerekli bütün hususların değerlendirilmemiş olduğu bulgu konusu edilmiştir ve gerçekçi bir maliyetlendirme ile sözkonusu %85.75 oranı değişecektir.

Performans programında kullanılan tablolar Performans Programının Hazırlanmasına İlişkin Rehberde belirlenen şekil ve esaslara uygundur.

Performans hedefleri ve bunlara ilişkin faaliyetler kaynaklar ile ilişkilendirilmiştir. Faaliyet maliyetleri ilgili bulguda belirtilen hususlar dışında Maliye Bakanlığının öngördüğü yöntemeye uygun hesaplanmıştır.

Kurumun performans faaliyetlerinin gerçekleştirmelerini ölçmek amaçlı ayrıca bir veri kayıt sistemi oluşturulmadığı görülmüştür. Buna rağmen kurumun bilgi işlem sistemlerinden performans bilgisi sağlanabilir ya da diğer yollarla sağlanan bilgiler doğrulanabilir. Fakat bu programlar performans ölçme ve değerlendirme amaçlı tasarlanmadığından faaliyet sonuçlarının ölçümüne ilişkin tüm unsurları kapsamamakta ve aynı zamanda ilgisiz unsurları ölçüm dışı bırakamamaktadır. Kayıt sistemine beyan üzerine veri girişi yapıldığı gözlemlenmekte bilgilerin doğruluğunun kontrol edilmesine yönelik süreç ya da yazılımsal kontroller oluşturulmadığı gözlemlenmektedir.

Kurum 2017 yılı idare faaliyet raporunu zamanında yayınlamamış olduğundan bu

anlamda gerçekleşen performans hedef ve göstergelerinin denetimi de yapılamamıştır.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 1: Performans Programında Faaliyet Maliyetlerinin Hesaplanmasında Gerekli Bütün Unsurların Hesaba Katılmaması

İdarenin 2017 yılı performans programında yeralan faaliyet maliyetleri tablolarında faaliyet maliyetlerinin gerçekçi belirlenmediği anlaşılmaktadır.

Sözkonusu 22 faaliyetten Etüt ve Proje faaliyetine ait 1, 7, 14 ve 22; Kamulaştırma faaliyetine ait 6 ve 17; Islah ve Taşkın Kontrolü Tesisleri İnşa faaliyetine ait 8, Yeniden Yerleşim faaliyetine ait 16 ve Bakım Onarım faaliyetine ait 18 numaralı faaliyet maliyetleri tablolarında aşağıda örnek açıklamaları yapıldığı üzere kaynak ihtiyacı belirlenirken bazı maliyet unsurlarının dikkate alınmadığı görülmektedir.

Faaliyet, belirli bir amaca ve hedefe yönelen, başlı başına bir bütünlük oluşturan, yönetilebilir ve maliyetlendirilebilir üretim veya hizmetlerdir. Genel yönetim giderleri ise, faaliyetler ile doğrudan ilişkilendirilemeyen ve faaliyet maliyetlerine dahil edilemeyen giderlerdir. Faaliyet maliyetleri tablosunda kaynak ihtiyacı ekonomik kod düzeyinde dağıtılmalı ve maliyet unsurları başta personel maliyetleri ve buna bağlı Sosyal Güvenlik Kurumu devlet giderleri ile faaliyetin içeriğine göre Mal ve Hizmet Alım Giderleri, Faiz Giderleri, Cari Transferler, Sermaye Giderleri, Sermaye Transferleri, Borç Verme, Yedek Ödenek olarak gösterilebilmelidir.

Örnek:1

"Hidrolik enerji arzının arttırılması" hedefi ile ilgili 16 numaralı "Yeniden yerleşim" faaliyeti ile, Baraj projelerinden etkilenen nüfusun tümünü kapsayan Yeniden Yerleşim Eylem Planları ve gelir iyileştirme uygulama planlarının yapılması, izlenmesi, değerlendirilmesi çalışmalarını sürdürerek iskanın zamanında gerçekleşmesi amaçlanırken, faaliyet için faaliyet maliyetleri tablosunda sadece Sermaye transferi gideri ihtiyaç gösterildiği görülmektedir. Faaliyet için personel gideri ve bağlı olarak sosyal güvenlik devlet katkısı prim giderlerinin ve

mal ve hizmet satınalma giderleri gibi diğer unsurların da faaliyet maliyetleri içinde yer alması gerekir.

Örnek:2

"Hidrolik enerji arzının artırılması" hedefi ile ilgili 18 numaralı "Bakım Onarım" faaliyeti ile Enerji amaçlı barajların cebri boru, vana, dolusavak kapakları gibi mekanik aksamaların bakım onarım veya yenilenmesi işleri yapılması amaçlanırken, sözkonusu faaliyet için faaliyet maliyetleri tablosunda sadece Sermaye gideri ihtiyaç gösterildiği görülmektedir. Faaliyet için personel gideri ve bağlı olarak sosyal güvenlik devlet katkısı prim giderlerinin faaliyet maliyetleri içinde yer alması gerekir.

Örnek:3

"Üretilen verilerin devamlılığı, üretilecek verilerin iyileştirilmesi" hedefi çerçevesindeki 22 numaralı "Etüt ve Proje Faaliyeti" ile Resmi İstatistik Programı ve Veri Envanteri Projesi çalışmalarının daha etkin yürütülmesi için teknolojik gereksinimler (yazılım) sağlanması amaçlanırken sözkonusu faaliyet için faaliyet maliyetleri tablosunda sadece personel gideri yer almaktadır. Faaliyet için personel giderlerine bağlı sosyal güvenlik devlet katkısı prim giderlerinin ve mal ve hizmet alımı veya sermaye giderleri gibi diğer unsurların da yer alması gerekir.

Bu itibarla faaliyetlerin maliyetlendirilmesinde ekonomik kod düzeyindeki bütün unsurlar gözönüne alınarak varsa ilişkilendirilebilen bütün unsurlar faaliyetin maliyetlendirilmesinde değerlendirilmelidir. Bu taktirde kurum kaynaklarının stratejik amaç ve hedeflere tahsis edilenleri en doğru şekilde görünür olacaktır.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda tespit edilen idare performans programındaki faaliyetlere ilişkin maliyet hesaplamalarındaki eksik unsurlar "2018 Yılı DSİ Genel Müdürlüğü Performans Programı'nda" düzeltici işlem olarak dikkate alınmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak, Kamu İdaresi cevabında, bulguda tespit edilen idare performans programındaki faaliyetlere ilişkin maliyet hesaplamalarındaki eksik unsurların 2018 Yılı DSİ Genel Müdürlüğü Performans Programı'nda düzeltileceği ifade edilmiştir.

Bu gerekçelerle konu takibeden yıllarda yapılacak denetimlerde izlenecektir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

BULGU 2: Faaliyet Raporunun Zamanında Yayınlanmaması ve Sayıştaya Sunulmaması

5018 sayılı KMYKK'nın 41'inci maddesinde "Üst yöneticiler ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkililerince, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, her yıl faaliyet raporu hazırlanır. Üst yönetici, harcama yetkilileri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını esas alarak, idaresinin faaliyet sonuçlarını gösteren idare faaliyet raporunu düzenleyerek kamuoyuna açıklar. Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri ve sosyal güvenlik kurumları, idare faaliyet raporlarının birer örneğini Sayıştaya ve Maliye Bakanlığına gönderir.

İdare faaliyet raporu, ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan malî bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenlenir" denilmiştir.

17.03.2006 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in" 1'inci maddesinin 2'nci bendinde "Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler ile sosyal güvenlik kurumlarının ilgili mali yıla ilişkin idare faaliyet raporları üst yöneticileri tarafından izleyen mali yılın en geç Şubat ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklanır. Bu raporların birer örneği aynı süre içerisinde Sayıştaya ve Bakanlığa gönderilir" denilmektedir.

Kurumun daha önce 2014 2015 ve 2016 yılı faaliyet raporlarını da yönetmeliğin öngördüğü sürede yayımlayarak kamuoyuna duyurmamış olması ve bu durum 2014, 2015 ve 2016 yılı Sayıştay Performans Denetimi Raporlarında belirtilmiş olmasına rağmen, gerekli tedbirlerin alınmadığı görülmektedir.

5018 sayılı KMYKK'nın 41'inci maddesi uyarınca faaliyet raporları üst yöneticiler ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkililerinin hesap verme sorumluluğunun bir gereğidir.

Faaliyet raporlarının kurumların hesap verme sorumluluğu çerçevesinde Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlenerek kamuoyuna duyurulması ise Sayıştay'a Anayasa ile verilen bir görevdir. Bu görev 5018 sayılı KMYKK'da ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nda belirtilen takvime göre yürütülmektedir.

Kurumun 2016 yılı faaliyet raporunu mevzuatta belirtilen sürede hazırlayıp sunmaması sebebiyle gerçekleştirdiği performans hedef ve göstergeleriyle üretilen performans bilgisinin

denetimi yapılamamıştır. Dolayısıyla Kurumun performans ve stratejik yönetimine ilişkin Sayıştayca denetim görüşü oluşturulamamakta ve güvence verilememektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda belirtilen DSİ Genel Müdürlüğü "2017 Yılı Faaliyet Raporu" Mart ayı itibariyle taslak olarak hazırlanmıştır. Ancak faaliyet raporlarının yayım tarihlerini belirleyen ilgili yönetmeliğin 10 ve 11. maddelerinin ikinci fıkralarında yapılan değişiklik 22/11/2014 tarihli ve 29183 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yapılan değişiklik; "Birim Faaliyet Raporlarının yayım tarihleri iki ay öne çekilmiş olup, Ocak ayı sonuna kadar üst yöneticiye sunulması, Şubat ayı sonuna kadar ise kamuoyuna açıklanması" hükmü getirilmiştir. Faaliyet raporlarının hazırlanmasında koordinasyon ve konsolidasyonundan sorumlu Strateji Geliştirme Birimlerinin sene başı bütçe hazırlık çalışmaları, program faaliyetleri ve performans hedefleri belirleme sürecinde oluşan iş yoğunluğundan dolayı önceki Kamuoyuna yayımlanma tarihinin DSİ Genel Müdürlüğü'nün 09.05.2018 tarih ve 325764 sayılı yazısı ile Nisan ayı sonu olacak şekilde faaliyet raporlarının yayım tarihlerini belirleyen ilgili yönetmeliğin değiştirilmesi önerilmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak, İdare, bütçe hazırlık çalışmaları, program faaliyetleri ve performans hedefleri belirleme sürecindeki mutabakat ve sunum toplantıları takviminin Faaliyet raporunun hazırlanması dönemiyle çakışmasını gerekçe göstererek faaliyet raporunu zamanında yayımlayamadığını, bu gerekçeyle faaliyet raporlarının yayınlanması tarihinin Nisan ayına çekilmesi için girişimlerde bulunduğunu ifade etmektedir. Ancak sözkonusu çalışmaların faaliyet raporu çalışması ile doğrudan ve kaçınılmaz bir ilişkisi bulunmadığı düşünülmektedir.

Faaliyet raporu çalışması temelde performans programı izleme faaliyetlerinin yılı içinde etkinlikle gerçekleştirilememesinden kaynaklanır. Yeterli insan kaynağı tahsisi ve teknoloji kullanımı yoluyla performans bilgisinin toplanması süreci etkinleştirilmeli ve Faaliyet raporlarının yasal gerekliliklere uygun olarak zamanında hazırlanarak yayınlanması sağlanmalıdır.

BULGU 3: Faaliyet Raporun Mali Bilgiler bölümünde İç ve Dış Denetim Hakkında Bilgi Verilmemesi

Kurum faaliyet raporlarında iç ve dış mali denetim sonuçları hakkındaki bilgilere yer verilmediği görülmektedir.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in "Birim ve İdare Faaliyet Raporlarında Yer Alması Gereken Hususlar" kısmında faaliyet raporlarının kapsamını düzenleyen 18 nci maddesinin c fıkrası ile faaliyet raporlarında yer alması gereken mali bilgilerin neler olduğu belirlenmiştir.

"MADDE 18 – (1) Birim ve idare faaliyet raporları, aşağıda yer alan bölümleri ve bilgileri içerecek şekilde hazırlanır.

...

c-Faaliyetlere ilişkin bilgi ve değerlendirmeler: Bu bölümde, mali bilgiler ile performans bilgilerine detaylı olarak yer verilir.

1) Mali bilgiler başlığı altında, kullanılan kaynaklara, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, varlık ve yükümlülükler ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgilere, temel mali tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer verilir. Ayrıca, iç ve dış mali denetim sonuçları hakkındaki özet bilgiler de bu başlık altında yer alır."

İdarenin faaliyet raporunda mali bilgiler bölümünde Bütçe Uygulama Sonuçları ve Mali tablolara ilişkin açıklamalara yer verilmekte fakat bu tablolar hakkında denetim görüşlerini de içeren mali denetim sonuçları hakkında açıklamalara yer verilmemektedir.

Kurumun iç denetimi faaliyetleri İç Denetim Birimi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir ve faaliyet raporunun 123 ncü sayfasında iç denetim biriminin faaliyetlerine özetle yer verilmiş olmasına rağmen, denetim faaliyetlerinin kurumun Gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerine ilişkin hesap ve işlemlerin doğruluğu ve; mali sistem ve tabloların güvenilirliği hakkında bağımsız, nesnel güvence sağlamaya yönelik bir denetim görüşü üretmeye yönelik faaliyetleri kapsamadığı ve bir denetim görüşü beyanı bulunmadığı görülmektedir.

Kurumun dış denetimi Sayıştay tarafından gerçekleştirilmektedir, Sayıştay denetim raporlarında "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç kaydıyla, diğer bir deyişle şartlı denetim görüşü verilmektedir.

İlgili raporlarda denetim görüşünün olumlu görüş olarak verilmesine engel olan bulgular denetim görüşünün dayanakları bölümünde yer almaktadır. Söz konusu hususların bir kısmının yıllar içinde devam eden ve bir iyileşme sağlanamayan hususlar olduğu dikkate değerdir.

Bilindiği üzere Faaliyet raporlarının Mali Bilgiler bölümü ile ilgili olarak "Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı" bölümünde, Strateji Birim Başkanı tarafından, bu bölümde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğu teyid edilmektedir.

Yine . İç Kontrol Güvence Beyanı ile kurum üst yöneticileri, sahip oldukları bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgileri dahilinde olduğunu belirttikleri hususlara dayanmak suretiyle, faaliyet raporunda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim

ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını beyan etmektedirler.

Bu itibarla Mali Bilgiler bölümünün bağımsız denetim görüşü içeren denetim raporlarında yeralan sonuçlara değinecek şekilde düzenlenmesi ile Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin bu bölümle ilgili güvenilirlik, tamlık ve doğruluğa ilişkin teyidi ile, üst yönetici güvence beyanında belirtilen iç denetçi raporları ile Sayıştay raporlarında değinilen hususlarla ilgili bilgi sahibi olduğu belirtilerek verilen iç kontrol güvence beyanının dayanakları görünür hale gelecektir.

Kamu idaresi cevabında; "DSİ Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Faaliyet Raporu'nun "Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler" başlıklı III. bölümünün "Mali Bilgiler" kısmında "İç ve Dış Denetim Raporlarının Değerlendirilmesine İlişkin Açıklamalar" başlığında bulguda belirtilen yönde düzeltici işlem yapılmıştır. Bu bölümde Sayıştay Başkanlığının 2016 ve 2017 yılı denetimleri ile DSİ Genel Müdürlüğümüz Teftiş Kurulu Başkanlığı ve İç Denetim Birim Başkanlığı'nın denetim faaliyetlerine yer verilmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak, Kamu İdaresi cevabında bulgu doğrultusunda gerekli düzeltici işlemlerin yapıldığı ve Sayıştay Başkanlığının 2016 ve 2017 yılı denetimleri ile DSİ Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Başkanlığı ve İç Denetim Birim Başkanlığı'nın denetim faaliyetlerine 2017 Yılı Faaliyet Raporu'nda yer verildiği ifade edilmiştir.

İdarenin taslak denetim raporunun tebellüğü sonrasında iç ve dış mali denetim raporlarında yer alan tespit ve değerlendirmelerle iç ve dış mali denetim sonuçları hakkındaki özet bilgilere yer verecek şekilde bir içerik oluşturarak faaliyet raporunu yayımladığı ve bulguda belirtilen gereklilikleri yerine getirdiği anlaşılmıştır.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.